

Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Stratejisi ve Uygulama Yol Haritası

2020-2024

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

European Bank
for Reconstruction and Development

**Building a better
working world**

İçerik

		Sayfa
1	Mevcut Durum Analizi	4
1.1	<i>Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Mevcut Durum Analizi</i>	5
1.2	<i>Erzurum İlinde Kadın Girişimciliğinin ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu'nun Mevcut Durum Analizi</i>	16
2	Stratejiler	54
2.1	<i>Amaç, Misyon, Vizyon ve Stratejik Alan Çerçevesi</i>	55
2.2	<i>Erzurum KGK Stratejileri</i>	59
2.3	<i>Faaliyet Kartları</i>	77
3	Uygulama Yol Haritası	98
3.1	<i>Erzurum KGK Uygulama Yol Haritası</i>	99
3.2	<i>Strateji ve Uygulama Yol Haritasına ilişkin İzleme ve Değerlendirme Çerçevesi</i>	104
4	Ekler	109
1A	<i>Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi</i>	110
1B	<i>Türkiye'de Kadın Girişimciliği Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi</i>	119
2A	<i>Erzurum Ekonomisinin Genel Görünümü ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Profil Çalışması</i>	136

Kısaltmalar

Kısaltma	Açıklama
AB	Avrupa Birliği
ABİGEM	Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezi
AÇSHB	Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
BİGG	Bireysel Genç Girişim
BTGM	Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü
BTK	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
CWE	Kadın ve İşletme Merkezi
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
EBRD	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
ETB	Erzurum Ticaret Borsası
ETSO	Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası
ETÜ	Erzurum Teknik Üniversitesi
EY	Ernst Young
GEDI	Küresel Girişimcilik ve Kalkınma Enstitüsü
GİSDEP	Girişim Sermayesi Destekleme Programı
GSYH	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
GTB	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
GTHB	Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
IPARD	Kırsal Kalkınma için Katılım Öncesi Yardım Aracı
İŞGEM	İş Geliştirme Merkezi
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KADEM	Kadın ve Demokrasi Derneği
KAGİM	Kadın Girişimciler Masası

Kısaltma	Açıklama
KGF	Kredi Garanti Fonu
KGK	Kadın Girişimciler Kurulu
KOBİ	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KSGM	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
KUDAKA	Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı
NACE	Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiksel Sınıflandırması
NAWBO	Ulusal Kadın İşletme Sahipleri Birliği
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
PTSO	Pasinler Ticaret ve Sanayi Odası
SBA	Amerika Birleşik Devletleri Küçük İşletmeler İdaresi
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
TEA	Toplam Erken Aşama Girişimcilik Aktivite
TEKMER	Teknoloji Geliştirme Merkezi
TİKAD	Türkiye İş Kadınları Derneği
TKDK	Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme kurulu
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜSİAD	Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği
YGS	Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı

A woman with long brown hair, wearing a white shirt, is pointing her right index finger towards a wall. The wall is covered with various diagrams, sketches, and handwritten notes, suggesting a collaborative work environment or a meeting. The background is slightly blurred, focusing attention on the woman and the wall.

1

Mevcut Durum Analizi

1.1

Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Mevcut Durum Analizi

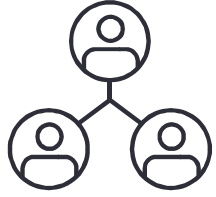
1.1.1 Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi

Ülkemizde, kadınların iş gücüne katılım ve istihdam oranlarında yıldan yıla düzenli bir artış gözlemlense de, bu oranlar erkeklerin iş gücüne katılım ve istihdam oranlarından oldukça düşük kalmaktadır.

İş Gücüne Katılım

- ▶ 2019 yılı itibariyle 15-64 yaş aralığındaki kadınların iş gücüne katılım oranı **%38,7'ye** ulaşmıştır. 2014 yılından bu yana, bu oranın **%3 bileşik büyüme oranı** ile arttığı gözlemlenmiştir.
- ▶ Ancak, bu oranın erkeklerin iş gücüne katılım oranının **2 katından daha az** olduğu görülmektedir.

Çocuk Sahibi Olma

- ▶ Türk aile yapısına göre, küçük çocukların bakım sorumluluğunun annede olmasından kaynaklı olarak, **3 yaş altında çocuğu bulunan kadınların istihdama katılımının oldukça düşük** olduğu görülmektedir.
- ▶ Erkeklerde ise küçük yaşta çocuk sahibi olmanın istihdam oranını artırıcı bir etkisi bulunduğu gözlemlenmektedir.

İstihdam

- ▶ 2019 yılında kadınların **%32,2'sinin istihdama katıldığı** görülürken, bu oranın bir önceki seneye göre düşüş gösterdiği dikkat çekmiştir.
- ▶ 2014 yılından bu yana, erkeklerin istihdam oranında da düşüş olduğu görülmektedir.

Evlilik

- ▶ 2019 yılı verilerine göre, evli olan kadınların yalnızca **%29,8'sinin istihdam edildiği** görülmektedir.
- ▶ Erkeklerde aynı oranın **%69,6** olduğu gözlemlenmektedir. Bu durum, evli olmanın kadınların çalışma yaşamında dahil olmasını büyük ölçüde etkilediğini, erkeklerin istihdamında ise olumsuz bir etki yaratmadığını göstermektedir.

Türkiye'de kadınların iş gücü ve istihdama katılımının erkeklere göre düşük olduğu gözlemlenmektedir. Kadınların iş gücüne katılamamasının çeşitli sebepleri bulunmaktadır. Kadınların iş gücüne katılımını artırmaya yönelik sağlanacak destekler, kadın girişimciliğinin artırılabilmesini de sağlayacaktır.

Not: Detaylı bilgi Ek-1A'da mevcuttur.

Kaynak: TÜİK

1.1.1 Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi

İşveren olan ve kendi hesabına çalışan kadınların istihdam oranlarına bakıldığında, kendi hesabına çalışmanın işveren olarak çalışmaya göre daha çok tercih edildiği gözlemlenmektedir.

Çalışma Durumu

- ▶ Erkeklerle kıyaslandığında kadınların kendi hesabına çalışmayı veya işveren olmayı daha az tercih ettikleri görülmektedir.
- ▶ Özellikle, kadınların işveren olma oranının oldukça düşük olduğu belirlenmiştir. İşveren olmaya kıyasla, kadınların kendi hesaplarına çalışmayı daha çok tercih ettikleri ortaya çıkmaktadır.

İşteki Durum Tercihleri

- ▶ Türkiye'de kadınların da erkeklerin de büyük oranda mevcut iş durumlarını değiştirmek istemedikleri gözlemlenmektedir. Kadınlarda bu oranın %87'ye yakın olduğu göze çarpmaktadır.
- ▶ Mevcutta kendi hesabına çalışan kadınların %28'inin ücretli çalışan olmak istediği, 2017 yılında yapılan çalışmada ortaya çıkmıştır. Ücretli ve yevmiyeli çalışan kadınların bir kısmı ise kendi hesabına çalışmayı istemektedir.

Kadınların genel anlamda işveren olma veya kendi hesabına çalışma motivasyonlarının düşük olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra, kadınların erkeklere göre daha fazla mevcut durumlarını koruma istekleri bulunduğu söylenebilmektedir. Bu sebeple, kadınların girişim potansiyelinin artırılması, işveren olmalarının teşvik edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu noktada, kadınların TOBB İl KGG faaliyetleri ile desteklenmesi, kadınlar arasında girişimcilik kültürünün yaygınlaşmasına büyük katkı sağlamaktadır.

Not: Detaylı bilgi Ek-1A'da mevcuttur.

Kaynak: TÜİK

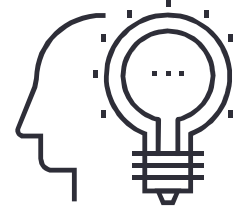
1.1.1 Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi

Kadın girişimci işletmelerinin büyümesi ve gelişebilmesi için, kadın girişimcilerin finansal kaynaklara ve eğitime erişmelerine destek olunması gerekmektedir.

Girişimlerin Özellikleri

- ▶ 2017'de yapılan araştırmaya göre, ülkemizde girişimlerin büyük bölümünün **toptan ve perakende sektöründe** gerçekleştirildiği görülmektedir. Bunun yanında, **imalat, inşaat, konaklama ve yiyecek hizmetleri ile ulaştırma ve depolama alanları** da girişimcilerin tercih ettikleri sektörlerdendir.
- ▶ Ülkemizde, kadınların kurmuş olduğu girişimlerin büyük bir kısmının **çalışan sayısı düşük** işletmeler olduğu göze çarpmaktadır. Bu durum kadınların **kendi hesabına çalışma** konusundaki eğilimleri ile beraber değerlendirildiğinde, **tutarlı bir tablo** oluştuğu gözlemlenmektedir.

Girişimcilerin Problemleri

- ▶ Kendi işini kurmak isteyen kadın ve erkek girişimcilerin **en önemli problemlerinin finansal kaynaklara erişim** olduğu gözlemlenmektedir. Aynı şekilde, **mali güvensizlik** de **hem kadın hem erkekler** için girişim kurma aşamasında önemli bir problem olarak görülmektedir. Finansal konular hem erkek hem kadınlar için önemli problemler olarak görülse de, **kadınlar finansal kaynaklara erişimlerinin daha düşük** olduğunu belirtmektedirler.
- ▶ Girişimci kadınların **eğitime erişiminin de erkeklerden daha düşük olduğu** ifade edilmektedir. Bu kapsamda, **eğitim ve finansal kaynaklara erişim** konusunda kadın girişimcilere yönelik **faaliyetlerin geliştirilmesi** önemlidir.

Ülkemizde girişimcilik aktivitelerinin **büyük bölümü toptan ve perakende** sektöründe gerçekleşmektedir. **Bilgi ve iletişim ile üretim gibi katma değeri yüksek** sektörlerde gerçekleştirilecek girişimlere eğilimin artırılması gerekmektedir. Tüm kadın girişimci işletmeleri düşünüldüğünde, kadınların **daha çok küçük işletmeler** kurdukları gözlemlenmiştir. **Sosyo-kültürel konular, finansal kaynaklara erişimde yaşanan zorluklar ve eğitime erişimde yaşanan problemler, kadın işletmelerinin daha küçük ölçekte kalmasına** neden olabilmektedir. Bu sebeple, yerel ve ülkesel bazda kadınların **eğitim ve finansal kaynaklara erişimini artıracak faaliyetlerin gerçekleştirilmesi** büyük önem arz etmektedir.

Not: Detaylı bilgi Ek-1A'da mevcuttur.

Kaynak: TÜİK, OECD

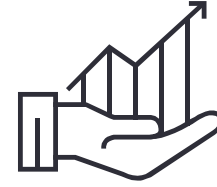
1.1.1 Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi

Dünya ülkeleri ile kıyaslandığında, Türkiye'nin hem kadın girişimciliğinin gelişimi hem de kadın girişimciliğine uygun ortamın sağlanması açısından gelişim alanları bulunduğu gözlemlenmektedir.

Erken Aşama Girişimcilik Aktivitesi (TEA)

- ▶ Toplam erken aşama girişimcilik aktivitesi (TEA) oranları, bir ülkedeki kuruluş aşamasındaki veya yeni kurulmuş bir işin (42 ayı geçkin olmayan) sahibi ve yöneticisi olan kişilerin 18-64 yaş aralığındaki nüfusa oranını göstermektedir.
- ▶ Türkiye için bu oranın erkeklerde kadınların iki katından fazla olduğu görülmektedir. Kadın ve erkekler arasındaki farkın en yüksek olduğu ülkelerden birinin Türkiye olması dikkat çekmektedir. Bu sebeple, özellikle kadınların ülkemizde girişimciliğe özendirilmesi oldukça büyük önem arz etmektedir.

Kadın Girişimcilik Endeksi

- ▶ Kadın girişimcilik endeksi, kadın girişimciliğini teşvik eden koşulları geniş çerçevede analiz eden ve tanımlayan bir ölçüttür. Ülkedeki girişimcilik ortamı, girişimcilik ekosistemi ve girişimcilik motivasyonları incelenerek elde edilen bu endeksin yüksek olması, ülkede kadın girişimciliği potansiyelini geliştirmeye uygun koşulların var olduğunu belirtmektedir.
- ▶ Türkiye bu kriterlere göre, incelenen ülkeler arasında 45. sırada bulunmaktadır. Ülkemizde kadın girişimciliğini geliştirmenin en önemli şartlarından biri de, kadın girişimciliği ortamını elverişli hale getirmektir. Bu sebeple, kadın girişimciliğinin gelişebilmesi için kadın girişimciliği ortamının iyileştirilmesine yönelik adımların atılması faydalı olacaktır.

Ülkemiz, mevcut kadın girişimciliğinin durumu ve kadın girişimciliğinin gelişmesine ilişkin koşullar bakımından birçok dünya ülkesine göre geride kalmıştır. Farklı ülkeler ile kıyaslandığında, ülkemizde girişimcilik bakımından kadın ve erkek arasındaki fark göze çarpmaktadır. Kadın girişimciliğinin geliştirilmesi ve kadın girişimciliğine uygun ortamın yaratılması açısından TOBB İİ KGG'lara büyük görev düşmektedir.

Not: Detaylı bilgi Ek-1A'da mevcuttur.

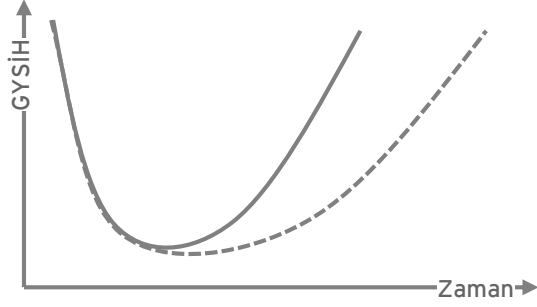
Kaynak: GEM, GEDI

1.1.1 Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi

EY, COVID-19 Pandemisi sonrası ülkelerin ekonomilerinin toparlanma sürecinde 3 farklı senaryonun gerçekleşme ihtimali üzerinde durmakta, toparlanma sürecinin belirli dönüm noktalarına bağlı olarak gerçekleşeceğini öngörmektedir.

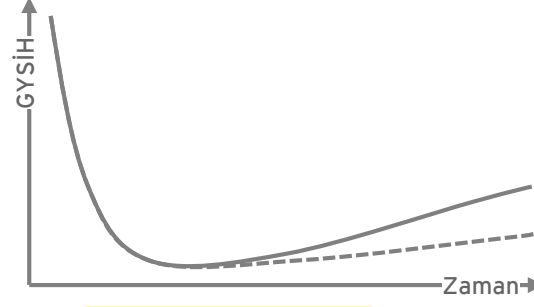
COVID-19 Pandemisi Sonrası Ekonomi

Senaryo 1: U Şeklinde Toparlanma

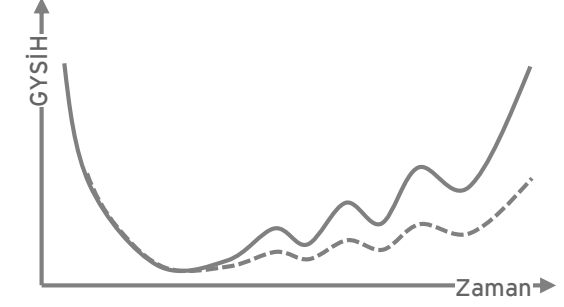
- ▶ Reel ekonomideki sert düşüşün ardından dipte en az bir çeyrek geçeceği ve daha sonra **toparlanmanın zamana yayılacağı** düşünülmektedir.
- ▶ EY Küresel Sermaye Güven Barometresine (2020) göre şirketlerin %54'ü **U şeklinde bir toparlanma** beklemektedir.

Senaryo 2: L Şeklinde Toparlanma

- ▶ Piyasalarda ve reel ekonomideki sert düşüşün toparlanması **daha yavaş ve kademeli** gerçekleşecek, **toparlanma daha uzun bir zaman dilimine** yayılacaktır.
- ▶ EY Küresel Sermaye Güven Barometresine (2020) göre şirketlerin %8'i **L şeklinde bir toparlanma** beklemektedir.

Senaryo 3: WW Şeklinde Toparlanma

- ▶ Virüs ortadan kalkmadıkça **tam anlamıyla bir toparlanmanın gerçekleşmeyeceği** düşünülmektedir.
- ▶ Salgının **kontrol altında tutulabildiği** süreçte ekonomilerin kademeli olarak açılacağı, **zaman zaman salgının geri şiddetleneceği** öngörülmektedir.
- ▶ Ekonomi **dipler yaparak geri ivmelenecek**, diplerin derinliği **devletlerin ekonomiyi açma hızı ile doğru orantılı** olacaktır.

Önümüzdeki süreçte, COVID-19 Pandemisinin yaratmış olduğu ekonomik etkilerin toparlanmasına ilişkin **üç farklı senaryonun gerçekleşme ihtimalinin bulunduğu** değerlendirilmektedir. Toparlanmanın nasıl ve ne zaman gerçekleşeceği, **yurt içi ve yurt dışı seyahat kısıtlarının kaldırılması, etkin tedavi yöntemlerinin geliştirilmesi ve aşının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasından oluşan 3 temel dönüm noktasının aşılması** ile daha belirgin hale gelecektir. Stratejiler olası senaryolara göre esneklik gösterebilecek şekilde tasarlanmıştır.

Not: Detaylı bilgi Ek-1A'da mevcuttur.

Kaynak: EY Analizi

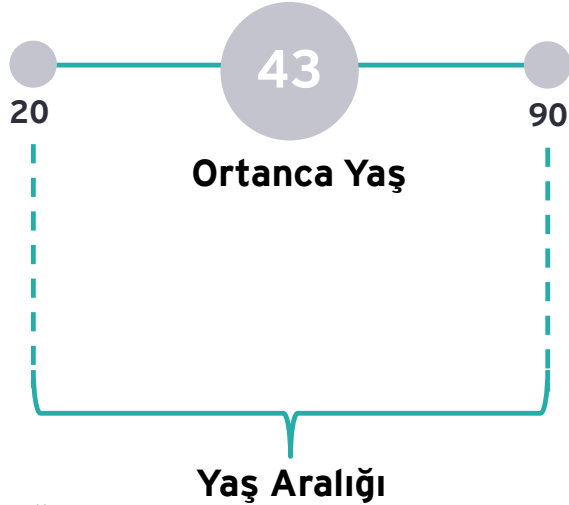
1.1.1 Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi

TOBB İl Kadın Girişimciler Kurulu toplam üyelerinin yaş ortalaması ve eğitim durumları incelendiğinde, kurulun ortanca yaşının 43 ve bitirilen son eğitim durumunun ağırlıklı olarak lisans derecesi olduğu görülmektedir.

Yaş Ortalaması

6839 adet TOBB İl KGG üye bilgileri kullanılarak yapılan araştırmaya göre üyelerin yaklaşık %60'ının 35-50 yaş aralığında olduğu ve ortanca yaşın 43 olduğu görülmektedir.

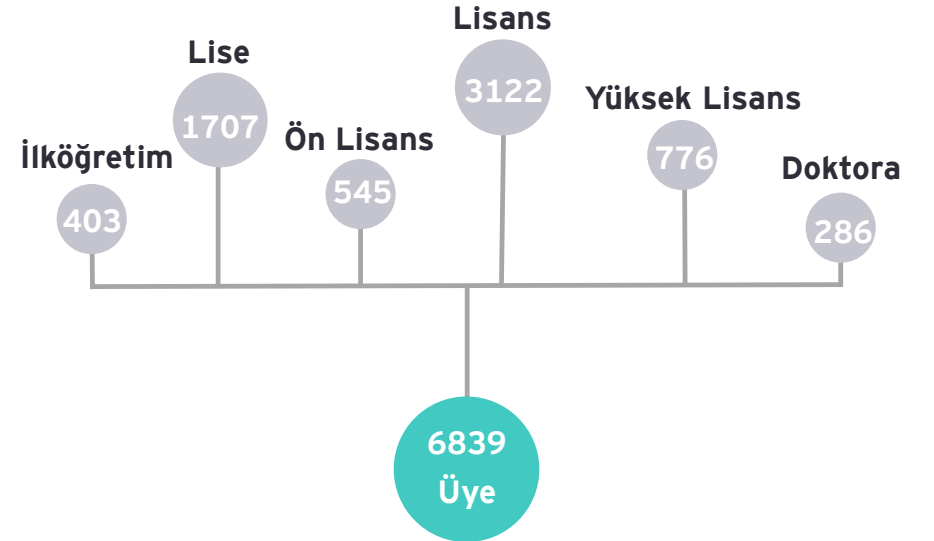
Not: Detaylı bilgi Ek-1A'da mevcuttur.

Kaynak: TOBB

Eğitim Durumu

TOBB'un 6839 üye üzerinden yapmış olduğu eğitim seviyesi araştırmasına göre, üyelerin %46'sının lisans mezunu olduğu, bununla beraber üyelerin yaklaşık %15'inin yüksek lisans ve doktora mezunu olduğu görülmektedir.

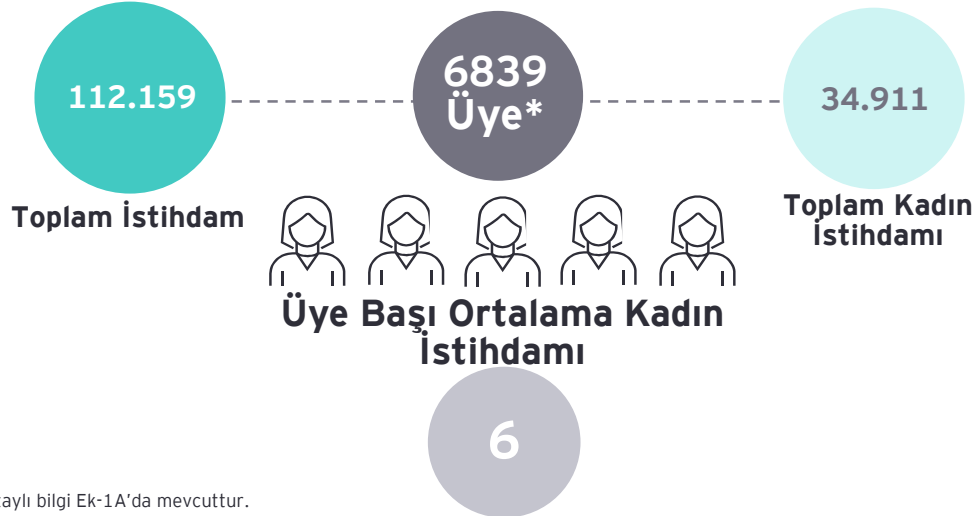
1.1.1 Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi

TOBB İl Kadın Girişimciler Kurulu üyelerinin NACE kodlarına göre sektörel dağılımı ve istihdam verileri incelendiğinde, üyelerin çoğunlukla perakende ve toptan ticaret sektöründe faaliyet gösterdikleri ve ortalama istihdam ettikleri kadın sayısının 6 olduğu görülmektedir.

İstihdam

TOBB'un, 6839 İl K GK üyesinden topladığı bilgilere göre, söz konusu üyelerinin toplam istihdam ettiği kişi sayısının 112.159 olduğu görülmektedir. İstihdam edilen kişilerin ise %32'sinin, yani yaklaşık 34.911'ünün kadın olduğu ve üyelerin ortalama istihdam ettiği kadın sayısının 6 olduğu söylenebilmektedir.

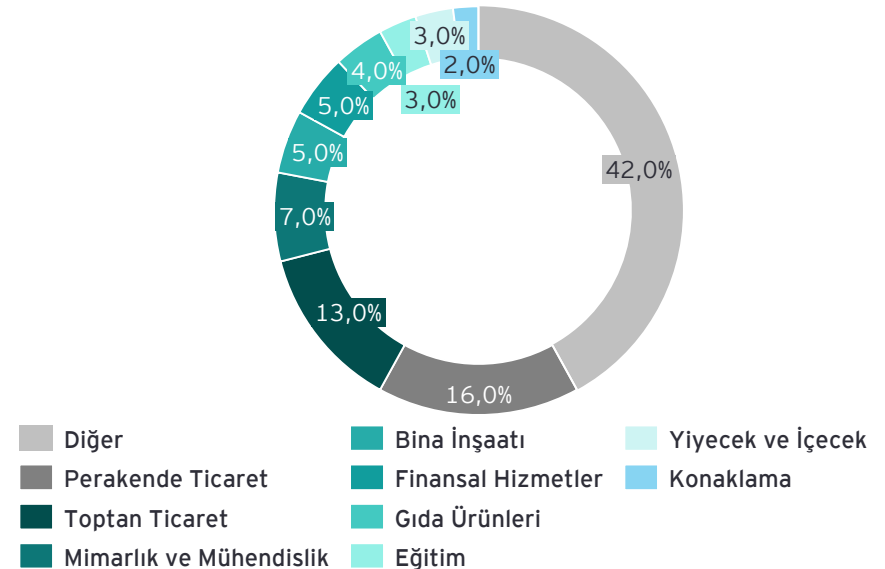
Not: Detaylı bilgi Ek-1A'da mevcuttur.

(*): TOBB İl K GK üyesi 6839 kadın girişimcinin 5678 Oda ve Borsa üyesidir.
Kaynak: TOBB

Sektör

TOBB İl K GK üyelerinin faaliyet gösterdikleri sektörler incelendiğinde, girişimlerin büyük bir bölümünün toptan ve perakende ticaretinde yapıldığı gözlemlenmektedir. Bunun yanı sıra, mimarlık ve mühendisliğin diğer sektörlerle göre yüksek orana sahip olması dikkat çekmektedir.

1.1.1 Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi

Öne Çıkan Bulgular

1

Kadın İstihdamı ve İş Gücüne Katılım Oranı

Ülkemizde kadın istihdam ve iş gücüne katılım oranlarının **erkeklerle göre oldukça düşük** olduğu görülmektedir. Kadınların istihdama katılması, **ülkelerin ekonomisi için oldukça önemli bir kriter** olarak görülmektedir. Dolayısıyla, **kadınların girişimci olmalarının desteklenmesi, kadın istihdamını ve iş gücüne katılımını artırabilmek için oldukça önemli uygulamalardır.**

3

Türkiye'de Mevcut Girişimler

Ülkemizde gerçekleştirilen girişim faaliyetlerinin büyük bir bölümünün **perakende sektörüne** yönelik olduğu görülmektedir. İkinci sırada imalat işletmeleri gelse de, **yüksek katma değerli** bilişim gibi sektörlerde **fazla sayıda girişim bulunmamaktadır**. Kadın girişimcilerin **yüksek katma değer sağlayan sektörler**e yönelik olarak geliştirilmesi, hem **kadın istihdamını hem de ülkemizin ekonomik gelişimi** açısından büyük katkı sağlayacaktır.

5

Küresel Karşılaştırma

Ülkelerin erken aşama girişimcilik aktivitesi oranları (TEA) kıyaslandığında, Türkiye'de **kadın ve erkekler arasındaki farklılık** dikkat çekmektedir. Kadınların ülkemizde girişimcilik yönünden erkeklere kıyasla çok daha geride olduğu görülmektedir. Daha çok girişimcilik ortamını değerlendiren **girişimcilik endeksine göre de Türkiye'nin gelişim alanları** bulunduğu tespit edilmiştir. Ülkemizde kadın girişimciliğine ilişkin **somut aksiyonların alınması ile bu oranların geliştirilmesi mümkün olacaktır.**

Kadının Toplumdaki Yeri

Ülkemizde kadınların aile yaşantısı ve çocuk bakımı konusundaki **görev ve sorumlulukları** göz önünde bulundurulduğunda, çocuk sahibi olmanın **kadın istihdamını azaltan bir faktör** olduğu ortaya çıkmaktadır. Kadın girişimciliği, **kadınların iş ve ev dengelerini sağlayabilmeleri açısından** kendi zamanlarını yönetmelerine olanak sağlayabilir.

2

Girişime İlişkin İhtiyaçlar

Ülkemizde hem erkeklerde hem de kadınlarda girişim sahibi olmak istenmesine rağmen olunamama sebebi olarak **mali güvensizlik ve finansmana erişim** gösterilmektedir. Ancak, girişim kurma aşamasında olan kadınların erkeklere göre **finansal kaynaklara ve eğitim olanaklarına daha zor eriştikleri** gözlemlenmektedir. Bu sebeple, **finansmana erişim ve eğitim ihtiyaçları belirlenerek, girişimlerin önü** açılmalıdır.

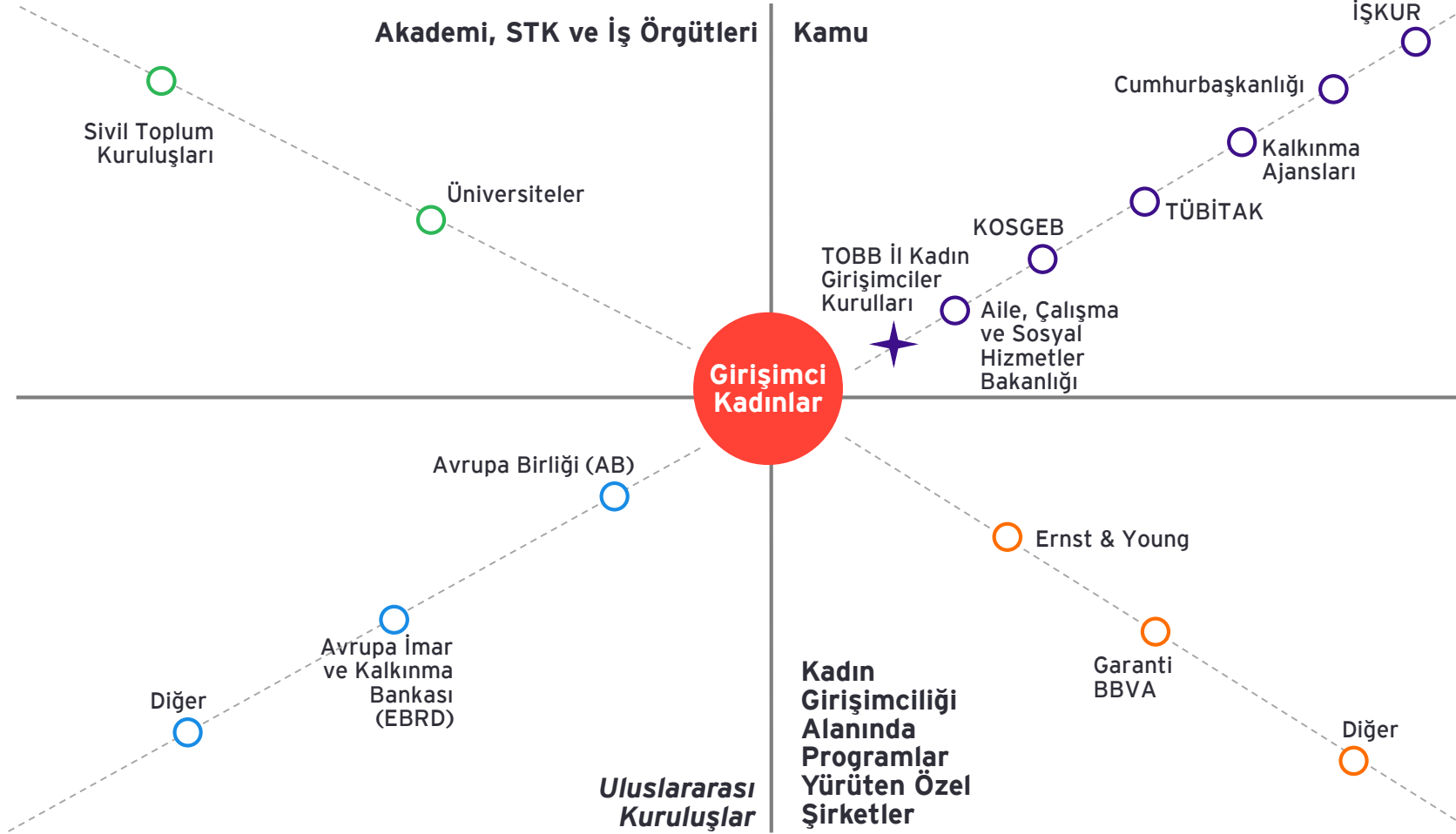
4

Not: Detaylı bilgi Ek-1A'da mevcuttur.

Kaynak: EY Analizi

1.1.2 Türkiye’de Kadın Girişimciliği Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi

Ülkemizde kadın girişimciliğinin geliştirilmesi amacıyla birçok devlet kurumu, sivil toplum kuruluşu, akademik ve özel kurumlar ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası gibi diğer aktörler çeşitli faaliyetler yürütmektedirler.

Not: Detaylı bilgi Ek-1B’de mevcuttur.

Kaynak: EY Analizi

► Ülkemizde kadın girişimciliğinin desteklenmesi, kadın girişimci sayısının artırılması, kadın girişimcilerinin kapasitelerinin geliştirilmesi gibi hedeflere yönelik olarak faaliyet gösteren birçok kurum ve kuruluş bulunmaktadır. Bu kurum ve kuruluşlar 4 ana kategori altında toplanmıştır. Bu kurum ve kuruluşlar yandaki gösterimdeki gibi gruplanabilmektedir. Bu gösterim, kurumların, kadın girişimcilere yönelik doğrudan veya dolaylı faaliyetlerinin yoğunluğuna da işaret etmektedir.

► Devlet nezdinde kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla politika üreten, finansal destekte bulunan, kadın girişimcilerin niteliklerinin geliştirilmesine destek olan birçok kurum ve kuruluş bulunurken, birtakım özel şirketlerin de kadın girişimciliği alanında projeler ürettiği görülmektedir.

► Üniversiteler, kadın girişimciliği alanındaki birçok araştırma gerçekleştirmekte ve girişimcilik merkezleri ile girişimciliğinin geliştirilmesi destek olmaktadır.

► Sivil toplum örgütleri, kadın girişimcilerin kapasitelerinin geliştirilmesi açısından destek olurken, EBRD ve AB gibi kurumlar girişimcilik projelerine finansal ve teknik destekler sağlamaktadırlar.

1.1.2 Türkiye’de Kadın Girişimciliği Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi

Öne Çıkan Bulgular

1

Kamu

Devlet nezdinde kadın girişimciliğine yönelik faaliyetleri bulunan veya bu alanda politika üreten kuruluşlar düşünüldüğünde, **tek başına kadın girişimciliği alanında özelleşmiş bir kurumun ülkemizde bulunmadığı** gözlemlenmiştir. Ancak, başta Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olmak üzere birçok devlet kurumunun bu alanda **koordineli bir biçimde çalışmakta** olduğu gözlemlenmektedir. Ülkemizde yapılan üst politika dokümanlarına göre, son yıllarda **dijitalleşmeye ilişkin bir odaklanma** olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu noktada hayatın her alanında olduğu gibi kadın girişimciliği alanında da **dijitalleşmenin öneminin ilerleyen süreçte büyük olacağı** söylenebilir. Öte yandan, TOBB ülkemizde 81 ilde **en büyük kadın girişimci ağını** İl KGK’lar aracılığıyla kurmuştur.

3

Sivil Toplum Örgütleri ve Akademi

Ülkemizde kadın girişimciliğine yönelik olarak faaliyet gösteren Sivil Toplum Örgütleri’nin kapasitelerinin, hedef gruplarının ve çalışma kapsamlarının **farklılık gösterdiği** görülmektedir. Kurumların bazılarının **finansman**, bazılarının **eğitim ve mentorluk (koçluk)**, bazılarının **ise networking (sosyal ağ kurma) faaliyetleri** üzerine yoğunlaştıkları gözlemlenmektedir. Bu uygulamanın kadın girişimciliğine yönelik aktivitelerin paylaşılmasını kolaylaştırarak, **daha odaklı bir çalışma biçimine** olanak sağlayabileceği söylenebilir.

Not: Detaylı bilgi Ek-1B’de mevcuttur.

Kaynak: EY Analizi

Özel Şirketler

Büyük çaplı özel şirketlerin kadın girişimciliğine yönelik birtakım girişimleri olduğu görülmektedir. Kadın girişimciliğine yönelik **finansal destekler, teknik destekler ve ödüllü yarışmalar** bu kapsama girmektedir. Bazı bankaların kadın girişimciliğine özel olarak **bankacılık faaliyetleri** yürüttüğü ve kadın girişimcilere özel **finansal destekler** sağladığı görülmektedir.

2

Uluslararası Kuruluşlar

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Avrupa Birliği gibi diğer kuruluşlar da Türkiye’de kadın girişimciliğinin geliştirilmesine yönelik olarak faaliyetlerde bulunmaktadır. Bu kapsamda **kadın girişimci işletmelerinin finansal ve teknik açıdan desteklenmesi** ya da **kadın girişimciliğine ilişkin projelere destek verilmesi** söz konusudur. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası’nın **«Kadın İşletmelere Finansman ve Danışmanlık Desteği»** projesi kapsamında 6500 civarı kadına finansman ve danışmanlık desteği verilmesi sağlanmıştır. Bu tür uluslararası finansman sağlayan kalkınma kuruluşlarının **kadın girişimciliği konusunda birçok desteği** bulunmaktadır.

4

1.2

**Erzurum İlinde Kadın Girişimciliğinin ve
Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu'nun
Mevcut Durum Analizi**

1.2.1 Erzurum Ekonomisinin Genel Görünümü ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Profil Çalışması

İllerde yaşam endeksi gösterge değerleri araştırmasına göre, Erzurum genel olarak birçok alanda Türkiye ortalamasının altında kalmış olsa da, çalışma hayatı ve sosyal yaşam endeksi açısından daha yüksek bir konumda bulunmaktadır.

#52

Türkiye'de illerde yaşam endeksi konut, çalışma hayatı, gelir ve servet, eğitim, sağlık, çevre, güvenlik, sivil katılım, alt yapı hizmetlerine erişim, sosyal yaşam ve yaşam memnuniyetini hesaba katarak hesaplanmaktadır. Bu endekse göre Erzurum Türkiye ortalamasının altında kalmıştır ve 52. sıradadır.

0,52

Genel Endeks

#57

Orta ve üst gelir, kişi başına düşen tasarruf mevduatı gibi oranlar göz önünde bulundurularak hesaplanan gelir ve servet endeksinde Erzurum 57. sıradadır.

0,33

Gelir ve Servet

#62

Okul öncesi eğitimde net okullaşma, YGS puanı ortalaması ve fakülte veya yüksekokul mezunlarının oranları gibi faktörler göz önünde bulundurularak hesaplanan eğitim endeksinde Erzurum, Türkiye ortalamasının çok altında kalarak 62. sıraya yerleşmiştir.

0,47

Eğitim

#36

İstihdam oranı, işsizlik oranı, ortalama günlük kazanç ve işinden memnun olma oranları gibi etkenler ile hesaplanan çalışma hayatı endeksi sıralamasında ise Erzurum 36. sıradadır.

0,59

Çalışma Hayatı

#24

Sosyal ilişkilerden ve sosyal hayattan memnun olma oranları ve ildeki sinema, tiyatro seyirci sayıları ile hesaplanan sosyal yaşam endeksinde Erzurum 24. sıradadır. Bu Erzurum'un genel Türkiye ortalamasının üzerindedir.

0,49

Sosyal Yaşam

Not: Detaylı bilgi Ek-2A'da mevcuttur.

Kaynak: TÜİK İllerde Yaşam Endeksi Gösterge Değerleri Araştırması 2015

1.2.1 Erzurum Ekonomisinin Genel Görünümü ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Profil Çalışması

Erzurum ve içerisinde bulunduğu TRA1 bölgesinde 2014-2019 yılları arasında kadın iş gücüne katılım oranlarında yaklaşık %3'lük, istihdam oranlarında ise %4'lük düşüş yaşandığı göze çarpmaktadır.

- ▶ Erzurum, Erzincan ve Bayburt'tan oluşan TRA1 bölgesinde kadınların iş gücüne katılım oranı 2019 yılı itibari ile %29,3'tür. Kadınların istihdam oranı ise %26,7'dir. Ancak, Erzurum bölgesinde ekonomik açıdan en büyük şehirdir.
- ▶ Genel olarak bölgede 2014'ten 2019 yılına doğru, hem kadın hem erkekler açısından bir istihdam durgunluğu yaşandığı söylenebilmektedir. Bu durumun aşılabilmesi için, bölgeye özel teşvik ve desteklerin de tekrar gözden geçirilmesi isabetli olacaktır.

- ▶ Türkiye verilerine paralel olarak, Erzurum'da da en fazla girişimin toptan ve perakende sektöründe yapıldığı gözlemlenmektedir. Bu sektörü, ulaştırma ve depolama sektörü takip etmektedir. Ardından diğer hizmet aktiviteleri, imalat ve konaklama ve yiyecek sektörleri gelmektedir.
- ▶ İlin ortaya koyduğu GSYH'nin büyük bölümü hizmet sektörü tarafından üretilmektedir. İkinci sırada imalat sektörü gelmektedir. Tarım sektörü ise, GSYH açısından en az paya sahip olan sektör olmuştur.

Son yıllarda Erzurum'un da içerisinde bulunduğu TRA1 bölgesindeki istihdam durgunluğu göze çarpmaktadır. Erzurum, ülke ekonomisine en çok hizmet sektörü ile katkıda bulunmaktadır. Tarım ve hayvancılık potansiyeli yüksek olan Erzurum'da en yüksek GSYH payı tarım sektöründe değildir.

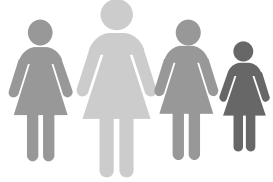
Not1: Detaylı bilgi Ek-2A'da mevcuttur.

Not2: İstihdam ve iş gücü araştırmaları bölge özelinde gerçekleştirildiği için bölgenin genel durumu ele alınmıştır.

Kaynak: TÜİK

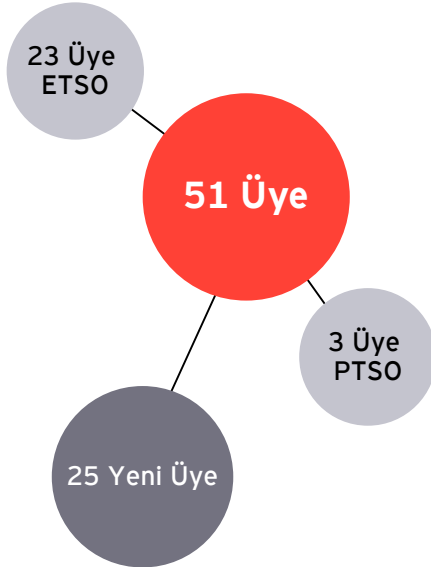
1.2.1 Erzurum Ekonomisinin Genel Görünümü ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Profil Çalışması

Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu üyelerinin faaliyet gösterdikleri alanın yoğunlukla hizmet sektörü olduğu gözlemlenmektedir.

Bağlı Bulunulan Ticaret Odası

Kurulda **Erzurum Ticaret Odası (ETSO)** ve **Pasinler Ticaret ve Sanayi Odası'ndan (PTSO)** üyeler bulunmaktadır.

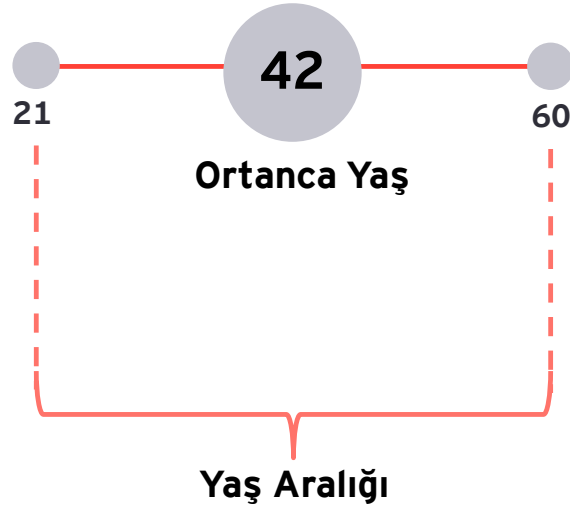
Not: Detaylı bilgi Ek-2A'da mevcuttur.

Kaynak: Erzurum KGK Verileri

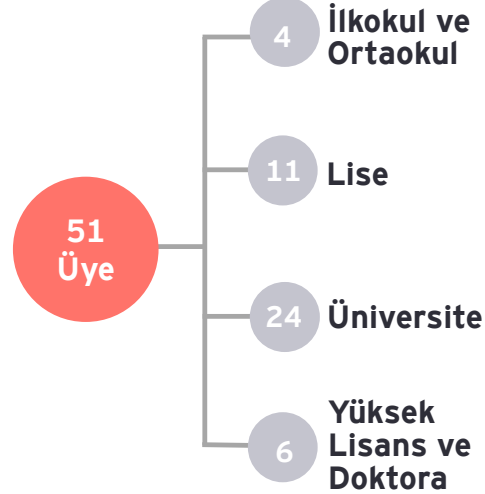
Yaş Ortalaması

Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu üyelerinin yaklaşık %40'ının 32-43 yaş aralığında olduğu ve kurulda **ortanca yaşın 42** olduğu gözlemlenmektedir.

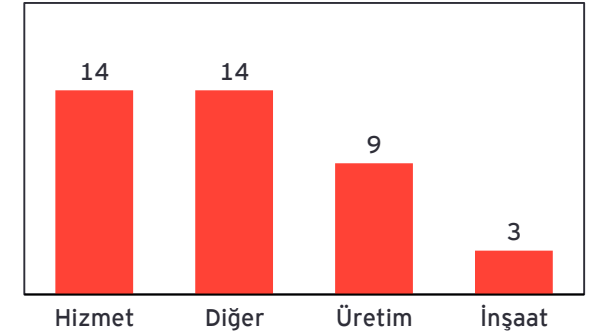
Eğitim Durumu

Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu üyelerinin yaklaşık %47'si üniversite mezunu iken %20'si lise mezunudur.

Sektör

Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu üyelerinin en çok faaliyet gösterdiği üç alan **hizmet, üretim ve inşaat** sektörlerdir. Kurulda aynı zamanda **14 üyenin kamu çalışanı ve dernek başkanı** olduğu gözlemlenmektedir.

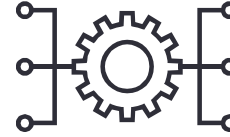
1.2.1 Erzurum Ekonomisinin Genel Görünümü ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Profil Çalışması

Bölgesel planlarda ve koordinatör odanın stratejik planında kadın girişimciliği ve Erzurum KGK ile iş birliğine ilişkin hedef ve faaliyetler bulunması koordinasyonun sağlanması açısından önem taşımaktadır.

Bölgesel Planlar

- ▶ Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın (KUDAKA) planları incelendiğinde, **kadın girişimciliğine özel faaliyetlere yer verilmediği** gözlemlenmiştir.
- ▶ Bölge planlarında genel olarak, **girişimcilerin finansal yönden desteklenmesine ilişkin sorunların çözümüne yönelik aksiyonlara** odaklanılmıştır.
- ▶ Erzurum KGK ve Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın (KUDAKA) zaman zaman birbirlerine ziyarette bulunsalar da, **proje iş birliklerinin çok yaygın olmadığı** bilinmektedir. Kadın girişimciliğinin **bölgesel çapta desteklenmesi için projelerin birlikte yürütülmesi** faydalı olacaktır.

Koordinatör Oda Stratejileri

- ▶ Erzurum KGK'nın koordinatör odası olan Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası'nın stratejik planı incelendiğinde, **kadın girişimciliğine ilişkin hedef ve faaliyetlere yer verildiği** görülmektedir.
- ▶ Erzurum KGK'nın, yapmak istediği faaliyetleri ve işleri yıllık olarak gözden geçirirken, **koordinatör oda ile birlikte çalışması** faydalı olacaktır.

Erzurum KGK'nın koordinatör odası Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası, stratejik planında Erzurum KGK'ya ilişkin **hedef ve faaliyetlere yer vermiştir**. Erzurum KGK ile koordinatör odanın **stratejik planlarının uyumlu olması**, koordinasyon açısından büyük önem taşımaktadır.

Not: Detaylı bilgi Ek-2A'da mevcuttur.

Kaynak: KUDAKA Kurumsal Stratejik Planı 2017-2021, ETSO 2018-2022 Stratejik Planı

1.2.1 Erzurum Ekonomisinin Genel Görünümü ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Profil Çalışması

Öne Çıkan Bulgular

1

Demografi ve Genel Özellikler

Erzurum'da kadın nüfusunun Türkiye ortalamasına göre **oldukça genç** olduğu görülmektedir. İlde, kadınların **yüksek okul ve üstü eğitim kurumlarından mezun olma oranı ise Türkiye ortalamasına göre düşük** kalmaktadır. İlin nüfusunun genç olması kadın istihdamı ve girişimciliği açısından **önemli bir potansiyel** oluşturmaktadır. Bu potansiyelin kullanılabilmesi için, **genç ve dinamik kadın girişimcileri** destekleyecek olan **Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu'na büyük rol** düşmektedir.

Ekonomi

Erzurum ilinde **gelir ve servet endeksinin düşük** olduğu gözlemlenmektedir. Bunun yanı sıra, ilin **GSYH'sinin büyük bir bölümünün hizmet sektörü** tarafından karşılandığı görülmektedir. Son yıllarda **tarım sektörü GSYH'sindeki büyüme** de dikkat çekmektedir. Ancak, ilde gerçekleştirilen girişimlerin büyük bir bölümünün **perakende sektöründe** olduğu ortaya çıkmaktadır. İlde son yıllarda **4b sigortalı kadın sayısının artması**, kadın girişimciliği açısından **umut vaat eden bir gelişme** olarak değerlendirilebilir. Erzurum'daki **tarım ve hayvancılık potansiyeli** düşünüldüğünde, **bu alanda kadın girişimciliğine yönelik fırsatlar oluşabileceği** söylenebilir.

2

3

İl Kadın Girişimciler Kurulu Profili

Kurul üyelerinin **büyük bir kısmı üniversite ve üzeri kurumlardan mezun** olmuşlardır. Kurul üyelerinin **tecrübeli ve birikim** sahibi kadınlardan oluştuğu söylenebilmektedir. Üyeler genellikle, il için önemli bir sektör olan **hizmet sektöründe faaliyet** göstermektedirler. İldeki **kadın potansiyelinin kullanılabilmesi** açısından Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu üyelerinin **tecrübe birikimi ve diğer kadın girişimcilere rol modellik teşkil etmeleri** oldukça önemlidir. Kurulun giderek daha aktif hale gelmesi ile, Erzurum'daki **kadın girişimci sayısının yıldan yıla artış gösterdiği** ifade edilmektedir.

Kadın Girişimciliğine Yönelik Politikalar

Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı (KUDAKA), kadın girişimciliğine odaklanmasa da, **girişimciliğe verdiği önemle öne** çıkmaktadır. Girişimcilere yönelik **maddi ve teknik destek mekanizmaları** bulunmakta, **stratejik olarak da girişimcilik önceliklendirilmektedir**. Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu'nun koordinatör odası olan ETSO ise, **stratejik planında hem girişimciliğe, hem de kadın girişimciliğine** ayrı ayrı yer vermektedir. Koordinatör oda ile Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu **stratejik önceliklerinin paralel olması**, koordinasyon açısından oldukça önemlidir. Bu noktada, koordinatör odanın stratejik plan hazırlama sürecinde Kadın Girişimciler Kurulu ile **birlikte hareket etmeyi sürdürmesi** önerilmektedir.

4

Not: Detaylı bilgi Ek-2A'da mevcuttur.

Kaynak: Erzurum KGK Mülakatları, EY Analizi

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu'nun mevcut işleyişi, iş modeli kanvasının 9 bileşeni altında incelenmiştir.

Kaynak: EY Analizi, Erzurum KGK Mülakatları

Not: (1) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, (2) Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası, (3) Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme kurulu, (4) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, (5) Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı, (6) Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezleri, (7) Kadın ve Demokrasi Derneği

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Kurul başta kendi üyeleri olmak üzere, girişim fikrine sahip, girişimcilik ruhuna sahip, ekonomik ihtiyaçları gereği girişimci olmak isteyen ve dezavantajlı kadınları yararlanıcı grupları arasında görmektedir.

Kaynak: EY Analizi, Erzurum KGK Mülakatları, ETSO İnternet Sitesi

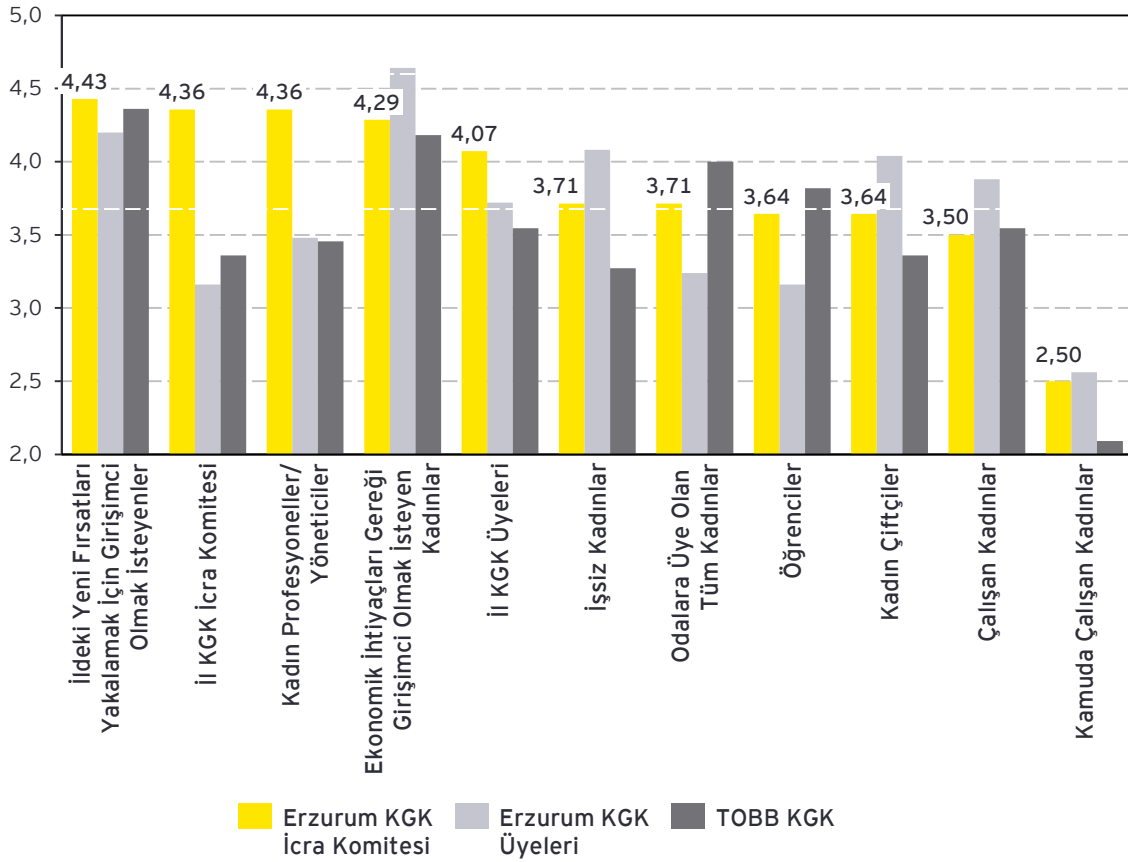
- ▶ **Erzurum KGK üyeleri:** Kurul üyeleri, kurul tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerden faydalanan en önemli gruplardan bir tanesidir. Kurul tarafından gerçekleştirilen faaliyetler, üyelerin beklentileri göz önünde bulundurularak planlanmaktadır.
- ▶ **Girişim fikrine sahip henüz şirketleşmemiş kadınlar:** Girişim fikrini henüz hayata geçirmemiş, fikir oluşturma aşamasında olan kadınlar olarak tanımlanmaktadır.
- ▶ **Girişimcilik ruhuna sahip iş kadınları, öğrenciler ve profesyoneller:** Mevcut durumda bir girişimi olan ya da olmayan, yeni fikirler üretme heyecanına sahip kadınlar olarak tanımlanmaktadır.
- ▶ **Ekonomik ihtiyaçları gereği girişimci olmak isteyen kadınlar:** Ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak motivasyonu ile girişim kurmak isteyen ya da hali hazırda işletmesini geliştirmek isteyen kadınları kapsamaktadır.
- ▶ **Dezavantajlı kadınlar:** Yardıma ihtiyaç duyan, istihdama dahil ya da dahil olmayan kadınlar olarak tanımlanmaktadır.

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Anket sonuçlarına göre, kurulun hedef kitlesinin ildeki yeni fırsatları yakalamak için girişimci olmak isteyen kadınlar ve ekonomik ihtiyaçları gereği girişimci olmak isteyen kadınlar olması gerektiği görülmektedir.

Hedef kitle kim olmalıdır?*

Çok Az:1 Az:2 Orta:3 Fazla:4 Çok Fazla:5

Katılımcılara «Erzurum KGK'nın hedef kitlesi kim olmalıdır?» Sorusu yöneltilmiştir. Cevaplara göre;

- ▶ İldeki yeni fırsatları yakalamak için girişimci olmak isteyenler Erzurum İcra Komitesi ve TOBB KGK tarafından Erzurum KGK'nın öncelikli hedef kitlesi olarak görülürken, üyelere göre ekonomik ihtiyaçları gereği girişimci olmak isteyen kadınlar daha önceliklidir. Ancak, her iki kategorinin de, tüm katılımcılar tarafından kurulun öncelikli hedef kitleleri içerisinde bulunmaları gerektiği ifade edilmektedir.
- ▶ Erzurum KGK İcra Komitesi üyelerinin, komiteyi ikinci öncelikli hedef kitle olarak gördükleri dikkat çekmektedir. Bunun yanında, Erzurum KGK İcra Komitesi üyelerine göre, kadın profesyoneller ve yöneticiler de kurulun hedef kitlelerinden biridir. Ancak, bu iki grup TOBB KGK ve Erzurum KGK üyelerinin en önemli gördüğü hedef kitle grupları arasında yer almamaktadır.
- ▶ Kamuda çalışan kadınların hiçbir anket katılımcı grubuna göre öncelikli bir hedef kitle olmadığı görülmektedir.
- ▶ Tarımın oldukça önemli olduğu Erzurum ilinde, kadın çiftçilerin yüksek öneme sahip hedef kitleler arasında bulunmadığı gözlemlenmektedir.

Katılımcıların hedef kitlelere ilişkin görüşleri incelendiğinde, fırsat ve ihtiyaç odaklı kadın girişimcilerin kurulun öncelikli hedef kitlesi olması gerektiği konusunda çoğu anket katılımcısının hemfikir olduğu gözlemlenmektedir. Diğer gruplardan farklı olarak Erzurum KGK İcra Komitesi üyeleri, İcra Komitesi üyelerini ve kadın profesyoneller/yöneticilerini de öncelikli hedef kitle olarak görmektedir.

Not: Erzurum KGK İcra Komitesi için sağlanan yanıtlar, kurul yedek üyelerini de içermektedir.

Kaynak: Erzurum KGK ve TOBB KGK Anket Çalışması

(*) n_{TOBB}=11, n_{Erzurum KGK İcra Komitesi}=14, n_{Erzurum KGK}=25

Sayfa 25

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Erzurum KGK, ticari ilişkilerin geliştirilmesi, kadın girişimcilerin iş kurma faaliyetlerinde destek verilmesi gibi faydalar sağlayan faaliyetlerinin devamlılığını sağlayabilmek ve yararlanıcılarını aktif katılıma teşvik edebilmek için çeşitli yollar izlemektedir.

Kaynak: EY Analizi, Erzurum KGK Mülakatları, ETSO İnternet Sitesi

Değer Önerisi:

- ▶ **Erzurum KGK üyeliğinin toplumda ve iş hayatında prestij sağlama:** Kurul bünyesinde yer alan kadın üyeler, TOBB'a bağlı olarak faaliyetlerini yürüten bir kurulun üyesi olmanın sağladığı prestijden hem iş hayatlarında hem de sosyal hayatlarında faydalanmaktadır. Kurul üyeliği sayesinde iş ağlarını da genişletme fırsatı yakalamaktadırlar.
- ▶ **Ortak hedefler doğrultusunda hareket eden bir topluluğun parçası olma duygusunun desteklenmesi:** Kurul bünyesinde yer alan kadınların, kendileri ile benzer özelliklere sahip diğer kadınlar ile ortak bir amaç doğrultusunda faaliyet göstermesi ile aidiyet duygusu pekiştirilmektedir. Aidiyet duygusunun sağlanması kadınları ticari hayatlarındaki özgüvenlerinin artmasını da sağlamaktadır.
- ▶ **Girişimcilik fikri olan kadınların iş kurma faaliyetlerinde yol gösterilmesi:** İl genelinde girişimcilik fikrine sahip ancak henüz girişimini başlatmamış kadınlar, eğitimler, yer aldıkları projeler ve diğer kurul üyeleri ile deneyim paylaşımları ile fikirlerini olgunlaştırmakta ve hayata geçirebilmektedir. Bu kapsamda, kurul kadınların kendilerini ve ticari hayatlarını geliştirmeleri için fırsat yaratmaktadır.
- ▶ **Kadınların ticari ilişkilerini geliştirmesi:** Kurul evde üretim yapan kadınlardan sanayileşmiş işletmelere sahip kadınlara kadar tüm yararlanıcılar için ticari ağlarını ve ticari faaliyetlerini geliştirme fırsatı yaratmaktadır. Kurul bünyesinde dayanışma ve eğitimler ile yararlanıcılar ticari faaliyetlerini daha odaklı ve bilinçli bir şekilde yürütebilmektedir.

Anahtar Faaliyetler:

Paydaşlar ile Yürütülen Projeler:

- ▶ ETSO İş ve Endüstri İlişkileri Birimi tarafından hayata geçirilen «ETSO İş Okulu» projesi kapsamında kurumsallaşma ve kurumsal iletişim, modern dünyada kariyer planlama ve zaman yönetimi konularında düzenlenen eğitim ve seminerlere katılım sağlanmıştır. ETSO İş Okulu, oda organları ve üyeleriyle iletişimin kuvvetlendirilmesi, bölgesel ve ulusal ticaret fırsatlarının geliştirilmesini amaçlayan bir projedir.
- ▶ TOBB, TOBB KGK ve Turkcell ile yürütülen «Geleceği Yazan Kadınlar» projesi kapsamında düzenlenen mobil teknoloji eğitimleri Erzurum'da Erzurum KGK'nın iş birliği ile verilmektedir. Eğitimler mobil teknoloji alanında çalışmak veya mobil teknolojileri kullanarak iş fikirlerinin hayata geçirilmesi konusunda kadınların eğitilmesini amaçlamaktadır.
- ▶ Erzurum Teknik Üniversitesi Kristal Girişimcilik Merkezi ile yapılan iş birliği kapsamında eğitim ve seminerlere konuşmacı desteği sağlanmaktadır.
- ▶ İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile imzalanan protokol kapsamında Erzurum KGK üyeleri belirlenen ilçelerde meslek liseleri ve olgunlaştırma enstitülerinde seminer ve eğitimlere katılım sağlamaktadır. İş birliği kapsamında gelecek dönemde liselerde girişimcilğe yönelik proje yarışmalarının düzenlenmesi gibi projeler de geliştirilmektedir.

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Erzurum KGK, paydaşları ile birlikte gerçekleştirdiği faaliyetlerde yararlanıcı grubun kişisel ve ticari gelişimini odak noktası olarak belirlemiştir.

Kaynak: EY Analizi, Erzurum KGK Mülakatları, ETSO İnternet Sitesi

Anahtar Faaliyetler:

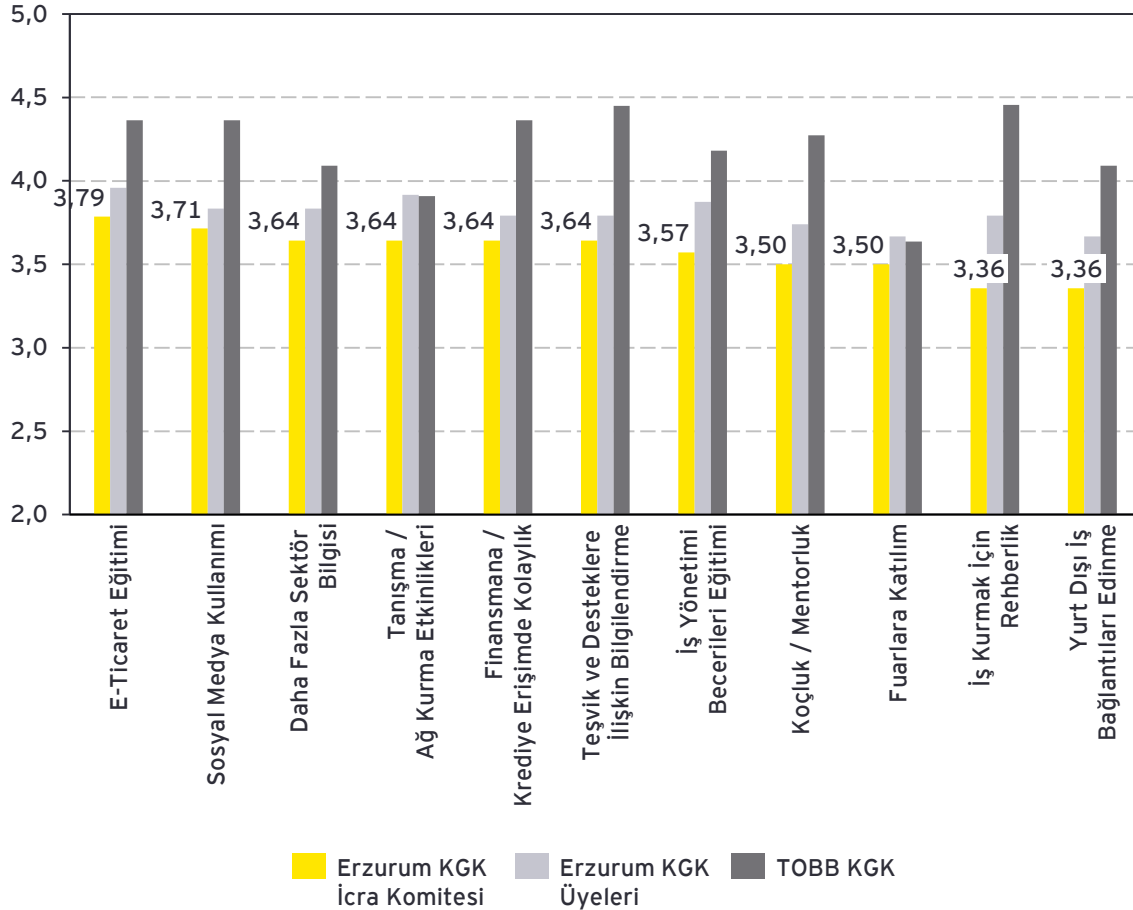
- ▶ **Bölgede Bulunan İlgili Kurum/Kuruluşların ve Makamların Ziyaret Edilmesi:** Bölgede Erzurum KGK ile ilgili farkındalık ve bilinirlik sağlanması amacıyla kurul üyeleri tarafından ziyaretler gerçekleştirilmektedir. Bu ziyaretler kapsamında mevcut durumda ilin ihtiyaçları hakkında fikir sahibi olunmakta ve paydaşlar ile fikir alışverişi yapılarak iş birliği fırsatları da değerlendirilmektedir. Erzurum Büyükşehir Belediyesi, Atatürk Üniversitesi, Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı (KUDAKA) ve KOSGEB İl Müdürlüğü, Valilik, Erzurum Teknik Üniversitesi (ETÜ), ve Erzurum Ticaret Borsası (ETB) hali hazırda ziyaret gerçekleştirilen kurumlardır.
- ▶ **Kooperatifleşme Çalışmaları:** Bölge genelinde şirketleşmemiş evden çalışan kadınların ortak bir platformda buluşması amacıyla kooperatifler kurulması hedeflenmektedir. Erzurum KGK bu kapsamda kooperatif kurulması çalışmalarına destek vermektedir. Kurul üyeleri ilçe ziyaretleri gerçekleştirerek profil çalışmalarını yürütmüştür.
- ▶ **Fuarlara Katılım:** ETSO desteği ile fuarlarda stant açan Erzurum KGK, üretim yapan kadınların kendilerini tanıtmaları ve ticaret yapmaları için fırsat sağlamaktadır. Fuarlarda sağlanan stant desteği sayesinde kadınlar ticari ağlarını genişletme ve ürünlerini pazarlama fırsatı bulmaktadır.
- ▶ **Network:** Yürütülen faaliyetler sayesinde kurul üyesi kadınlar hem bölgesel hem de ulusal olarak ticari ve kişisel iletişim ağlarını genişletme fırsatı elde etmektedir. Kurul üyelerinin yer aldığı Whatsapp grubu aracılığı ile de üyeler arası anlık iletişim sağlanabilmekte, üyeler ihtiyaç duydukları bilgilere hızlı ve kolay bir şekilde ulaşabilmektedir.
- ▶ **Periyodik Üye Buluşmaları:** Üyeler arası periyodik olarak gerçekleştirilen sosyal buluşmalar ile kurul bünyesindeki iletişim ve bilgi paylaşımı ortamı desteklenmektedir.

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Sunulan değerlerin yararlanıcı ihtiyaçları ile örtüşmesi amacı ile yürütülen analizde, Erzurum KGK üyeleri ve İcra Komitesi tarafından, e-ticaret eğitimi ve sosyal medya kullanımına yönelik desteklerin, yeni girişimcilerin ihtiyaçları arasında üst sıralarda bulunduğu ifade edildiği görülmektedir.

Yeni girişimci kadınların ihtiyaçları nelerdir?*

Çok Az:1 Az:2 Orta:3 Fazla:4 Çok Fazla:5

Erzurum KGK üyeleri ve İcra Komitesi'ne yeni girişimci kadınların ihtiyaçları sorulmuştur. Verilen cevaplara göre;

- ▶ Erzurum KGK üyelerine ve İcra Komitesi'ne yapılan anketlere bakıldığında, yeni girişimcilere yönelik ihtiyaçların büyük bölümünün orta-yüksek önem seviyesine sahip olduğu gözlemlenmektedir. Erzurum KGK ve İcra Komitesi üyelerinin değerlendirilmeleri karşılaştırıldığında ise, **yeni girişimci kadınların** ihtiyaçları, Erzurum KGK üyelerinin görüşlerine göre daha fazla artması gerekmektedir.
- ▶ E-ticaret eğitimi ve sosyal medya kullanımı gibi günümüz iş dünyasının gereklilikleri arasında görülen alanların Erzurum KGK tarafından önemsendiği gözlemlenirken, TOBB KGK, teşvik ve desteklere ilişkin bilgilendirme ve iş kurma için rehberlik konularını **yeni girişimcilerin** en önemli ihtiyaçları olarak görmektedir.
- ▶ Erzurum KGK anket katılımcılarına göre, **yeni girişimcilere** yönelik en az öneme sahip faaliyetler yurt dışı bağlantıları edinmeye yönelik faaliyetler ve iş kurma konusunda rehberlik olmuştur.

Yeni girişimcilerin ihtiyaçları doğrultusunda en çok ihtiyaç duyulan konunun e-ticaret eğitimi olduğu gözlemlenirken, girişimciliğin sürdürülebilirliği konusunda kritik öneme sahip olan koçluk ve mentorluk desteklerinin önceliklendirilmediği dikkat çekmektedir. Katılımcıların, sosyal medya kullanımı, daha fazla sektör bilgisinin sağlanması ve ağ kurma etkinliklerinin yeni girişimcilere faydalı olabileceğini düşündükleri görülmektedir.

Kaynak: Erzurum KGK ve TOBB KGK Anket Çalışması

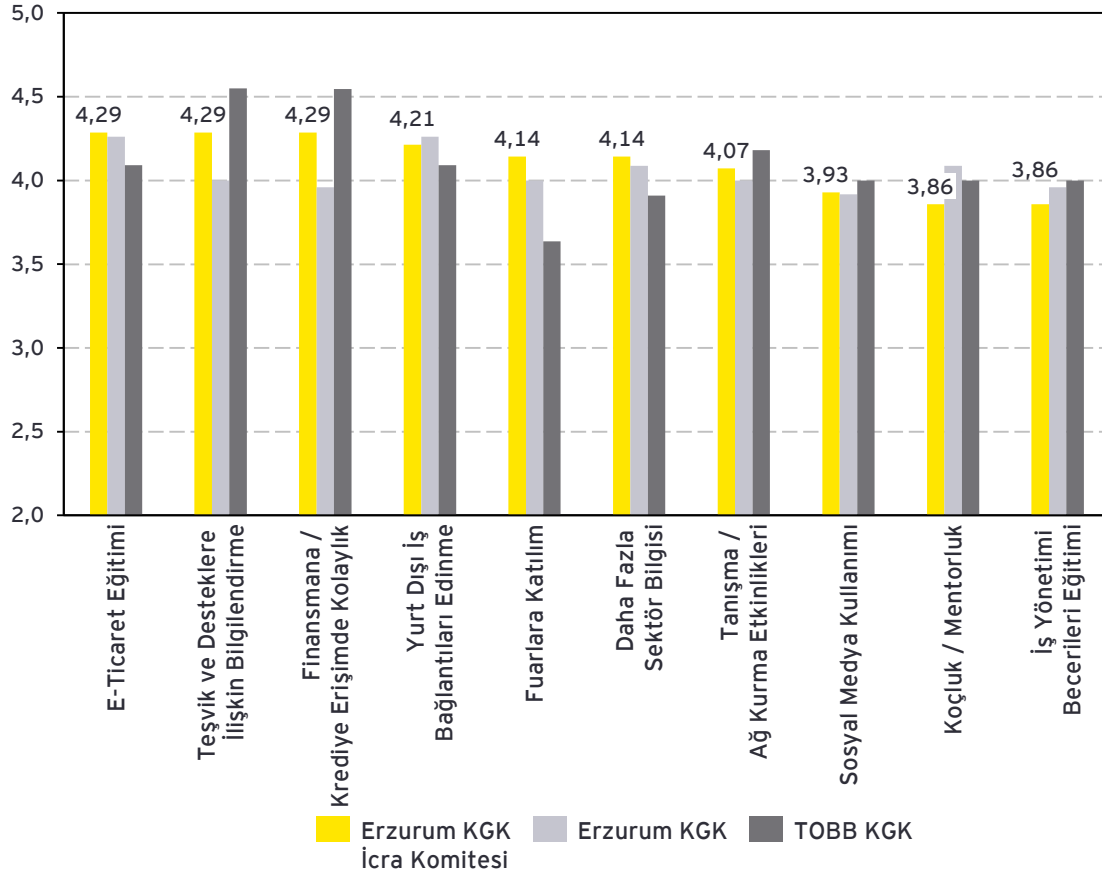
(*) n_{TOBB}=11, n_{Erzurum KGK İcra Komitesi}=14, n_{Erzurum KGK}=24

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Erzurum KGK anket katılımcılarına göre, **mevcut girişimci** kadınların en büyük ihtiyaçlarının, yeni girişimcilerde olduğu gibi e-ticaret eğitimine ek olarak, teşvik ve desteklere ilişkin bilgilendirme, finansmana/krediye erişimde kolaylık olduğu gözlemlenmektedir.

Mevcut girişimci kadınların ihtiyaçları nelerdir?*

Çok Az:1 Az:2 Orta:3 Fazla:4 Çok Fazla:5

Yeni girişimciler ve mevcut girişimcilerin ihtiyaçları karşılaştırıldığında e-ticaret eğitimi öne çıkan en önemli ihtiyaç olurken, en belirgin fark sosyal medya kullanımı ve yurt dışı iş bağlantıları edinme konusunda ortaya çıkmaktadır.

Erzurum KGK anket katılımcılarının, **mevcut girişimci** kadınların ihtiyaçlarına yönelik sorulan soruya verdikleri cevaplara göre;

- ▶ Erzurum KGK İcra Komitesi üyelerine göre, e-ticaret eğitimi, teşvik ve desteklere ilişkin bilgilendirme ile finansmana/krediye erişimde kolaylık, **mevcut girişimciler** için eşit derecede yüksek öneme sahip destekler olarak öne çıkmaktadır. Ancak, Erzurum KGK üyelerine bakıldığında, yurt dışı iş bağlantıları edinmenin, e-ticaret eğitimleri ile beraber en yüksek öneme sahip ihtiyaç olduğu görülmektedir.
- ▶ Erzurum KGK üyeleri, yurt dışı iş bağlantıları edinmeyi yeni girişimcilerin en az ihtiyaç duyduğu konu olarak belirtilirken; var olan işlerini geliştirme aşamasında olan mevcut girişimcilerin en çok ihtiyaç duyduğu alan olarak göstermişlerdir.
- ▶ Tüm katılımcılar tarafından, sosyal medya kullanımı, koçluk/mentorluk ve iş yönetimi becerileri eğitimi mevcut girişimcilerin orta seviyede ihtiyaç duydukları konular olarak ifade edilmektedir.
- ▶ TOBB KGK katılımcılarına göre finansmana/krediye erişimde kolaylık mevcut girişimcilerin en çok ihtiyaç duyduğu konu olarak belirtilirken fuarlara katılım en az ihtiyaç duyulan konu olarak ifade edilmiştir.

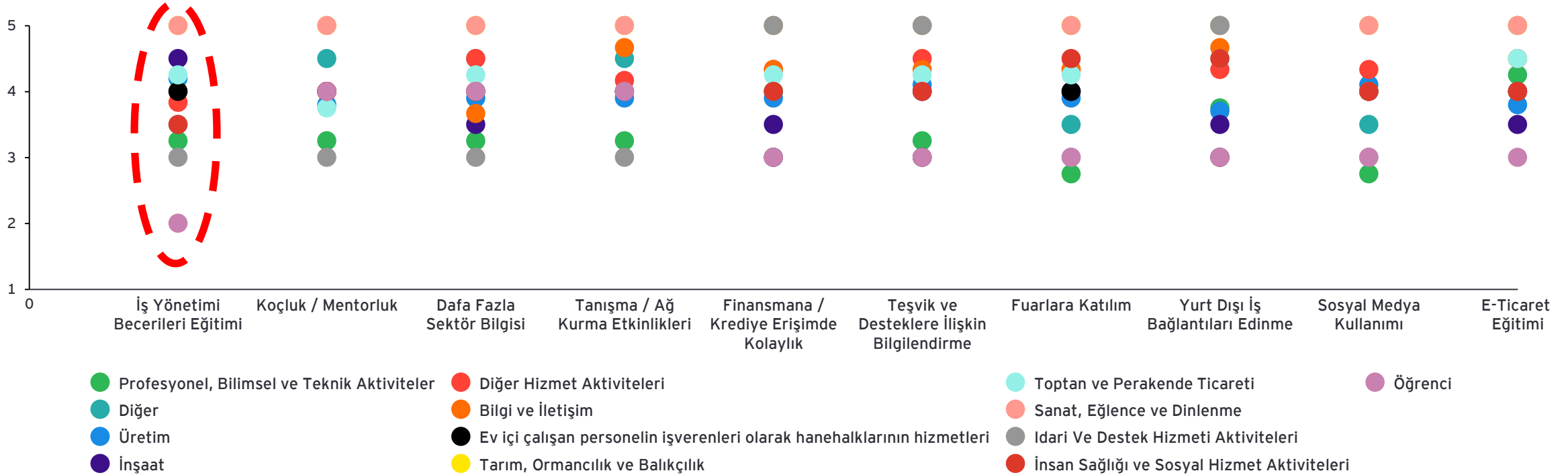
Kaynak: Erzurum KGK ve TOBB KGK Anket Çalışması

(*) n_{TOBB}=11, n_{Erzurum KGK İcra Komitesi}=14, n_{Erzurum KGK}=24

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Katılımcıların faaliyet gösterdikleri sektörler ve mevcut girişimci kadınların ihtiyaçları incelendiğinde sektörler ve ihtiyaçların farklılaştığı gözlemlenirken iş yönetimi becerileri eğitimi ve daha fazla sektör bilgisi farklılaşmanın en çok yaşandığı ihtiyaçlar olarak öne çıkmaktadır.

Sektör / Mevcut Girişimci Kadınların İhtiyaçları (n=38)
Çok Az:1 Az:2 Orta:3 Fazla:4 Çok Fazla:5

Katılımcıların verdikleri cevaplara göre iş yönetimi becerileri eğitimi, sektörlerin ihtiyaçları konusunda en çok ayrıştığı konu olmuştur. Diğer hizmet aktiviteleri, bilgi ve iletişim ile insan sağlığı ve sosyal hizmet aktiviteleri sektörleri ihtiyaçları konusunda yakın görüşlere sahiptirler. Sanat, eğlence ve dinlenme sektörünün birden çok konuda fazlaca ihtiyaca sahip olduğu dikkat çekmektedir.

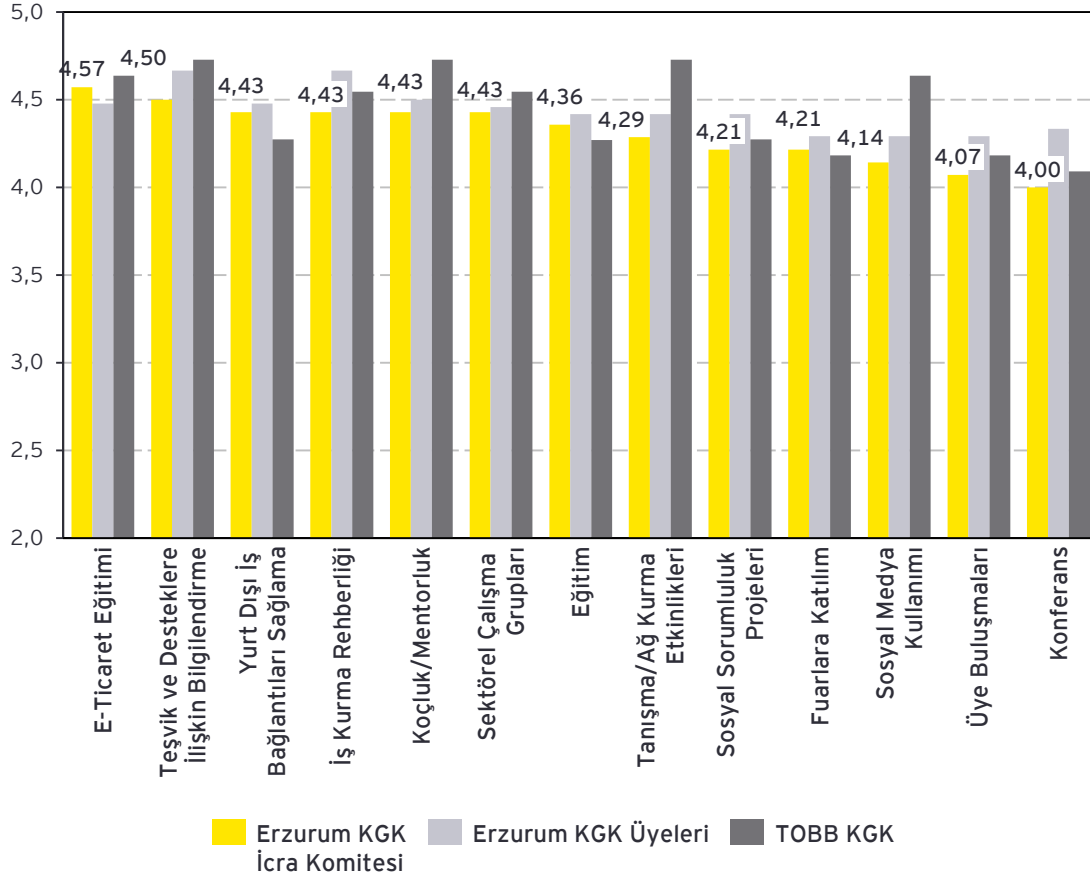
Kaynak : Erzurum KGK Anket Çalışması
Not: Sektörler ICIS'e göre gruplandırılmıştır.

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Hedef kitleye yönelik en çok artırılması gereken faaliyetlerin, teşvik ve desteklere ilişkin bilgilendirmeler, e-ticaret eğitimleri ve koçluk/mentorluk faaliyetleri olduğu gözlemlenmektedir.

Hedef kitleye yönelik faaliyetler ne yönde değişmelidir?*

Çok Azaltılmalı:1 Aynı Kalmalı:3 Çok Artırılmalı:5

Hedef kitleye yönelik faaliyetlerin ne yönde değiştirilmesi gerektiği sorulduğunda verilen cevaplara göre;

- ▶ Genel olarak tüm katılımcılar tarafından, faaliyetlerin artırılması gerektiği ifade edilmiştir.
- ▶ Erzurum KGK İcra Komitesi'ne göre, en fazla artırılması gereken faaliyet e-ticaret eğitimleridir. Bunun yanında, teşvik ve desteklere ilişkin bilgilendirmeler, koçluk/mentorluk faaliyetleri, sektörel çalışma grupları, yurt dışı iş bağlantıları sağlanması faaliyetleri de katılımcılar tarafından artırılması gereken faaliyetler olarak belirtilmiştir.
- ▶ Erzurum KGK üyelerine göre ise, teşvik ve desteklere ilişkin bilgilendirmeler ve iş kurma rehberliği en çok artırılması gereken faaliyetlerdir. Bu faaliyetleri, yurt dışı iş bağlantıları ve e-ticarete ilişkin faaliyetler takip etmektedir.
- ▶ Erzurum KGK ve İcra Komitesi üyelerinden farklı olarak TOBB KGK üyeleri, sosyal medya kullanımı, tanışma ve ağ kurma etkinliklerinin de çok artırılması gereken faaliyetler arasında olması gerektiğini ifade etmiştir.

Ankete katılım gösteren tüm üyeler, hedef kitleye yönelik gerçekleştiren faaliyetlerin hepsinin artması gerektiğini ifade etmektedirler. Genel olarak, kurulun faaliyetler açısından daha aktif bir konumda olması gerektiğini düşünmektedirler. Bu faaliyetler arasında, teşvik ve desteklere ilişkin bilgilendirmeler, e-ticarete yönelik faaliyetler, koçluk/mentorluk ve iş kurma rehberliği öne çıkmaktadır.

Kaynak: Erzurum KGK ve TOBB KGK Anket Çalışması

(*) n_{TOBB}=11, n_{Erzurum KGK İcra Komitesi}=14, n_{Erzurum KGK}=24

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Çalışma durumu ve faaliyetler birlikte incelendiğinde, Erzurum KGK içerisinde yer alan farklı grupların hemen hemen aynı görüşlerde olduğu, tüm faaliyetlerin artırılması veya çok artırılması gerektiği ortak görüşüne sahip oldukları gözlemlenmiştir.

Çalışma Durumu / Hedef kitleye yönelik faaliyetler ne yönde değişmelidir? (n=38)
Çok Azaltılmalı:1 Azaltılmalı:2 Aynı Kalmalı:3 Artırılmalı:4 Çok Artırılmalı:5

	Eğitim	İş Kurma Rehberliği	Koçluk/ Mentorluk	Konferans	Tanışma/Ağ Kurma Etkinlikleri	Üye Buluşmaları	Sektörel Çalışma Grupları	Sosyal Sorumluluk Projeleri	Fuarlara Katılım	Yurt Dışı İş Bağlantıları Sağlama	Teşvik ve Desteklere İlişkin Bilgilendirme	Sosyal Medya Kullanımı	E-Ticaret
Şirket sahibi	4.4	4.6	4.3	4.2	4.3	4.2	4.4	4.2	4.2	4.3	4.8	4.3	4.3
Diğer	4.3	4.5	4.4	4.3	4.3	4.1	4.3	4.5	4.4	4.4	4.6	4.1	4.5
Şirket çalışanı	4.5	5.0	5.0	4.5	5.0	5.0	5.0	4.5	4.5	4.5	4.5	5.0	4.0
Serbest çalışan	4.6	4.8	4.4	4.0	4.2	4.2	4.2	4.6	4.4	4.4	4.2	4.4	4.4
YK Üyesi /Hisse sahibi	4.7	4.7	5.0	4.3	4.7	5.0	5.0	4.3	5.0	5.0	5.0	4.7	5.0
Akademisyen	4.0	5.0	5.0	5.0	5.0	3.0	5.0	5.0	3.0	5.0	5.0	3.0	5.0
Üst Yönetici	4.0	3.5	4.5	3.5	4.0	3.0	4.5	3.5	3.5	4.0	3.5	3.5	4.0
Öğrenci	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	4.0	3.0	4.0	4.0	4.0
Ortalama	4.4	4.6	4.7	4.3	4.6	4.2	4.7	4.5	4.1	4.3	4.5	4.1	4.4

İş kurma rehberliği, konferans, üye buluşmaları gibi faaliyetlerin genel olarak artırılması veya çok artırılması gerektiği ortak görüşü olmasının yanında, şirketlerde üst yönetici pozisyonunda olan üyelerin, bu faaliyetlerin aynı düzeyde kalması gerektiğini ifade ettikleri dikkat çekmektedir. Bunun yanında, eğitim, koçluk/mentorluk, tanışma/ağ kurma etkinlikleri, sektörel çalışma grupları ve e-ticaret eğitimi faaliyetlerinin, tüm çalışma durumundaki üyelere göre artırılması veya çok artırılması gereken faaliyetler olarak ifade edildiği öne çıkmaktadır.

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Erzurum KGK, hem kurul üyeleri hem de üye olmayan kadın girişimcilerden meydana gelen yararlanıcı gruplarına çeşitli kanallar üzerinden ulaşmakta ve kurul hakkında bilinirlik sağlamaya çalışmaktadır.

Kaynak: EY Analizi, Erzurum KGK Mülakatları, ETSO İnternet Sitesi

Yararlanıcı İlişkileri:

- ▶ **Birebir iletişim:** Kurul bünyesinde iletişim çoğunlukla birebir olarak sağlanmaktadır. Üyeler Whatsapp grubu üzerinden ihtiyaç duydukları zaman birbirlerine ulaşabilmekte ve bilgi alışverişi yapabilmektedir. Üyeler arası bu sürdürülebilir iletişim yararlanıcı ilişkilerinin temelini oluşturmaktadır. Ayrıca kurul tarafından düzenlenen fuar, konferans gibi organizasyonlarda konuklar ve katılımcılar ile birebir iletişim sağlanabilmesi, yararlanıcıların farklı alanlardaki katılımcılar ile iş ağlarını genişletmelerine olanak sağlamaktadır.
- ▶ **Kendine fayda sağlama:** Yararlanıcılar (özellikle kurul üyeleri) gönüllü olarak gerçekleştirdikleri çalışmalarda edindikleri saygınlık ve bilinirlikle ticari başarıları için de fayda edinmektedir. Üyelerin sürdürülebilir katkıları için bu önemlidir.
- ▶ **Üye ve işyeri ziyaretleri:** Üyeler kendi işyerlerinde ziyaret edilmektedir. Bu sayede hem kurul üyelerinin ticari varlıkları ile ilgili farkındalık yaratılmakta hem de fikir alışverişi yapılabilmesi için ortam sağlanmaktadır.
- ▶ **Düzenli toplantılar:** İcra Komitesi katılım zorunlu olan toplantılar yapmaktadır. Ayrıca üyelerle düzenli toplantılar yapmaktadır. Bu toplantılar sayesinde kurul gündemi ile tüm İcra Komitesi'nin aynı farkındalıkta olması ve alınacak aksiyonların belirlenmesi hedeflenmektedir.

Sunulan Değeri Yararlanıcıya Ulaştırma Kanalları:

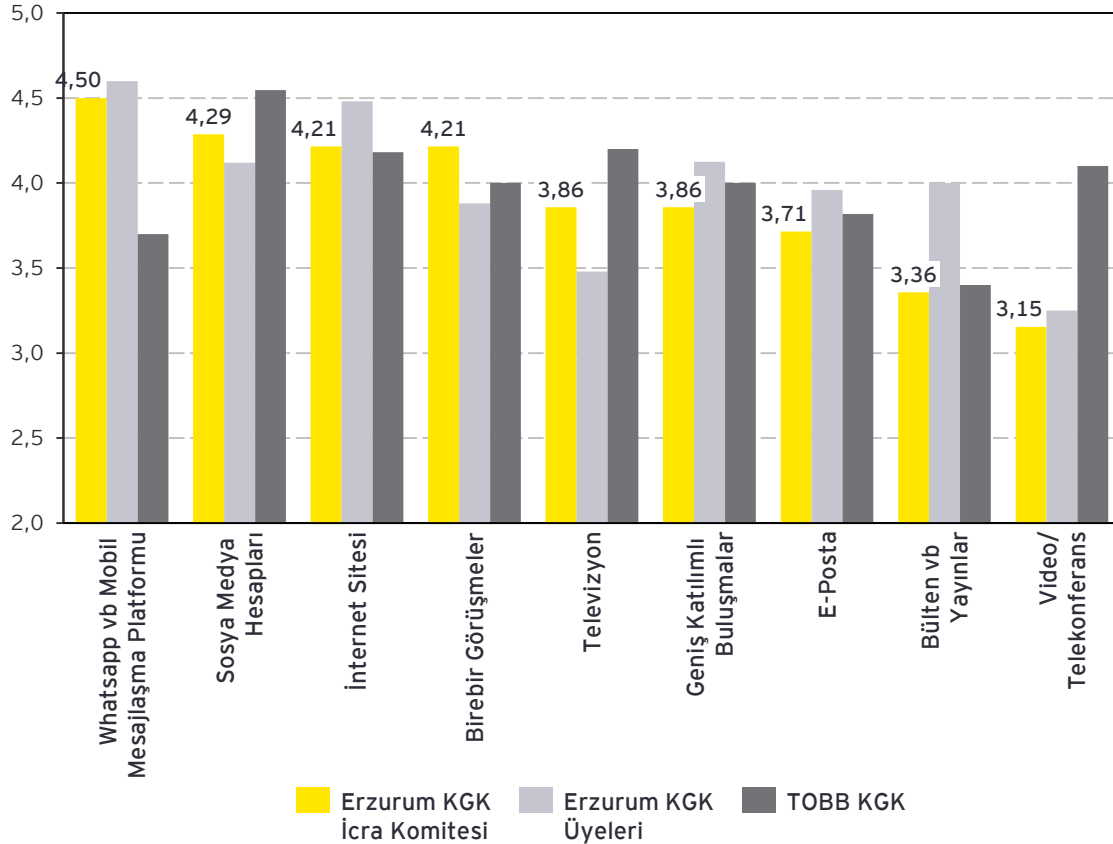
- ▶ **İnternet Sitesi:** Katılım gösterilen ve gerçekleştirilen toplantılar, etkinlikler ve davetler koordinatör oda ETSO'nun internet sitesi üzerinden duyurulmaktadır.
- ▶ **Mobil iletişim uygulaması (Whatsapp grubu):** Kurulun duyurularını yaptığı, üyelerin fikirlerini sunabildikleri ve gerekli konularda birbirlerine danışabildikleri Whatsapp grupları kurulmuştur ve aktif şekilde kullanılmaktadır. Kurula ait Whatsapp gruplarının yanı sıra, üyeler odaya ait İş Okulu Projesi grubunda da yer almakta; farklı paydaşlar ile fikir alışverişi yapabilmektedir.
- ▶ **Yazılı ve sözlü basın:** Gerçekleştirilen etkinliklerin ve güncel Erzurum KGK haberlerinin yer aldığı yazılı basın haricinde; radyo aracılığı ile de Erzurum KGK kadın girişimcilik ile ilgili seslerini geniş kitlelere duyurabilmektedirler.
- ▶ **Fuarlar:** Kurul üyeleri tarafından katılım sağlanan fuarlar aracılığı ile Erzurum KGK hakkında farkındalık ve bilinirlik yaratılmakta ve kurul faaliyetleri ile ilgili duyurular daha çok kişiye ulaştırılabilmektedir.
- ▶ **Protokol imzalanan kurullar:** Kurulun protokol imzalayarak beraber proje gerçekleştirdiği kurumlar aracılığı ile daha fazla yararlanıcıya ulaşması sağlanabilmektedir.

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Kurulun iletişim kanalı olarak çoğunlukla Whatsapp benzeri mobil mesajlaşma platformlarını tercih etmesi gerektiği belirtilmektedir.

İletişim kanalı ne olmalıdır?*

Çok Az:1 Az:2 Orta:3 Fazla:4 Çok Fazla:5

Hedef kitle ile iletişim kurulacak kanallara ilişkin verilen cevaplara göre;

- ▶ Whatsapp ve benzeri mobil mesajlaşma platformları, Erzurum KGG İcra Komitesi ve kurul üyelerinin görüşü ile en çok puanı alan iletişim kanalı olarak dikkat çekerken, TOBB KGG tarafından en yüksek oyu alan iletişim kanalı sosyal medya hesapları olmuştur.
- ▶ Erzurum KGG İcra Komitesi birebir görüşmeleri daha önemli görürken, kurula bağlı üyeler geniş katılımlı buluşmaların daha önemli olduğunu ifade etmişlerdir ancak TOBB KGG için her ikisi de 4,0'er puan ile eş öneme sahip iletişim kanalları olarak ifade edilmiştir.
- ▶ COVID-19 salgını dolayısı ile, günümüzde büyük önem kazanan video ve telekonferans gibi sanal iletişim platformları, TOBB KGG tarafından önemli bir kanal olarak görülürken, Erzurum KGG üyeleri ve İcra Komitesi tarafından hedef kitle ile iletişim sağlanabilecek önemli kanallar arasında sayılmamıştır.

Sosyal medya hesaplarının en çok tercih edilen ikinci iletişim kanalı olması, kurul üyelerinin de içerisinde görüldüğü hedef kitle ile iletişimin güçlenmesi için sosyal medya kullanımının artırılması gerektiğini işaret etmektedir. ETSO yazılı basınında sıkça haberlerine yer verilen Erzurum KGG'nin iletişim kanalı içerisinde bülten ve benzeri yayınlara icra kurulu ve TOBB KGG tarafından orta seviyede puan verilmesi dikkat çekmektedir. İçinde bulunulan COVID-19 gündeminde, video/telekonferansın Erzurum KGG üyeleri ve İcra Komitesi tarafından sıralamada en düşük puanı alması dikkat çekmektedir. Ancak, TOBB KGG bu kanalın önemini vurgulamıştır.

Kaynak: Erzurum KGG ve TOBB KGG Anket Çalışması

(*) n_{TOBB}=11, n_{Erzurum KGG İcra Komitesi}=14, n_{Erzurum KGG}=25

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Erzurum KGK'nın odalar üniversite ve kalkınma ajansı gibi çeşitli paydaşlar ile iş birliği içerisinde projeler yürüttüğü görülmektedir.

- ▶ **TOBB¹:** TOBB, ülke genelinde kendisine bağlı yapılar olarak KGK'ların kuruluşunu ve örgütlenmesini sağlayan, kurullar arasında seçimler gibi araçlarla meşruiyeti oluşturan ve kurullara kamu gücü sağlayan yapı olarak büyük önem arz etmektedir. Ülke genelindeki tüm İl KGK'ların ortak bir platformda bir araya gelmesinde ve farklı İl KGK'ların iş birliği ile gerçekleştirdiği faaliyetlerin desteklenmesinde de önemli bir role sahiptir. TOBB, İl KGK başkanlarına kartvizit desteği sağlamaktadır. Bu sayede Erzurum KGK başkanı il genelinde TOBB KGK'nın bir temsilcisi olarak görülmektedir. Aynı zamanda Erzurum KGK Başkanı bölge temsilcisi olarak da görev yapmaktadır.
- ▶ **ETSO²:** Fiziki bir yapılanması bulunmayan Erzurum KGK gerektiği durumlarda ETSO'nun fiziki imkanlarından faydalanmaktadır. Aynı zamanda Erzurum KGK tarafından yürütülen projeler TOBB İl KGK Kuruluş, Çalışma Usul ve Esasları gereğince TOBB'a bağlı koordinatör oda olan ETSO bünyesinde gerçekleştirilebilmektedir.
- ▶ **KOSGEB⁴ & KUDAKA⁵:** İlde yer alan kadınların teşvik ve desteklerle ilgili yardım ihtiyaçları KOSGEB il temsilcisi ve KUDAKA aracılığı ile karşılanmaktadır. Bunun yanı sıra KUDAKA, kurul tarafından yürütülen büyük çaplı ve ulusal etkiye sahip projelerde destek sağlamaktadır.
- ▶ **İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü:** Okul ve sektör iş birlikleri kapsamında Yakutiye ilçesinde yer alan meslek liseleri ve olgunlaştırma enstitüsü için protokol imzalanmıştır. Erzurum KGK bu protokol kapsamında liselerde girişimcilik derslerine katılım sağlayarak kız öğrencilerin gelecek planlaması ve erken yaşta girişimcilik hakkında bilgi edinmeleri için destek sağlayacaktır.
- ▶ **İldeki diğer Oda ve Borsalar:** İl KGK'lar her odadan üye aldığından dolayı ildeki diğer odalarla bağlantısı bulunmaktadır.
- ▶ **Belediyeler ve Valilikler:** Mevcutta yapılan ve yapılacak olan çalışmalarda belediye ve valiliklerin desteği alınmaktadır.
- ▶ **Erzurum Teknik Üniversitesi:**
 - ▶ Kurul üniversite bünyesinde bulunan Kristal Girişimcilik Merkezi ile iş birliği içerisinde. Bu merkez teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerinin hayata geçirilebilmesi ve ekonomik açıdan değer yaratacak yeni işletmelerin kurulması amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.
 - ▶ Erzurum KGK üyeleri üniversitede ilgili konulardaki derslere katılım sağlamaktadır. Aynı zamanda üniversite bünyesinde yer alan öğretim görevlileri de kurul tarafından düzenlenen ilgili faaliyetlere destek sağlamaktadır.
- ▶ **Turkcell (Özel Sektör):** Türkiye genelinde TOBB, TOBB KGK ve Turkcell işbirliğinde başlatılan, 'Geleceği Yazan Kadınlar Projesi' kapsamında Erzurum ilinde eğitimler düzenlenmiştir.
- ▶ **TKDK³:** TKDK, tarım ile ilgili konularda önemli bir paydaş olarak görülmektedir. TKDK, işletmelerin kurulum aşamasında Kırsal Kalkınma için Katılım Öncesi Yardım Aracı (Instrument for Pre-Accession Assistance-IPARD) destekleri sağlamaktadır.
- ▶ **ABİGEM⁶:** ABİGEM, finansal paketlerden uluslararasılaştırmaya, inovasyon ve Ar-Ge'den kalite yönetimine, girişimcilikten kurumsallaşmaya ve iş planından sektörel projelere kadar geniş yelpazeli hizmetler sunmaktadır. ABİGEM, kurul bünyesinde yer alan kadınların ilgili konulardaki bilgi edinme ihtiyacı için Erzurum KGK'ya destek sağlamaktadır.

Kaynak: EY Analizi, Erzurum KGK Mülakatları

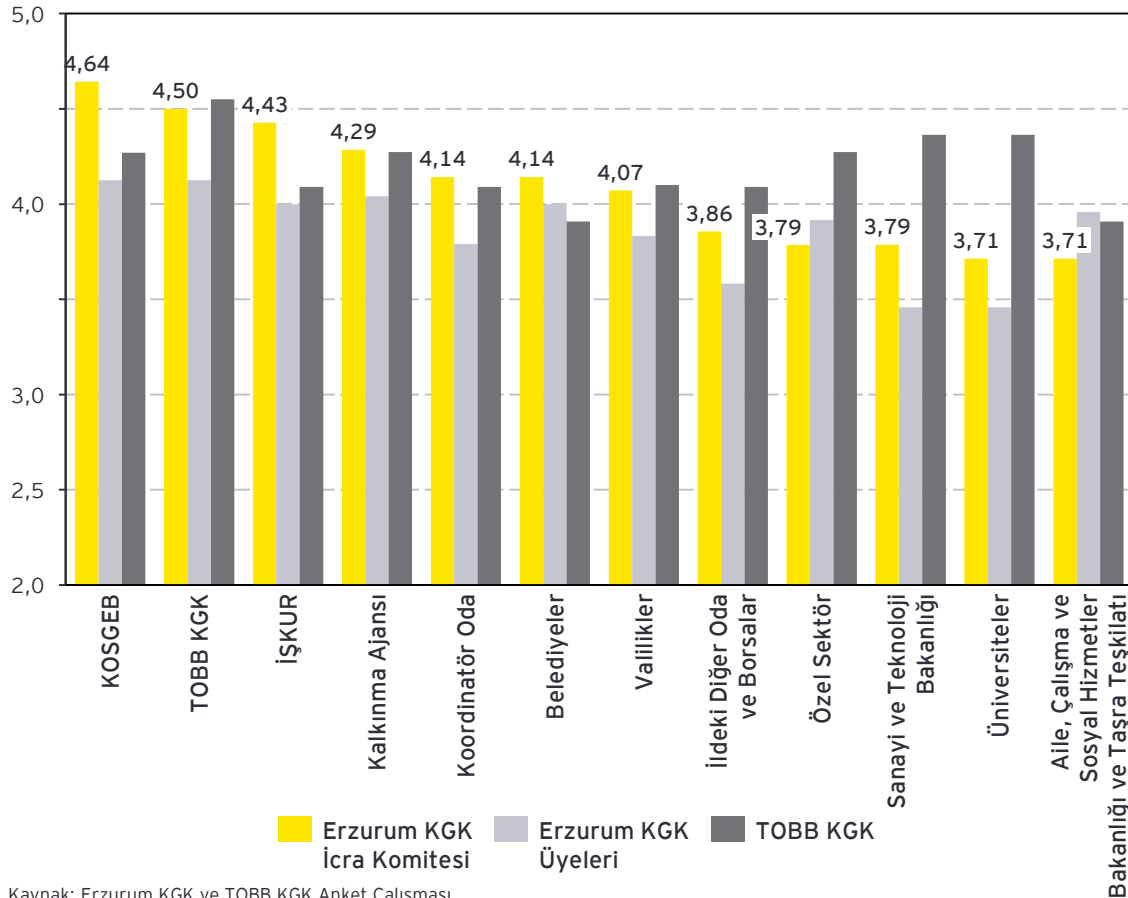
Not: (1) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, (2) Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası, (3) Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurulu, (4) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, (5) Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı, (6) Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezleri

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Katılımcıların verdikleri cevaplara göre kurul için en önemli görülen paydaşlar KOSGEB, TOBB KGK ve İŞKUR olmuştur.

Paydaşların kurul için arz ettiği önemi seviyesini değerlendiriniz.*

Çok Az:1 Az:2 Orta:3 Fazla:4 Çok Fazla:5

Kaynak: Erzurum KGK ve TOBB KGK Anket Çalışması

(*) n_{TOBB}=11, n_{Erzurum KGK İcra Komitesi}=14, n_{Erzurum KGK}=24

Anket kapsamında, paydaşların önem seviyeleri sorulmuştur. Verilen cevaplara göre;

- ▶ Erzurum KGK İcra Komitesi tarafından, KOSGEB, TOBB KGK ve İŞKUR'un, kurul için en önemli paydaşlar oldukları görülmektedir. İŞKUR'un, kurul İcra Komitesi üyelerine göre önemli paydaşlar arasında öne çıkmasında, içerisinde bulunduğumuz COVID-19 gündeminin etkisi olduğu da değerlendirilmektedir.
- ▶ Erzurum KGK İcra Komitesi üyeleri, Kalkınma Ajansı'nın da önemli paydaşlardan biri olduğunu ifade etmektedirler.
- ▶ TOBB KGK'ya göre, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, üniversiteler ve özel sektör yüksek öneme sahip paydaşlar olarak görülürken, Erzurum KGK üyeleri ve İcra Komitesi nezdinde bu paydaşlar aynı önem seviyesinde görülmemiştir.
- ▶ Genel olarak, paydaş değerlendirmelerinde TOBB KGK üyelerinin, Erzurum KGK üyelerine göre daha yüksek değerlendirmeler yapması dikkat çekmektedir.

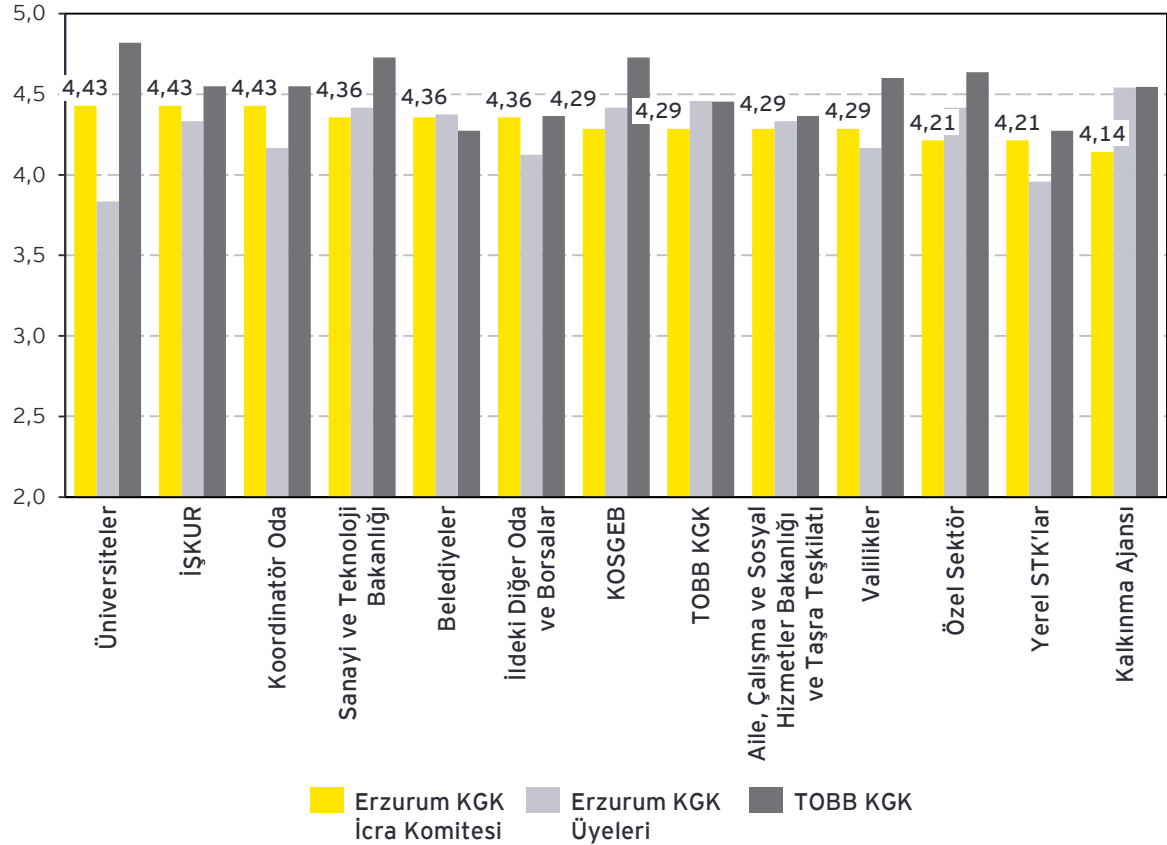
Ekonomiyi etkileyen COVID-19 gündemine bağlı olarak KOSGEB ve İŞKUR'un kurul için arz ettiği önemin arttığı gözlemlenmektedir. TOBB KGK, kurulların Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, üniversiteler ve özel sektör gibi farklı paydaşlar ile de yakın ilişki içerisinde olması gerektiğini düşünmektedir.

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Erzurum KGK İcra Komitesi ve TOBB KGK'nın ortak görüşüyle en çok üniversitelerle iş birliği düzeyinin artırılması gerektiği gözlemlenirken, Erzurum KGK üyelerine göre en fazla Kalkınma Ajansı ile iş birliği düzeyinin artırılması gerekmektedir.

Paydaşlar ile işbirliği düzeyi nasıl değişmelidir?*

Çok Azaltılmalı:1 Aynı Kalmalı:3 Çok Artırılmalı:5

Anket katılımcılarına paydaşlar ile iş birliği düzeyinin nasıl değişmesi gerektiği sorulmuştur. Verilen cevaplara göre:

- ▶ Üniversiteler, İŞKUR ve koordinatör oda, İcra Komitesi cevaplarına göre iş birliğinin en çok artırılması gereken paydaşlar olarak öne çıkarken TOBB KGK'nın da üniversiteler ile iş birliğinin en çok artırılması gereken paydaş olarak belirttiği gözlemlenmektedir.
- ▶ Erzurum KGK Üyeleri iş birliğinin en çok Kalkınma Ajansı ile artırılması gerektiğini ifade ederken TOBB KGK katılımcıları da Kalkınma Ajansı için üyeler ile aynı puanı vermiştir.
- ▶ KOSGEB, İŞKUR ve TOBB KGK kurul için en yüksek öneme sahip üç paydaş olarak öne çıkarken Erzurum İcra Kurulu 4,43 puan vererek İŞKUR ile; TOBB KGK 4,72 puan vererek KOSGEB ile; ve Erzurum KGK üyeleri 4,45 puan vererek TOBB KGK ile iş birliği düzeyinin fazlaca artırılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Üniversiteler gibi bazı paydaşların önem seviyeleri ve iş birliği düzeyleri arasında ters orantı olduğu dikkat çekmektedir. Üniversiteler önem sıralamasında 12., yer alırken Erzurum KGK İcra Komitesi ve TOBB KGK puanlarına göre iş birliği düzeyinin en çok artırılması gereken paydaş olarak birinci sırada yer almaktadır.

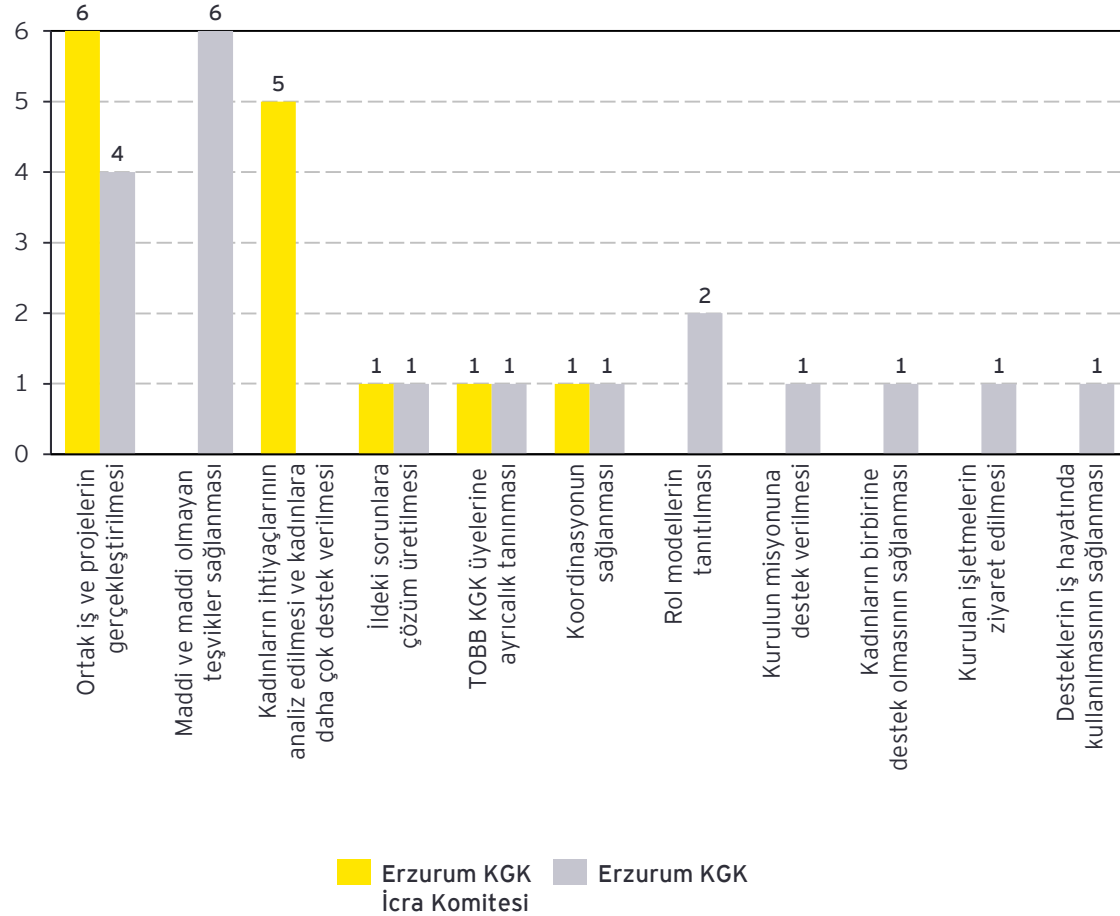
Kaynak: Erzurum KGK ve TOBB KGK Anket Çalışması

(*) n_{TOBB}=11, n_{Erzurum KGK İcra Komitesi}=14, n_{Erzurum KGK}=24

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Erzurum KGK İcra Komitesi'nin paydaşlardan en büyük beklentisinin ortak iş ve projeler gerçekleştirilmesi olduğu görülürken Erzurum KGK üyeleri maddi ve maddi olmayan teşviklerin sağlanmasının daha önemli olduğunu ifade etmektedirler.

Kurulun paydaşlardan beklentileri nelerdir?*

Kurul üyeleri ve Erzurum KGK İcra Komitesi'ne paydaşlardan beklentileri sorulmuştur. Verilen cevaplara göre:

- ▶ Erzurum KGK İcra Komitesi'nden 6 katılımcının yanıtı ile «ortak iş ve projelerin gerçekleştirilmesi» kurulun paydaşlardan en büyük beklentisi olarak dikkat çekerken; 5 katılımcının yanıtı ile «kadınların ihtiyaçlarının analiz edilmesi ve kadınlara daha çok destek verilmesi» kurulun paydaşlardan çokça görmek istediği beklentiler olarak gözlemlenmektedir.
- ▶ Erzurum KGK üyelerinin verdikleri cevaplara göre maddi ve maddi olmayan desteklerin sağlanması en önemli beklenti olurken, ortak iş ve projelerin gerçekleştirilmesi öne çıkan ikinci beklenti olarak dikkat çekmektedir.
- ▶ Bunların yanı sıra, rol modellerin tanıtılması, ildeki sorunlara çözümler üretilmesi, üyelere ayrıcalık tanınması, kadın girişimciliğine somut şekilde destek verilmesi gibi konular da paydaşlardan beklentiler arasına girmiştir.

Paydaşlardan beklentilere bakıldığında, maddi ve maddi olmayan destekler ile ortak çalışma kavramları vurgulanırken, İcra Komitesi ve KGK üyeleri arasında çok farklı beklentilerin ortaya çıktığı görülmektedir.

Kaynak: Erzurum KGK İcra Komitesi Anket Çalışması

(*) n_{Erzurum KGK İcra Komitesi}=14, n_{Erzurum KGK}=19

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Erzurum KGK faaliyetlerinin sürdürülebilirliği için ihtiyaç duyulan temel kaynaklar kurul üyeleri ve diğer paydaşların gönüllü katkıları ve desteğinin yanı sıra koordinatör oda tarafından sağlanan fiziki koşullardır.

Kaynak: EY Analizi, Erzurum KGK Mülakatları, ETSO İnternet Sitesi

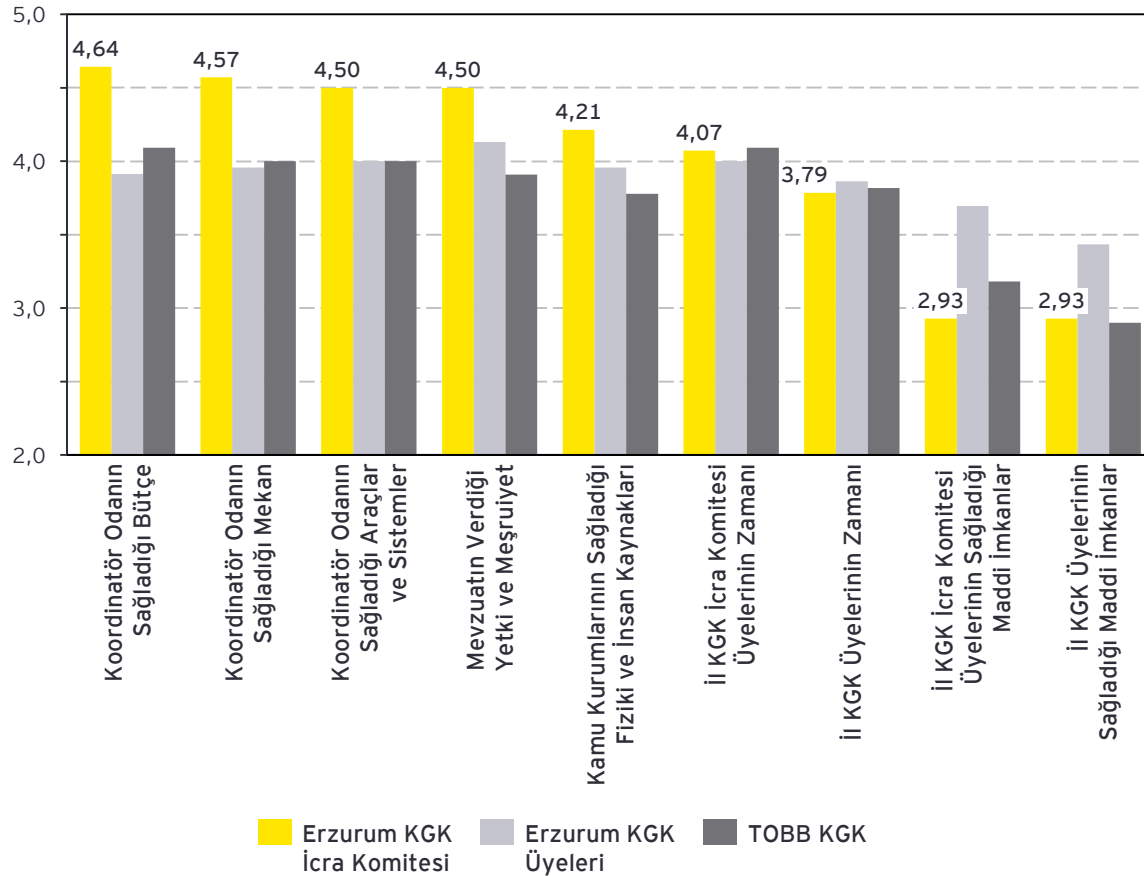
- ▶ **Erzurum KGK Üyeleri:** Erzurum KGK İcra Komitesi ve kurul üyelerinin gönüllülük esasına dayanan faaliyetler için ayırdıkları zaman kurul için önemli bir kaynaktır. Bunun yanı sıra, kurul üyelerinin kişisel deneyimleri ile sağladıkları sektörel ve kişisel bilgi birikimi aktarımı Erzurum KGK için anahtar kaynak olarak tanımlanmaktadır.
- ▶ **ETSO Tarafından Sağlanan Fiziki Destek:** Erzurum KGK tarafından gerçekleştirilen etkinliklerde ETSO tarafından sağlanan ofis, toplantı odası ve seminer salonu kullanılmaktadır. Kurulun hem kendi içinde düzenlediği etkinlikler hem de dış paydaşların katılımı ile gerçekleştirilen etkinlikler için kullanılan bu fiziki destek kurul için önemli bir kaynak olarak görülmektedir.
- ▶ **TOBB Marka Değeri:** Erzurum KGK tarafından iş birliklerinin yapılması ve faaliyetlere farklı paydaşların ve yararlanıcılarının dahiliyetinin artırılmasında kurulun faaliyetlerini TOBB çatısı altında yürütmesi önemli bir avantaj sağlamaktadır. Bu kapsamda TOBB'un sağladığı marka değeri, görünürlük ve protokollerde yer alma kurul için kritik önem arz etmektedir.
- ▶ **TOBB Tarafından Atanan Eğitimciler:** Erzurum KGK tarafından düzenlenen eğitimlere TOBB tarafından konusunda uzman eğitimciler sağlanmaktadır. Bu destek faaliyetlerin daha odaklı ve faydalı olmasını desteklemektedir.

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Kurulun en fazla ihtiyaç duyduğu kaynaklar arasında koordinatör odanın sağlamış olduğu imkanların bulunduğu gözlemlenmektedir.

Kurul hangi kaynaklara ihtiyaç duymaktadır?*

Çok Az:1 Az:2 Orta:3 Fazla:4 Çok Fazla:5

Kurulun faaliyetlerini gerçekleştirirken hangi kaynaklara ihtiyaç duyduğu sorulmuştur. Verilen cevaplara göre;

- ▶ Koordinatör odanın sağladığı imkanların Erzurum KGK İcra Komitesi tarafından en fazla ihtiyaç duyulan kaynaklar olarak ifade edilmektedir.
- ▶ Erzurum KGK İcra Komitesi katılımcılarına göre mevzuatın verdiği yetki ve meşruiyet, kamu kurumlarının sağladığı fiziki kaynaklar ve insan kaynakları ile Erzurum KGK İcra Komitesi üyelerinin zamanları sıklıkla ihtiyaç duyulan kaynaklar olarak sıralanmaktadır.
- ▶ İhtiyaç duyulan kaynaklara yönelik önem sırasının, Erzurum KGK ve İcra Komitesi üyeleri için neredeyse aynı eğilime sahip olduğu görülmektedir. Erzurum KGK İcra Komitesi ve üyelerinin zamanının, TOBB KGK'dan farklı olarak daha az ihtiyaç duyulan bir kaynak olarak görülmesinin, üyelerin kurul için mevcut durumda yeterli zaman ayırdıkları düşüncesinden kaynaklandığı yorumlanabilmektedir.
- ▶ Erzurum KGK İcra Komitesi ve Erzurum KGK üyelerinin sağladığı maddi imkanlar kurulun az ihtiyaç duyduğu kaynaklar olarak ifade edilmiştir.

Erzurum KGK'nın faaliyetlerini sürdürebilmesi için Koordinatör odanın sağlamış olduğu bütçe, sistemler, araçlar ve fiziki imkanlar kurulun var olabilmesi için oldukça kritik önem taşımaktadır.

Kaynak: Erzurum KGK ve TOBB KGK Anket Çalışması

(*) n_{TOBB}=11, n_{Erzurum KGK İcra Komitesi}=14, n_{Erzurum KGK}=23

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Erzurum KGK, gerçekleştirdiği faaliyetlerden meydana gelen değişken maliyetleri karşılayabilmek için koordinatör oda tarafından sağlanacak bütçeye ihtiyaç duymaktadır.

Kaynak: EY Analizi, Erzurum KGK Mülakatları, ETSO İnternet Sitesi

Maliyet Yapısı:

- ▶ «TOBB İl KGK Kuruluş, Çalışma Usul ve Esasları» çerçevesinde Erzurum KGK'nın kendisine ait bir bütçesi bulunmamaktadır. Kurulun faaliyetlerine ilişkin giderler koordinatör oda olan ETSO tarafından sağlanmaktadır.
- ▶ **Değişken Maliyetler:** Kurulun yürüttüğü faaliyetlerden meydana gelen maliyetler çoğunlukla değişken maliyetlerdir.
 - ▶ **Proje, Etkinlik ve Eğitim Giderleri:** Girişim belgeleri, sertifika programları vb. konularda odanın bütçesinden destek sağlanmaktadır.
 - ▶ **Ulaşım Giderleri:** Davet ve etkinliklere katılım için kullanılan ulaşım araçları ve transferler ulaşım giderlerini oluşturmaktadır.
- ▶ **Sabit Maliyetler:** Erzurum KGK'nın sabit maliyeti bulunmamaktadır.

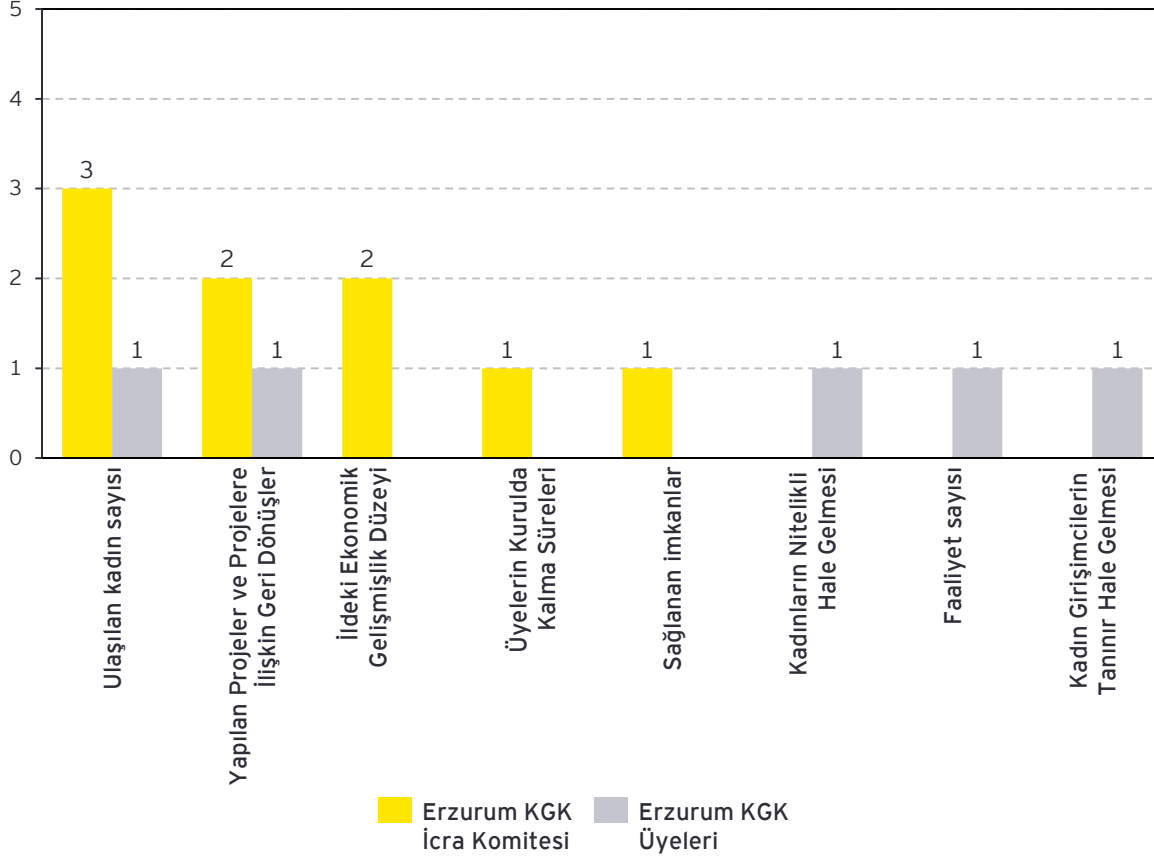
Getiri Yapısı:

- ▶ «TOBB İl KGK Kuruluş, Çalışma Usul ve Esasları» mevzuatı çerçevesinde Erzurum KGK'nın maddi bir getiri yapısı bulunmamaktadır.
- ▶ İcra komitesi tarafından gerçekleştirilmesine karar verilen projeler kurul başkanı tarafından ETSO başkanına sunulmaktadır. Odanın uygun görmesi durumunda kurula maddi kaynak sağlanmaktadır.
- ▶ Maddi olmayan getiriler kapsamında ise, Erzurum KGK'nın bilinirliğinin artması ve iletişim kanalları ile daha çok kadına ulaşılabilmesi Erzurum KGK için bir getiri olarak görülmektedir.
- ▶ Kurulun daha aktif hale gelmesi ile faaliyetlerine daha çok yararlanıcının katılması amacıyla paydaş ağının genişletilmesi, iş birliklerinin artırılarak projeler üretilmesi ve bu sayede ilin sosyo ekonomik gelişmişlik seviyesinin artması getiri yapısı içerisinde yer almaktadır.

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Anket cevapları incelendiğinde ulaşılan kadın sayısı, Erzurum KGK İcra Komitesi ve Erzurum KGK üyeleri tarafından kurulun başarı ölçütü olarak öne çıkmaktadır.

Kurulun başarı ölçütü ne olmalıdır?*

Erzurum KGK ve İcra Komitesi üyelerine kurulun başarı ölçütünün ne olması gerektiği sorulmuştur. Verilen cevapların gruplandırılmasına göre;

- ▶ Ulaşılan kadın sayısı, yapılan projeler ve projelere ilişkin geri dönüşler ile ildeki ekonomik gelişmişlik düzeyi Erzurum İcra Komitesiince başlıca başarı ölçütü olarak değerlendirilen konular olarak gözlemlenmektedir.
- ▶ Erzurum KGK üyelerine göre ise ulaşılan kadın sayısına ek olarak kadınların nitelikli hale gelmesi, hayata geçmiş proje sayıları, faaliyet sayıları ve kadın girişimcilerin tanınır hale gelmesi kurulun başarı ölçütünü oluşturmaktadır.

Erzurum KGK üyeleri ve İcra Komitesi'nin ortak görüşünün, kurulunun başarı ölçütünün ulaşılan girişimci kadın sayısı olması yönünde olduğu gözlemlenmektedir.

Kaynak: Erzurum KGK Anket Çalışması

(*) n_{Erzurum KGK İcra Komitesi}=9, n_{Erzurum KGK}=5

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli-GZFT Analizi

Erzurum KGK'nın güçlü ve zayıf yanları ile fırsatları ve tehditleri değerlendirilmiştir.

G

Kurulun Güçlü Yanları:

- ▶ Kadın girişimciliğinin tanıtması, güçlendirmesi ve desteklemesi
- ▶ Kadınlar arasında dayanışma
- ▶ Rol model üyeleri olması
- ▶ Dinamik ve yeni bir ekip olması

Z

Kurulun Zayıf Yanları:

- ▶ Maddi kaynak yetersizliği
- ▶ Paydaş kuruluşlarla iş birliği yetersizliği
- ▶ İhtiyaç analizlerinin yetersiz kalması
- ▶ Hedef kitlenin doğru belirlenememesi

F

Fırsatlar:

- ▶ Kadın girişimciliğine yönelik teşvik ve destekler
- ▶ Kadın girişimciliğinin geliştirilmesine yönelik politika ve kanunlar
- ▶ Kadınlar arası destek ve dayanışma

T

Tehditler:

- ▶ Yetersiz öz kaynak
- ▶ Bankaların kredi verme konusunda çekingen davranması
- ▶ Kadınların bilgi ve deneyim eksikliği
- ▶ Kadınlara ve kadın çalışmalarına yönelik iş dünyasındaki ve kurumsal yapılardaki önyargılar

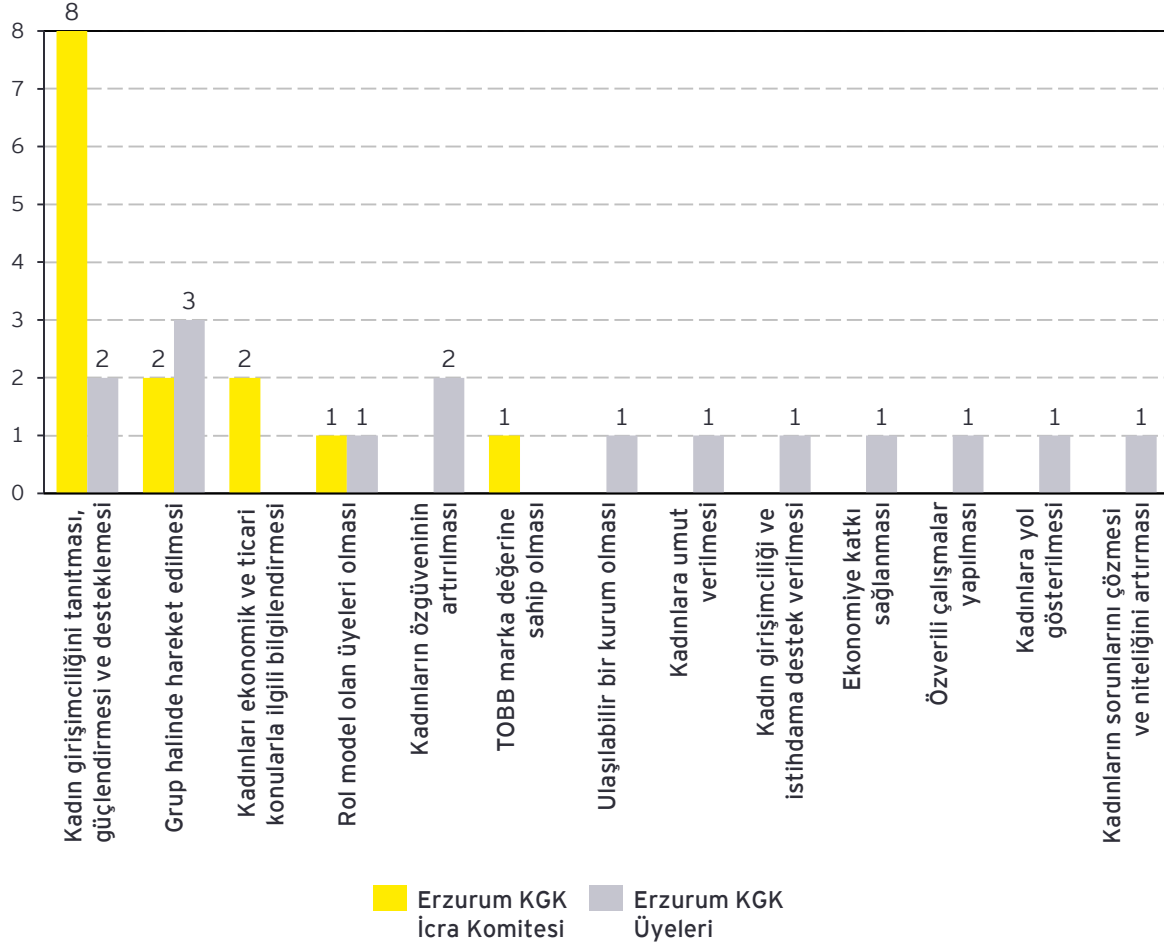

Kaynak: EY Analizi, Erzurum KGK Mülakatları, Erzurum KGK Anketi

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Kurulun güçlü yanları incelendiğinde, kadın girişimciliğinin tanıtılması, güçlendirilmesi ve desteklenmesinin, çoğunluk tarafından kurulun güçlü yanı olarak ifade edildiği görülmektedir.

Kurulun güçlü yanları nelerdir?*

Kurulun güçlü yanları incelendiğinde, kadınlara her konuda sağlanan «destek» ve «birliktelik» kavramlarının vurgulandığı gözlemlenmektedir.

Erzurum KGK üyeleri ve İcra Komitesi'ne kurulun en güçlü yanlarının neler olabileceği sorulmuştur. Verilen cevaplara göre:

- ▶ Kadın girişimciliğinin tanıtılması, güçlendirilmesi ve desteklenmesi Erzurum İcra Komitesi katılımcılarından 8, Erzurum KGK üyelerinden 2 yanıt olarak toplamda 10 yanıt ile kurulun en güçlü yanı olarak ortaya çıkmaktadır.
- ▶ Erzurum KGK İcra Komitesi'ne göre, grup halinde hareket edilmesi kurulun en güçlü ikinci yanı olarak görülürken, Erzurum KGK üyelerine göre en önemli güçlü yan olduğu gözlemlenmektedir.
- ▶ Güçlü yanlar konusunda ortak görüşler olmasının yanı sıra, kadınlara umut verilmesi, ekonomiye katkı sağlanması ve ulaşılabilir olmak gibi alanların Erzurum KGK üyeleri tarafından güçlü yanlar olarak ifade edilmektedir.

Kaynak: Erzurum KGK Anket Çalışması

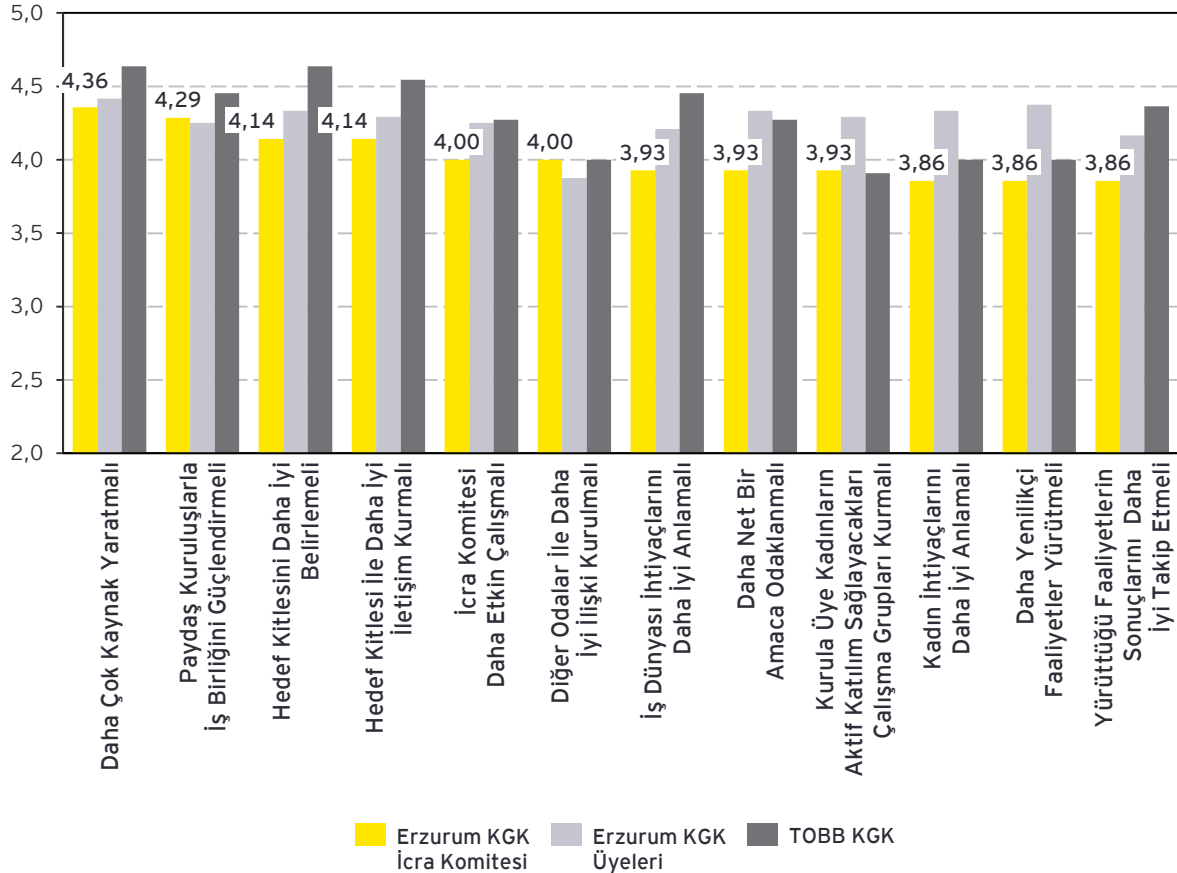
*ⁿErzurum KGK İcra Komitesi=14, ⁿErzurum KGK=15

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Katılımcıların verdikleri cevaplara göre kurulun gelişmesi beklenen alanlar içerisinde daha çok kaynak yaratma ve paydaş kuruluşlarla iş birliğini güçlendirme öne çıkmaktadır.

Kurul kendini hangi alanlarda geliştirmelidir?*

Çok Az:1 Az:2 Orta:3 Fazla:4 Çok Fazla:5

Kurulun kendini hangi alanlarda geliştirmesi gerektiği sorulmuştur. Verilen cevaplara göre:

- ▶ Katılımcılara göre kurulun kendini en fazla daha çok kaynak yaratılması konusunda geliştirmesini beklediği gözlemlenmektedir.
- ▶ Paydaş kuruluşlarla iş birliğinin güçlendirilmesi, hedef kitlenin daha iyi belirlenmesi, hedef kitle ile daha iyi iletişim kurulması ve icra komitesinin daha etkin çalışması katılımcıların ortak olarak kurulun kendini çokça geliştirmesini beklediği alanlar olarak öne çıkmaktadır. Erzurum KGK'nın yeni bir kurul olmasının, bunda etkisi olduğu yorumlanabilmektedir.
- ▶ Özellikle TOBB KGK üyeleri, hedef kitlenin doğru belirlenmesi ve hedef kitle ile doğru biçimde iletişim kurulmasının önemini vurgulamıştır.
- ▶ İş dünyasının ihtiyaçlarının daha iyi anlaşılması ve yürütülen faaliyetlerinin sonuçlarının daha iyi takip edilmesi gerekliliği TOBB KGK tarafından vurgulansa da, Erzurum KGK İcra Komitesi tarafından en önemli gelişim alanları arasında görülmemiştir.

Daha çok kaynak yaratılması konusunda koordinatör oda ile sağlanan iş birliğinin önemi gözlemlenirken, paydaş kuruluşlarla iş birliğinin güçlendirilmesinin en önemli gelişim alanlarından biri olması, paydaşlarla gerçekleştirilecek iş birliğinin önemini vurgulamaktadır.

Kaynak: Erzurum KGK ve TOBB KGK Anket Çalışması

(*) n_{TOBB}=11, n_{Erzurum KGK İcra Komitesi}=14, n_{Erzurum KGK}=24

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Çalışma durumu ve gelişim alanları birlikte incelendiğinde, şirketlerde yönetim kurulu üyesi/hisse sahibi olan üyelerin, diğer gruptaki kadınlara göre kurulun birçok gelişim alanı bulunduğunu ifade etmeleri dikkat çekmektedir.

Çalışma Durumu / KGK'nin Gelişim Alanları (n=38)
Çok Az:1 Az:2 Orta:3 Fazla:4 Çok Fazla:5

	Kadın İhtiyaçlarını Daha İyi Anlamalı	İş Dünyası İhtiyaçlarını Daha İyi Anlamalı	Hedef Kitlesini Daha İyi Belirlemeli	Daha Net Bir Amaca Odaklanmalı	Daha Yenilikçi Faaliyetler Yürütmeli	İcra Komitesi Daha Etkin Çalışmalı	Kurula Üye Kadınların Aktif Katılım Sağlayacakları Çalışma Grupları	Diğer Odalar İle Daha İyi İlişki Kurulmalı	Daha Çok Kaynak Yaratmalı	Hedef Kitlesi İle Daha İyi İletişim Kurmalı	Paydaş Kuruluşlarla İş Birliğini Güçlendirmeli	Yürüttüğü Faaliyetlerin Sonuçlarını Daha İyi Takip Etmeli
Şirket sahibi	4.4	4.3	4.5	4.4	4.4	4.4	4.3	4.4	4.8	4.3	4.6	4.6
Diğer	4.0	3.8	4.1	4.0	4.0	4.0	4.3	3.9	4.3	4.1	3.9	4.0
Şirket çalışanı	4.5	5.0	4.0	4.0	4.5	3.5	5.0	3.0	4.5	4.0	4.5	3.5
Serbest çalışan	3.8	4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	4.4	4.4	4.4	4.4	4.4	4.2
YK Üyesi /Hisse sahibi	5.0	5.0	4.7	4.7	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	4.3	4.3
Akademisyen	3.0	3.0	4.0	4.0	5.0	3.0	3.0	3.0	4.0	3.0	3.0	3.0
Üst Yönetici	3.5	3.0	4.0	4.0	3.0	4.5	4.0	4.0	4.5	4.5	4.5	3.5
Öğrenci	3.0	4.0	3.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
Ortalama	3.9	4.0	4.0	3.9	4.0	3.8	4.0	3.7	4.2	3.9	3.9	3.6

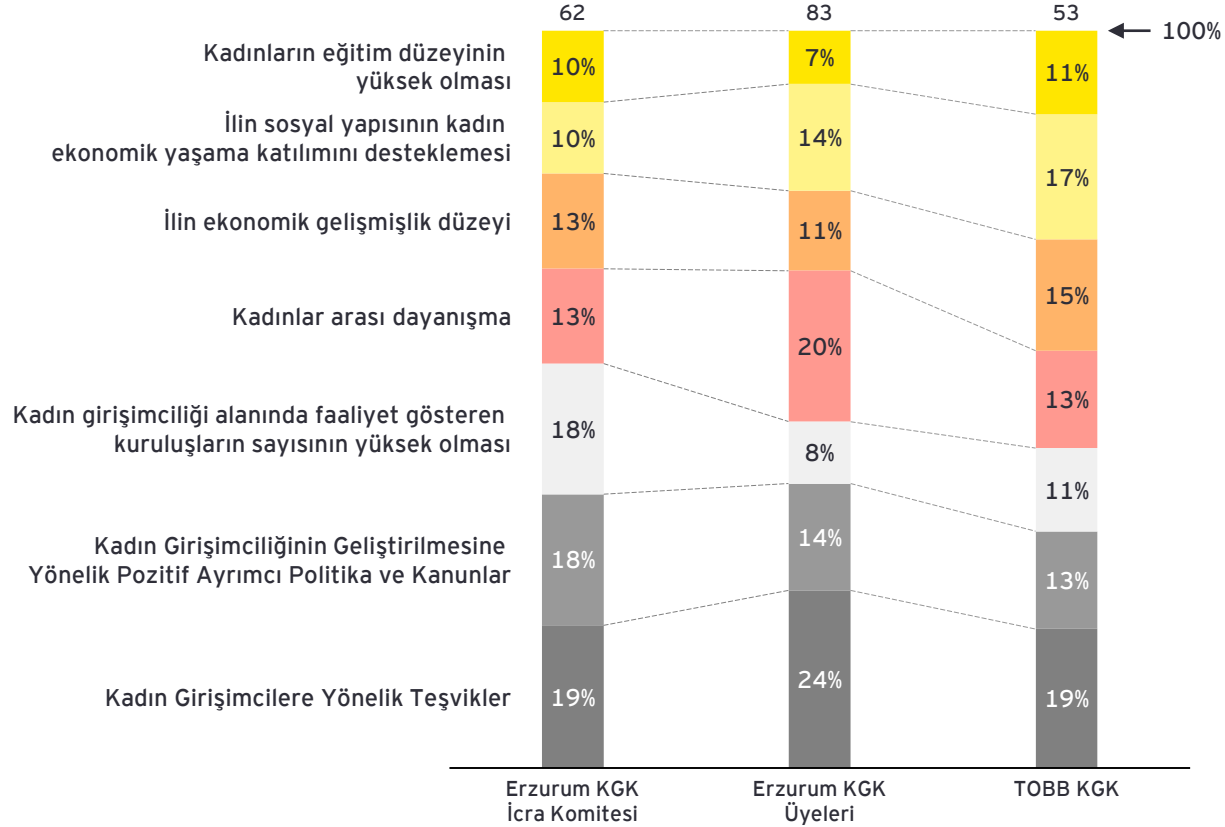
Üyelerin çalışma durumları ve kurulun gelişim alanları ile ilgili görüşleri ortak incelendiğinde, kurulun kendisini en çok geliştirmesi gereken alanın daha çok kaynak yaratma olduğu ortak görüşü öne çıkmaktadır. Ortalama puanlara bakıldığında ise, kurulun genel olarak kendini yeterli gördüğü dikkat çekmektedir. Görüşlerin çoğunlukla ortak olmasının yanı sıra, YK üyesi/hisse sahibi ve şirket çalışanı olan üyelerin, diğer üyelere göre kurulun kendini geliştirmesi gereken çok fazla alan olduğunu ifade ettiği görülmektedir. Bunun yanında, öğrenci olan üyelerin çoğunlukla kuruldun memnun olduğu ve kendilerini geliştirmeleri gereken alanların az olduğunu belirttikleri gözlemlenmektedir.

Kaynak: Erzurum KGK Anket Çalışması

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Erzurum KGK ve TOBB KGK anket katılımcılarına göre kadın girişimcilere yönelik teşviklerin kadın girişimciliği için önemli bir fırsat oluşturduğu görülmektedir.

Kadın girişiminin geliştirilmesine yönelik başlıca fırsatlar nelerdir?*

Kadın girişimciliğinin geliştirilmesine yönelik başlıca fırsatlar sorulmuştur. Verilen cevaplara göre;

- ▶ Kadın girişimcilere yönelik teşvikler, üç grup için de en önemli fırsat olarak öne çıkmaktadır.
- ▶ Erzurum KGK İcra Komitesi tarafından, kadın girişimciliğinin geliştirilmesine yönelik pozitif ayrımcı politika ve kanunlar ile kadın girişimciliği alanında faaliyet gösteren kuruluşların sayısının yüksek olması, %18 ile eşit öneme sahip fırsatlar olarak görülmektedir.
- ▶ Erzurum KGK üyeleri için ikinci en önemli fırsat «kadınlar arası dayanışma» olarak öne çıkarken TOBB KGK tarafından ilin sosyal yapısının kadınların ekonomik yaşama katılımını desteklemesi öne çıkarılmaktadır. Bunun yanında, TOBB KGK, ilin ekonomik gelişmişlik düzeyinin de önemli bir fırsat olabileceğinin altını çizmektedir.
- ▶ Katılımcılara göre kadınların eğitim düzeyinin yüksek olması diğer fırsatlara oranla daha az oylanan fırsatlar olarak gözlemlenmektedir.

Kadın girişimciliğine yönelik fırsatlar düşünüldüğünde, «teşvik» kavramı öne çıkarken, kadın girişimciliği alanında faaliyet gösteren kuruluşların sayısının yüksek olması Erzurum KGK İcra Komitesi ve diğer iki katılımcı grup arasında en fazla görüş ayrılığının yaşandığı fırsat olarak öne çıkmaktadır. Kadın girişimciliğinin geliştirilmesine yönelik pozitif ayrımcı politikalar ile ilin ekonomik gelişmişlik düzeyi, üç grubun da önemli fırsatlar olarak belirlediği alanlar olmuştur.

Kaynak: Erzurum KGK ve TOBB KGK Anket Çalışması

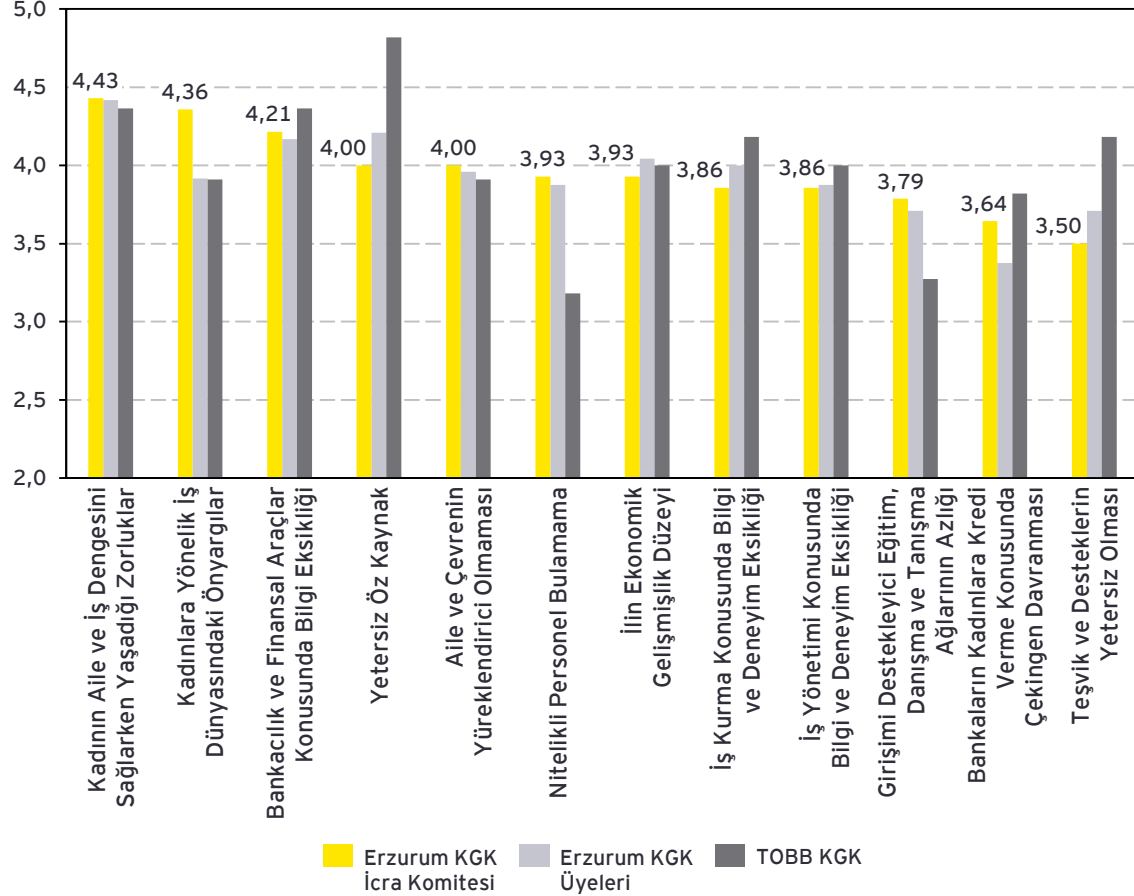
(*) n_{TOBB}=11, n_{Erzurum KGK İcra Komitesi}=14, n_{Erzurum KGK}=24

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Girişimci olmak isteyen kadınların karşılaştıkları problemler düşünüldüğünde, Erzurum KGK İcra Komitesi, Erzurum KGK üyeleri ve TOBB KGK temsilcilerinin görüşlerinin birbirinden farklılaştığı gözlemlenmiştir.

Girişimci olmak isteyen kadınların karşılaştıkları problemler nelerdir?*

Çok Az:1 Az:2 Orta:3 Fazla:4 Çok Fazla:5

Girişimci olmak isteyen kadınların en önemli problemi aile ve iş yaşamının dengesinin sağlanması olarak görülmektedir. Bunun yanında, yetersiz öz kaynak da önemli bir problemdir. Teşvik ve desteklerin yetersizliği, Erzurum KGK anket katılımcıları tarafından önemli bir problem olarak görülmezken, TOBB KGK tarafından bir problem olarak gösterilmiştir.

Anket katılımcılarına girişimci olmak isteyen kadınların karşılaştıkları problemler sorulmuştur. Verilen cevaplara göre;

- ▶ Erzurum KGK İcra Komitesi'ne göre, girişimci olmak isteyen kadınların en önemli iki problemi, kadının aile ve iş yaşamı dengesini sağlarken yaşadığı zorluklar ve kadınlara yönelik önyargılardır. Bunun yanı sıra, «bankacılık ve finansal araçlara ilişkin bilgi ve deneyim eksikliği» de önemli bir problem olarak görülmektedir. Teşvik ve desteklerin yetersiz olması, önemli bir problem olarak öne çıkmamaktadır.
- ▶ TOBB KGK'ya göre, girişimci olmak isteyen kadınların en önemli problemi yetersiz öz kaynaktır. Diğer yandan, TOBB KGK, aile ve iş yaşamı dengesinin sağlanması, iş kurma konusunda bilgi ve deneyim eksikliği ile teşvik ve desteklerin yetersiz olmasını da önemli problemler olarak görmektedir. TOBB KGK'ya göre, nitelikli personel bulamama ve girişimi destekleyen eğitim, danışma ve tanışma ağlarının azlığı konuları girişimci olmak isteyen kadınların önüne çıkan önemli problemlerden değildir.
- ▶ Erzurum KGK üyelerinin görüşleri incelendiğinde ise, yine aile ve iş yaşamının arasındaki dengenin sağlanması konusunda büyük zorluklar yaşandığı ifade edilmiştir. Buna ek olarak, yetersiz öz kaynak ve bankacılık ve finansal araçları hakkındaki bilgi eksikliği de girişimci olmak isteyen kadınların önüne çıkan bir problem olarak görülmüştür.

Kaynak: Erzurum KGK ve TOBB KGK Anket Çalışması

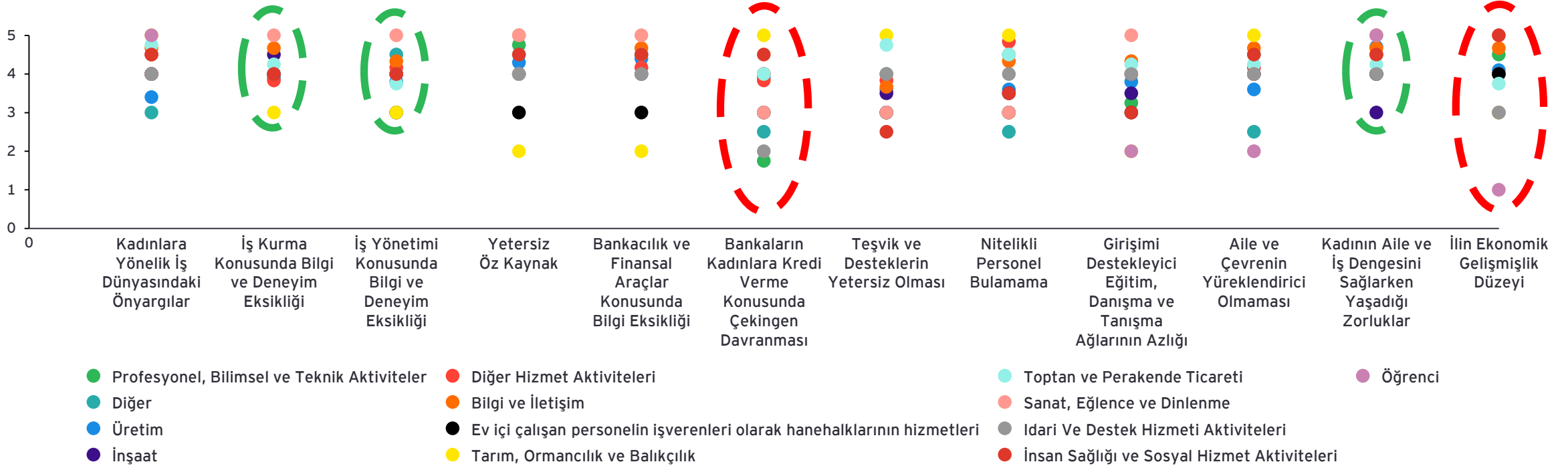
(*) n_{TOBB}=11, n_{Erzurum KGK İcra Komitesi}=14, n_{Erzurum KGK}=24

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Faaliyet gösterilen sektörler ve kadınların karşılaştıkları problemler ortak olarak incelendiğinde, «bankaların kadınlara kredi verme konusunda çekingen davranması» en fazla görüş ayrılığının yaşandığı problem olarak öne çıkmaktadır.

Sektör/Kadınların Karşılaştığı Problemler (n=38)

Çok Az:1 Az:2 Orta:3 Fazla:4 Çok Fazla:5

Bankaların kadınlara kredi verme konusunda çekingen davranması ve ilin ekonomik gelişmişlik düzeyinin, en fazla görüş ayrılığının yaşandığı problemler olarak öne çıkmıştır. İş kurma ve yönetimi konusunda bilgi ve deneyim eksikliği ve kadının aile ve iş dengesini sağlarken yaşadığı zorluklar sektörlerin ortak problemleri olarak dikkat çekmektedir.

Kaynak: Erzurum KGK Anket Çalışması
Not: Sektörler ICIS'e göre gruplandırılmıştır.

1.2.2 Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Mevcut İş Modeli

Öne Çıkan Bulgular

Değer Önerisi ve Yararlanıcı Grupları

Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu, ağırlıklı olarak ihtiyaçlar sonucu girişimci olmak isteyen, girişimcilik arzusu bulunan kadınlara hizmet etmektedir. İldeki yeni fırsatları yakalamak için girişimci olmak isteyen kadınlar ise, uygulanan ankete göre yararlanıcı grup içerisinde en fazla olması gereken kitle olarak ifade edilmiştir. Bu kapsamda, en önemli değer önerisinin bu kadınlara yol göstermek olduğu ortaya çıkmaktadır. Girişimcilik fikri olan kadınların bunu işe dönüştürebilmeleri için gerekli olan destek, kurul tarafından sağlanmaktadır. Kurul, üyesi olan kadınlara ise önemli bir prestij ve bilinirlik sağlamaktadır.

1

Anahtar Kaynaklar, Maliyet Yapısı ve Getiri Yapısı

Erzurum KGK'nın en önemli kaynaklarından biri, üyelerinin zamanı ve deneyimleridir. Bunun yanı sıra, TOBB'un marka değeri de önemli bir kaynak olarak görülmektedir. Anahtar kaynaklar incelendiğinde, uygulanan ankete göre koordinatör odanın kurul için sağladığı imkanlar kurulun en çok ihtiyaç duyduğu kaynaklardır. Erzurum KGK'nın maliyetleri genellikle gerçekleştirilen projelerden ileri gelmektedir. Bu projeler koordinatör odanın da desteği ile gerçekleştirilse de, sabit bir bütçenin bulunmaması bazı projelerin yapılamamasına sebep olabilmektedir. Projelerin bir kısmı ise paydaşlar ile birlikte yürütülebilmektedir. Üyeler ile gerçekleştirilen anket çalışması, gelecek dönemlerde, ulaşılan kadın girişimci sayısının, getiri yapısı olarak değerlendirilebileceğini göstermektedir.

3

Yararlanıcı İlişkileri ve Sunulan Değeri Yararlanıcıya Ulaştırma Kanalları

Erzurum KGK, üyesi olan yararlanıcılar ile büyük ölçüde Whatsapp grupları aracılığı ile iletişime geçmektedir. Bu kanal sayesinde, hızlı bir örgütlenme sağlanabilmektedir. Diğer yararlanıcılar ile ise, yazılı ve sözlü basın ve internet sitesi yardımı ile iletişime geçmektedir. Gerçekleştirilen düzenli toplantılar, ziyaretler, birebir iletişim kanalları yararlanıcıların kurula aidiyetini artıran ilişki bileşenleri olarak görülmektedir. Whatsapp ve benzeri mesajlaşma platformları, sosyal medya hesapları ve internet sitesi, uygulanan ankete göre katılımcıların daha yoğun şekilde kullanılmasını beklediği ilişki kanalları olarak görülmektedir.

2

Anahtar Faaliyetler ve Temel Paydaşlar

Erzurum KGK'nın en önemli faaliyetleri gerçekleştirilen projeler, makam ziyaretleri ve kooperatiflere verilen destekler olarak görülmektedir. Erzurum'da kurulması planlanan kooperatif için Erzurum KGK'nın desteği oldukça büyüktür. Bu proje, koordinatör oda ETSO tarafından da desteklenmektedir. Uygulanan ankete göre, e-ticaret ile teşvik ve desteklere ilişkin bilgilendirmelerin artırılması gerektiği düşünülmektedir. Koordinatör odanın yanı sıra, Erzurum KGK'nın en önemli paydaşları İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve TOBB'dur. Yerel STK'lar ve Kalkınma Ajansı ile temasın artırılması gelecekteki hedefler arasında bulunmaktadır. KOSGEB, İŞKUR ve TOBB KGK gerçekleştirilen anket sonucu kurul için en fazla öneme sahip ve iş birliğinin artırılması gereken paydaşlarıdır.

4

2

Stratejiler

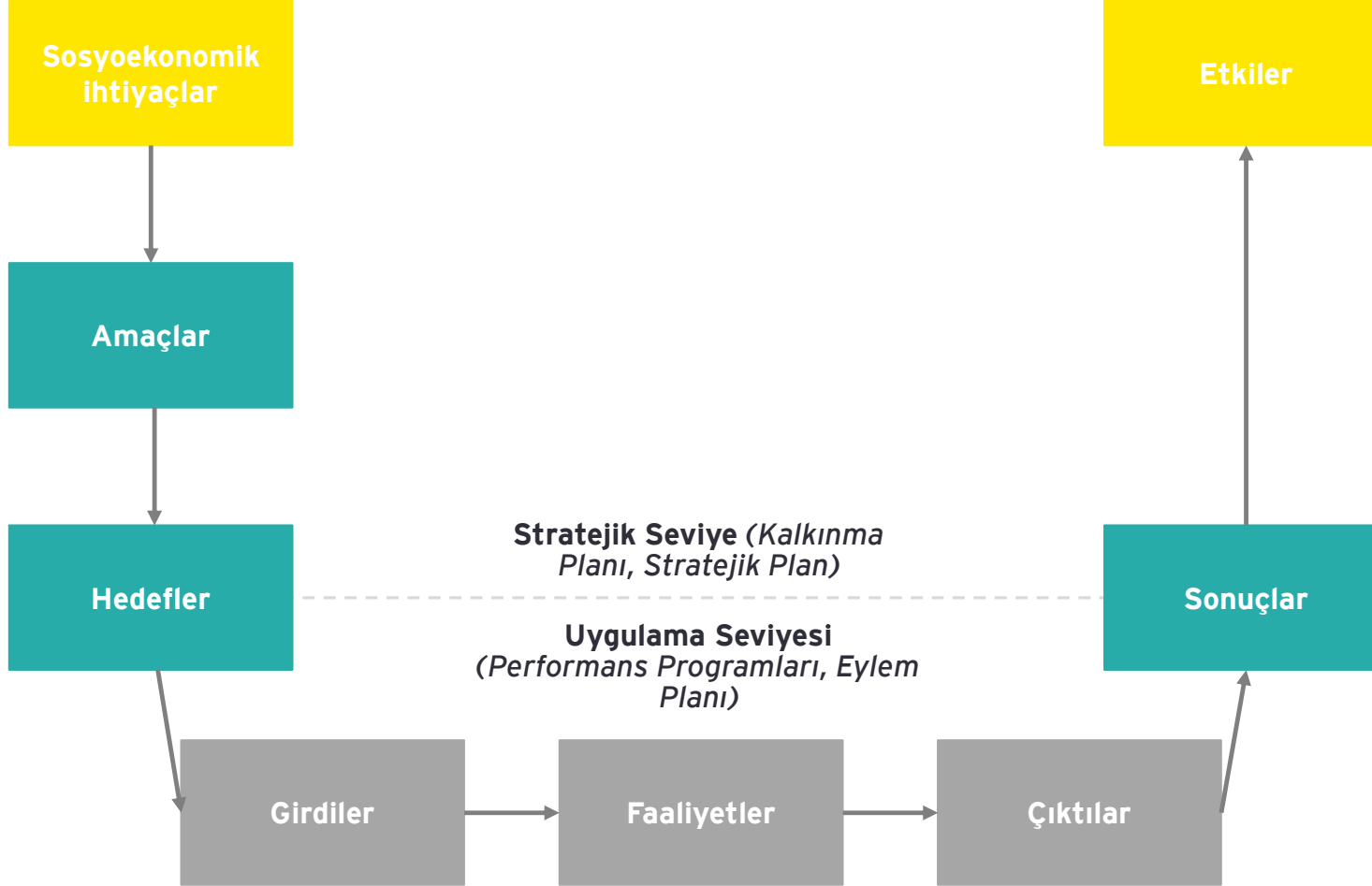

2.1

Amaç, Misyon, Vizyon ve Stratejik Alan Çerçevesi

2.1 Amaç, Misyon, Vizyon ve Stratejik Alan Çerçevesi

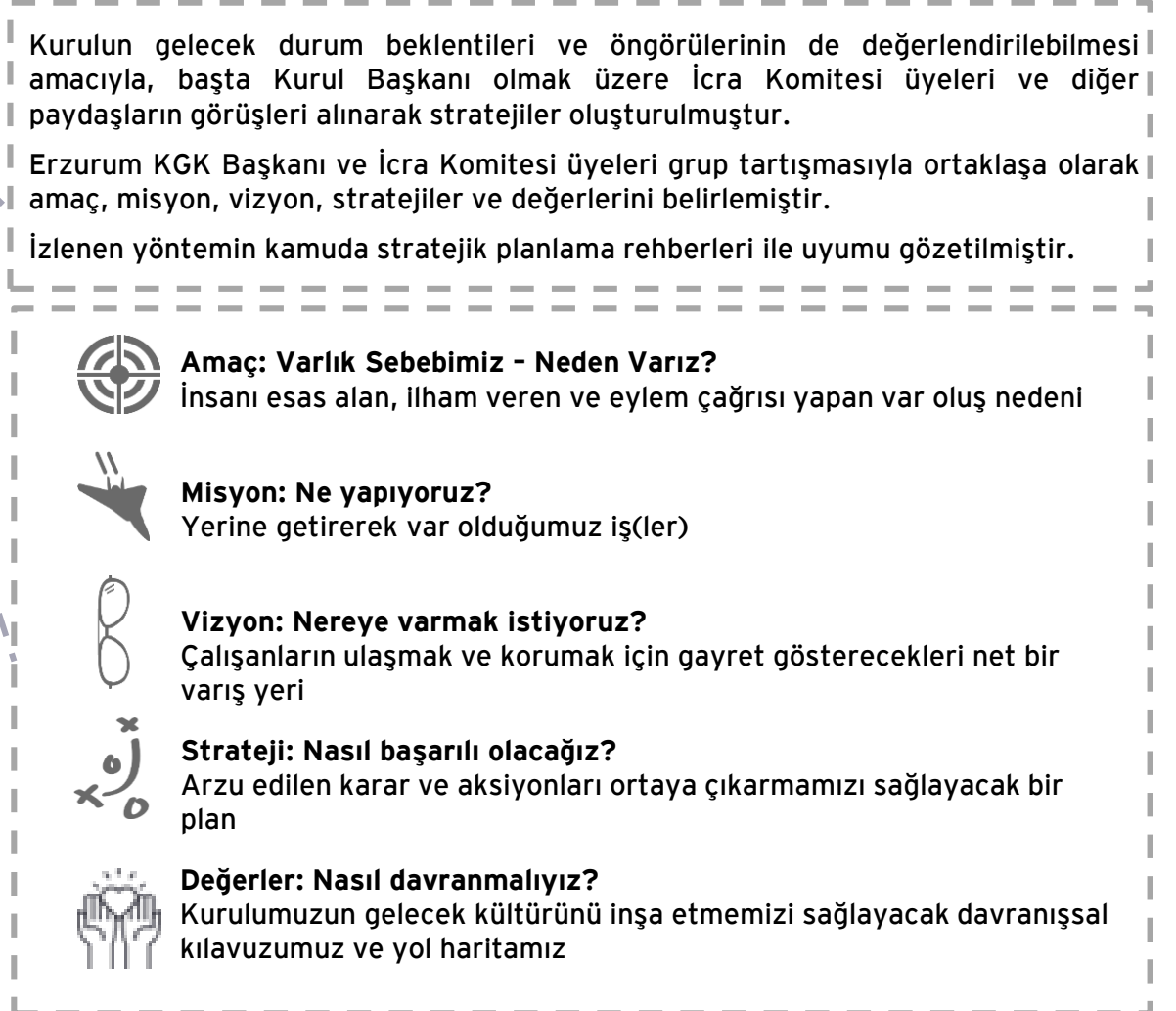
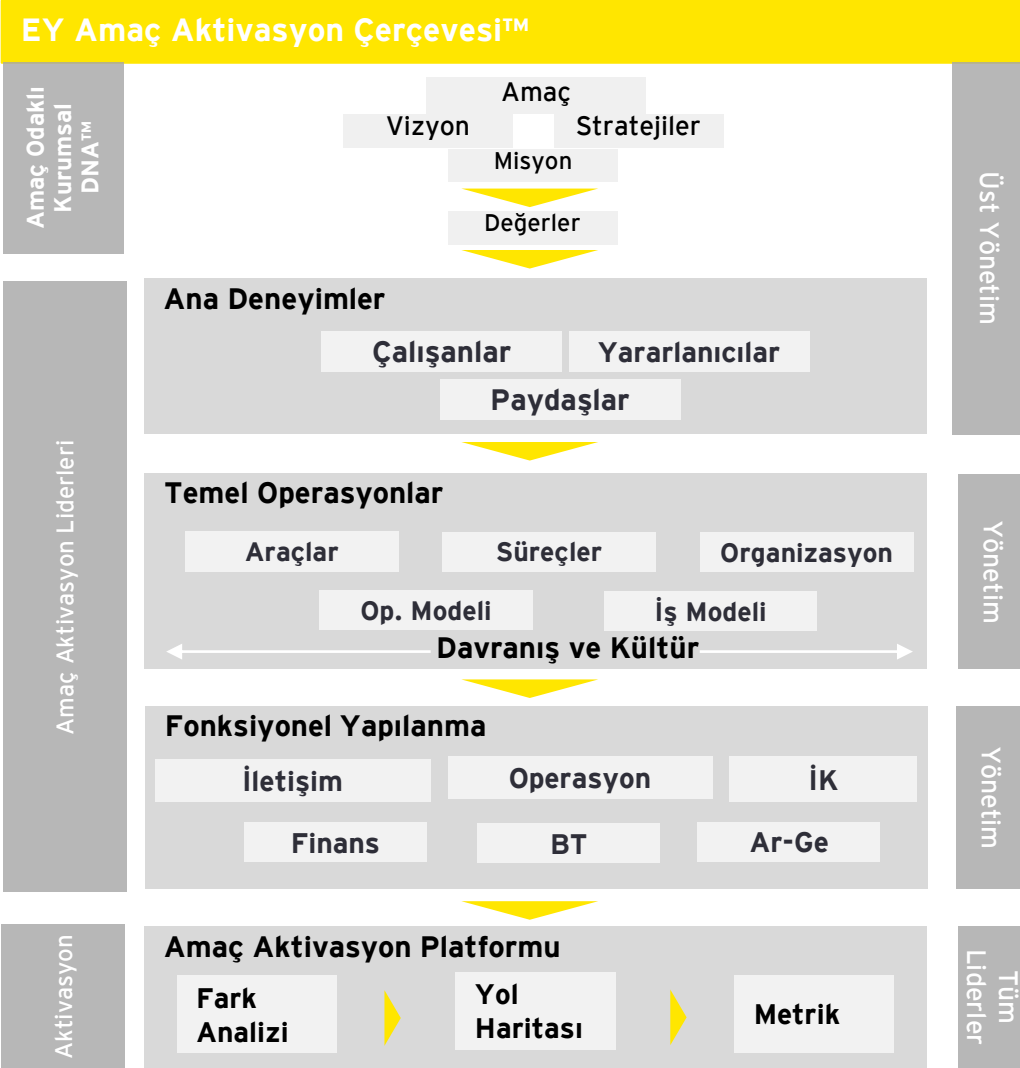
Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu ve EY Amaç Odaklı Kurumsal DNA yöntemi göz önünde bulundurularak Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu için 4 yıllık görev sürelerini kapsayan bir stratejik plan hazırlanmıştır.

- ▶ TOBB Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu için stratejik planlar hazırlanırken, Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu'nun yanı sıra, EY'nin stratejik bakış açısından da yararlanılmıştır.
- ▶ Kamu kurumlarının faaliyetlerini planlı ve odaklı bir şekilde gerçekleştirebilmeleri büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda, öncelikle kamu kurumlarının içerisinde bulunduğu mevcut durum analiz edilerek amaçlar gözden geçirilmeli ve ardından amaçlara uygun hedefler belirlenmelidir.
- ▶ Hedeflerin ortaya çıkması ile beraber, üretilecek gelirler göz önünde bulundurularak faaliyetler planlanmalıdır. Faaliyetlerin gerçekleştirilmesi sonucu ortaya birtakım çıktı ve sonuçlar çıkacaktır. Bu çıktı ve sonuçların topluma birtakım etkileri olacaktır. Gelecek dönemler için faaliyetler planlanırken, bu etkilerin göz önünde bulundurulması büyük önem arz etmektedir.
- ▶ Kamu kurumları stratejik planlarını kurgularken «stratejik seviye» olarak tabir edilen üst politika dokümanlarını analiz etmeli ve bu doğrultuda stratejik amaç ve hedeflerini belirlemelidir. «Uygulama seviyesi» ise gerçekleştirilecek faaliyet ve yol haritalarını içermektedir.

2.1 Amaç, Misyon, Vizyon ve Stratejik Alan Çerçevesi

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu ve EY Amaç Odaklı Kurumsal DNA yöntemi göz önünde bulundurularak Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu için 4 yıllık görev sürelerini kapsayan bir stratejik plan hazırlanmıştır.

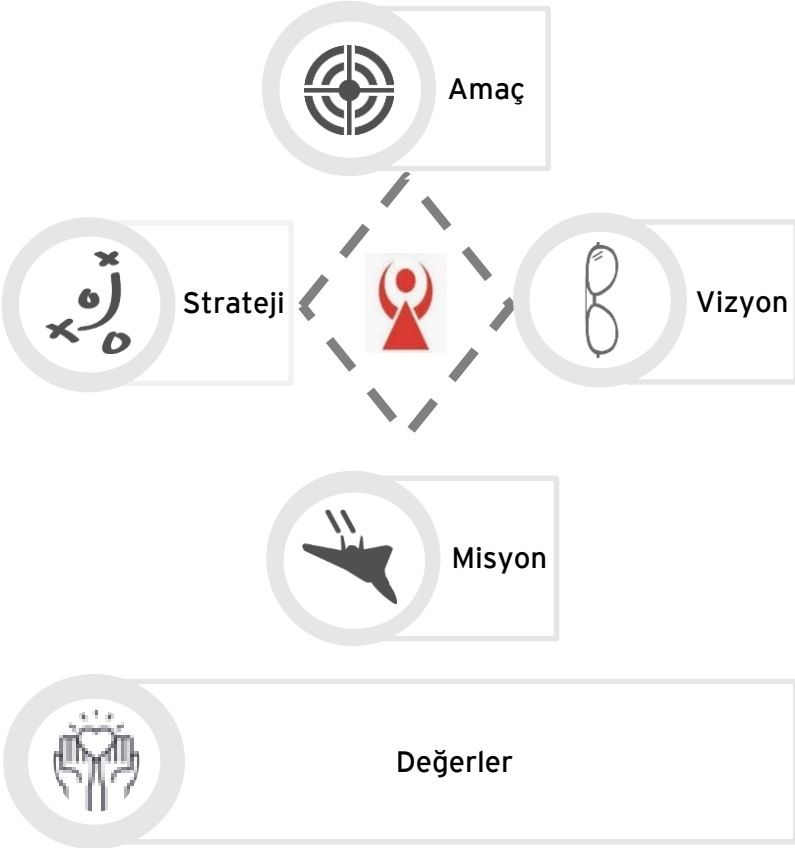

Kaynak: EY Analizi

2.1 Amaç, Misyon, Vizyon ve Stratejik Alan Çerçevesi

Erzurum KGK'nın stratejik planına temel oluşturan bugünden geleceğe bakış hikayesi kurumun DNA'sını/kimliğini oluşturmaktadır.

Amaç Odaklı Kurumsal DNA™

Kaynak: Erzurum KGK Amaç, Misyon, Vizyon Çalıştayı, Erzurum KGK Anket Çalışması, EY Analizi

Erzurum KGK Hikayesi

Amaç

Yaptığımız her faaliyeti «İldeki kadınları iş hayatı ve toplumda destekleyerek güçlendirmek ve bu kadınların girişimci fikirlerini hayata geçirmelerinde destek sağlamak» amacına hizmet ettiğine inanıyoruz.

Misyon

Erzurum KGK'nın işi «İldeki kadınlara; eğitim, mentorluk, finansal çözümlerde rehberlik, ulusal ve uluslararası network fırsatları sunmak, onları iş ve sosyal hayatta görünürlüklerini artırmalarına yönelik olarak desteklemek ve bu kadınların diğer kadınlara rol model olmalarını sağlayıp kapasitelerini güçlendirerek kadın girişimciliğini ve istihdamını artırmak» tır.

Vizyon

Bu işi yaparak varacağımız nokta «Ekonomik ve sosyal yaşamında üretken, Anadolu'nun markalaşmış güçlü kadınlarının başarı hikayelerine öncü olmak» tır.

Stratejiler

Bu vizyona erişmek için;

- Kadın girişimci potansiyelini nitelik ve nicelik bakımından geliştirmek
- Yenilikçiliği ve girişimciliği ön plana çıkaracak projeler üretmek
- Oda ile koordineli şekilde sekretarya ve dokümantasyon işlevleriyle daha profesyonel bir yapılanma kurularak, daha kurumsal kimliğe bürünmek
- Girişimci kadın üyelerin önderliğinde, kurulun etkin çalışmasını sağlamak
- Kurumsal imajı güçlendirmek

adımlarını izleyen.

Değerler

Amacımıza erişmek için;

- Enerjik, bölgesel kalkınmaya destek olma, girişimci ruhuna sahip, ekip ruhuna sahip, yenilikçi, cesaretli olma, şeffaf, katılımcılık, güvenilir'liğe değer veren

2.1 Amaç, Misyon, Vizyon ve Stratejik Alan Çerçevesi

Erzurum KGK'ya uygulanan anket ve mevzuattan yola çıkılarak, grubun ortak görüşünün yansıtılması için oylanmış ve en yüksek oy alan ifadeler birlikte değerlendirilerek nihai ifadeler yaratılmıştır.

Amaç

Mevzuat

Kadın girişimci potansiyelinin nitelik ve nicelik bakımından geliştirilmesi, girişimcilik kültürünün kadınlar arasında yaygınlaştırılması

Anket ve Çalıştay Çıktıları

Faydalı olma

Dayanışma

Kadın girişimciliği

Kadın istihdamı

Kadının güçlendirilmesi

Amaç İfadesi: İldeki kadınları iş hayatı ve toplumda destekleyerek güçlendirmek ve bu kadınların girişimci fikirlerini hayata geçirmelerinde destek sağlamak

Misyon

Mevzuat

Eğitim, seminer, paneller düzenlemek, projeler üretmek, koçluk sistemi geliştirmek, danışmanlık ve rehberlik sağlamak

Anket ve Çalıştay Çıktıları

Teşvik ve desteklere ilişkin bilgilendirme

E-Ticaret Eğitimi

Mentorluk

Yurt dışı iş bağlantıları sağlama

İş kurma ve yönetimi rehberliği

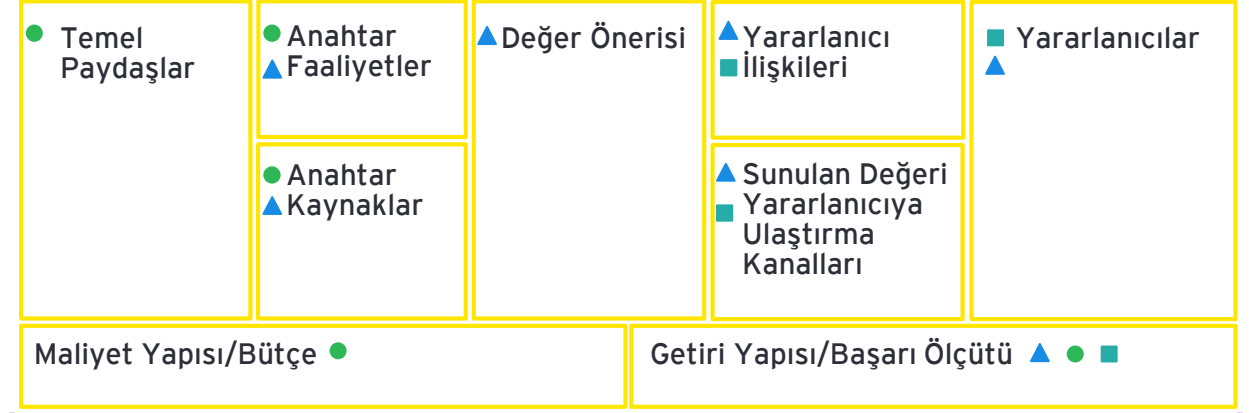
Misyon İfadesi: İldeki kadınlara; eğitim, mentorluk, finansal çözümlerde rehberlik, ulusal ve uluslararası network fırsatları sunmak, onları iş ve sosyal hayatta görünürlüklerini artırmalarına yönelik olarak desteklemek ve bu kadınların diğer kadınlara rol model olmalarını sağlayıp kapasitelerini güçlendirerek kadın girişimciliğini ve istihdamını artırmak

2.1 Amaç, Misyon, Vizyon ve Stratejik Alan Çerçevesi

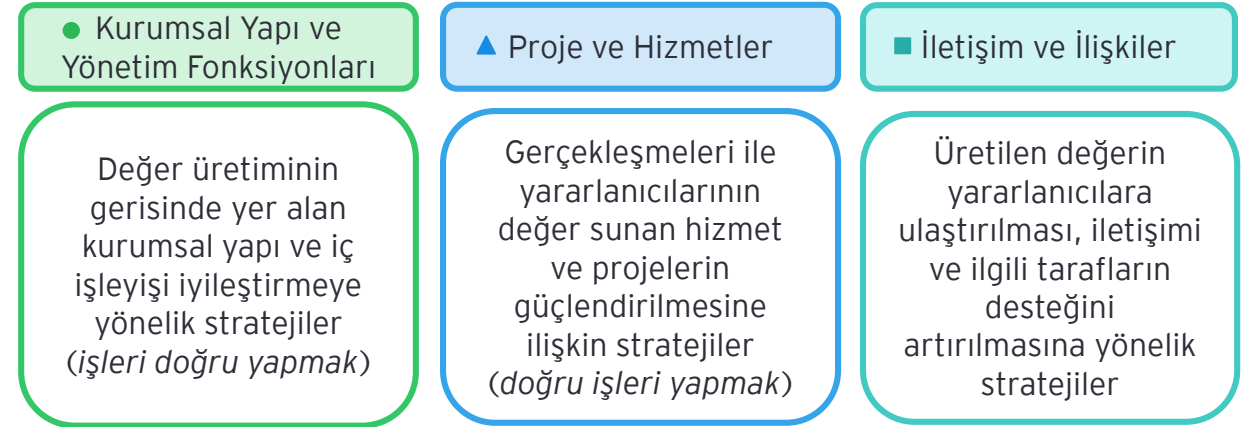
TOBB İl Kadın Girişimciler Kurulları'nın daha etkili bir biçimde çalışmalarının sağlanabilmesi amacıyla, güncel iş modeli incelenmiş ve mevcut modelin ileriye taşınması ve başarıya ulaşması için stratejiler ortaya konulmuştur.

- ▶ Kurulun mevcut iş modelini değişen koşullarla uyumunu olarak iyileştirecek ve belirlenen vizyona onu en doğru yollardan götürecek stratejilerin dengeli bir şekilde belirlenmesi hedeflenmiştir.
- ▶ İş modeli üzerinden analize başlanarak bütüncül bir mevcut durum değerlendirmesi yapılmıştır.
- ▶ Mevcut durum analizinde ilgili bileşenlere yönelik gelişim alanları genel işleyiş bütünü değerlendirilerek belirlenmiştir.
- ▶ Stratejik alanlar kurulun yapısı ve iç işleyişi, değer üreten anahtar faaliyetleri ve değer sunduğu taraflarla ilişkilerini kapsayacak, ve bunlar arasında bir denge kuracak şekilde belirlenmiştir.
- ▶ Belirlenen stratejik alanlar şunlardır:
 - ▶ Kurumsal yapı ve yönetim fonksiyonları
 - ▶ Proje ve hizmetler
 - ▶ İletişim ve ilişkiler
- ▶ Her bir stratejik alanda an az bir strateji olacak şekilde stratejiler belirlenmiştir.
- ▶ Stratejilerin kolay uygulanabilir olmasına ve değişen koşullar altında esneklik sunabilecek derinlikte olmasına özen gösterilmiştir.
- ▶ Stratejilerin altında hedefler ve hedeflere ulaşmak için de faaliyetler belirlenmiştir.

Erzurum KGK İş/Misyon Modeli Alanları

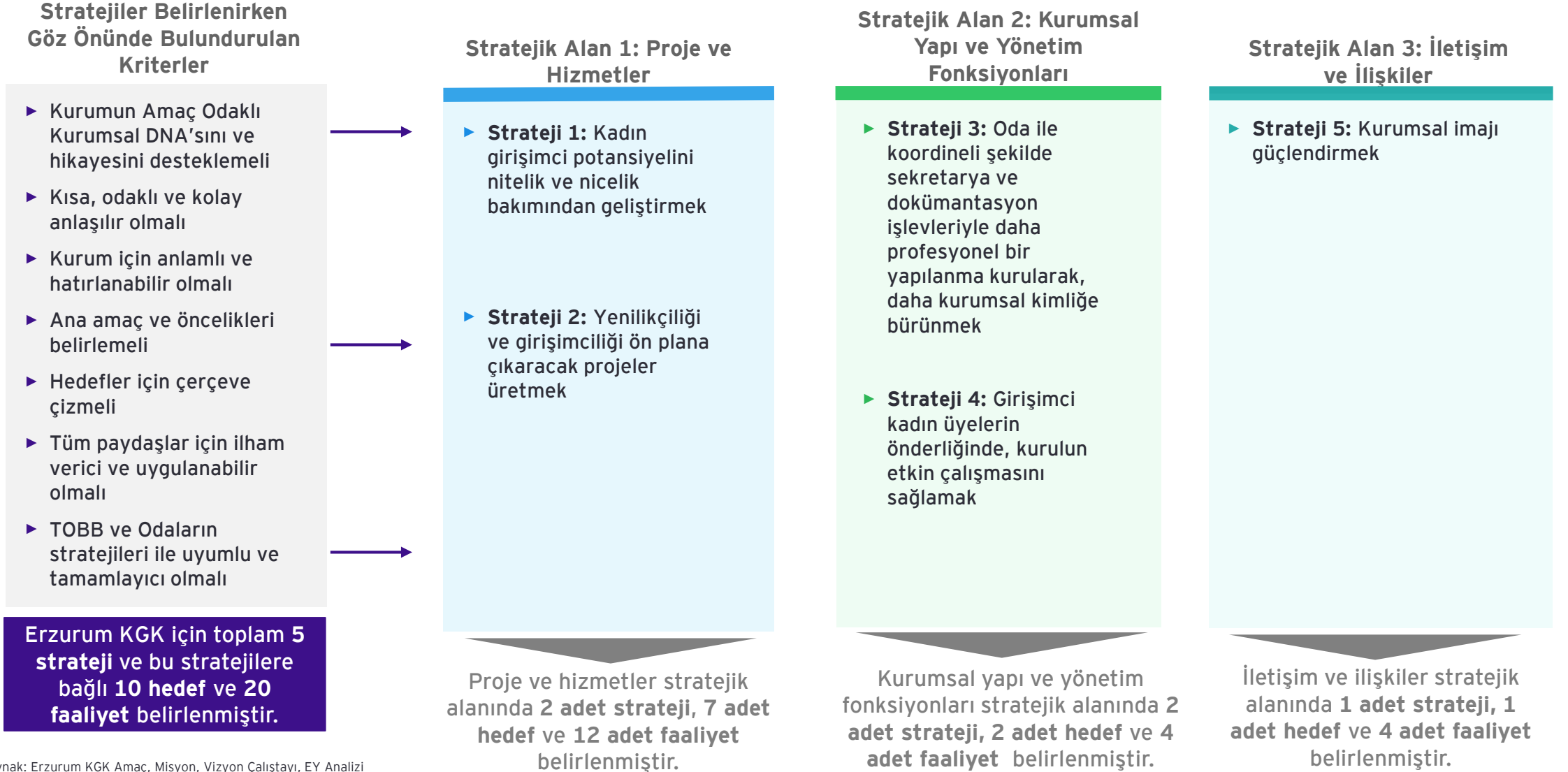

Stratejik Alanlar

2.1 Amaç, Misyon, Vizyon ve Stratejik Alan Çerçevesi

Erzurum KGK'yı belirlediği vizyona taşıyacak ve iş modelini güçlendirecek stratejiler listelenmiştir.

Kaynak: Erzurum KGK Amaç, Misyon, Vizyon Çalıştayı, EY Analizi

2.2

Erzurum KGK Stratejileri

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Proje ve hizmetler stratejik alanında, ildeki kadın girişimcilerin nitelik ve nicelik açısından geliştirilmesi ve yenilikçilik ve girişimcilik odaklı projelerin üretilmesine yönelik stratejiler ön plana çıkmıştır.

Stratejik Alan 1: Proje ve Hizmetler - Değerlendirme

- Kurul İcra Komitesi'nin ortak görüşleri ve mevzuatta belirlenmiş olan görev tanımları doğrultusunda, ildeki kadın girişimciliği potansiyelini nitelik ve nicelik bakımından geliştirmek ve yenilikçiliği ve girişimciliği ön plana çıkaracak projeler üretmek, kurulun proje ve hizmetler alanındaki başlıca stratejileri olarak belirlenmiştir.
- İldeki rol model olabilecek ve başarılı iş kadınlarının ön planda tutulması, kadın girişimcilerin finansal problemlerinin çözülmesi, kadın girişimcilerin farklı sektörlerle yönlendirilmesi ve kadın girişimci ağlarının kurulmasına ilişkin hedeflere «kadın girişimci potansiyelini nitelik ve nicelik bakımından geliştirmek» stratejisi kapsamında, paydaşlar ile iş birliği sağlanarak dinamik ve yenilikçi projelerin oluşturulması, hedef kitlenin beklentilerine yönelik olarak hareket edilmesi ve yaşanan yeni gelişmelere karşı hızlı aksiyonların alınabilmesi hedeflerine ise «yenilikçiliği ve girişimciliği ön plana çıkaracak projeler üretmek» stratejisi kapsamında öncelik verilecektir.
- Bu bağlamda, Erzurum KGK, yapacağı projeler ve gerçekleştireceği hizmetlerle, kadın girişimcilerin kapasitelerini geliştirmek, ildeki kadın girişimci sayısını yükseltmek ve yenilikçi fikirleri desteklemeyi hedeflemektedir.

Stratejiler

1

Kadın girişimci potansiyelini nitelik ve nicelik bakımından geliştirmek

- TOBB İl KGK Kuruluş, Çalışma Usul ve Esaslarında bulunan görev tanımlarında yer alan ve kurul üyeleri tarafından da önemli bir kriter olarak görülen «kadın girişimci potansiyelinin nitelik ve nicelik bakımından geliştirilmesi» stratejisi proje ve hizmetler alanındaki ilk strateji olarak belirlenmiştir.

2

Yenilikçiliği ve girişimciliği ön plana çıkaracak projeler üretmek

- Kurulun yenilikçi, dinamik ve girişimciliği odağına alan bir yapıya sahip olması, önümüzdeki dönemdeki en büyük amaçlardan biridir. Bu bağlamda, «yenilikçiliği ve girişimciliği ön plana çıkaracak projeler üretmek» stratejisi proje ve hizmetler alanındaki öncelikli iki stratejiden biri olarak belirlenmiştir.

Kaynak: Erzurum KGK Amaç, Misyon, Vizyon Çalıştayı, Erzurum KGK Anket Çalışması, TOBB İl KGK Kuruluş, Çalışma Usul ve Esasları, EY Analizi

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

«Kadın girişimci potansiyelini nitelik ve nicelik bakımında geliştirmek» stratejisi doğrultusunda, rol model niteliği taşıyan kadın girişimcilerin ön plana çıkarılması, finansal desteklere erişimin desteklenmesi, sektörel yönlendirmeler yapılması ve girişimciliği desteklemeye yönelik iş ağları (networkler) sağlanması hedeflenmiştir.

Strateji 1: Kadın girişimci potansiyelini nitelik ve nicelik bakımından geliştirmek

Hedef 1.1: Rol modellerin kadın girişimci potansiyeli taşıyan kişilere tanıtılması

- ▶ İldeki rol model kadınlar öne çıkarılarak, girişimcilik potansiyeli taşıyan kadınlara örnek gösterilmesi hedeflenmiştir.
- ▶ Bu hedef, stratejide de yer aldığı gibi ildeki kadın girişimci potansiyelinin nicelik ve nitelik bakımından artırılmasına yardımcı olacaktır.

Hedef 1.2: Kadın girişimcilerin finansmana erişiminin desteklenmesi

- ▶ Kadınların girişimciliğe ilişkin en büyük sorunları arasında görülen finansmana erişimin desteklenmesi hedeflenerek, kadın girişimciliğinin hem nicelik hem de nitelik bakımından geliştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.
- ▶ Aynı zamanda, bu hedef kapsamında kadın girişimcilerin var olan girişimcilik teşvikleri ve desteklerine ilişkin bilgi seviyelerinin de artırılması amaçlanmaktadır.

Hedef 1.3: İldeki kadın girişimciliğinin odaklı bir şekilde büyümesinin ve kadın girişimciliğinin desteklenmesinin sağlanması

- ▶ Kadın girişimcilerin ilin yapısına özgü, öne çıkan sektörlere yönlendirilmesi ve kooperatifleşme gibi oluşumlara destek verilerek özellikle tecrübe eksikliği bulunan kadın girişimcilerin desteklenmesi hedeflenmektedir.

Hedef 1.4: Kadın girişimciler için dijital ve fiziksel networklerinin kurulması

- ▶ Network, hem yeni hem de mevcut kadın girişimcilerin önemli bir ihtiyacı olarak görülmektedir.
- ▶ İldeki kadın girişimciler için kurulacak olan dijital ve fiziki networklerin, girişimcilik potansiyelini nitelik ve nicelik bakımından geliştirmeye destek vereceği düşünülerek, «kadın girişimciler için dijital ve fiziki networklerin kurulması» hedefi belirlenmiştir.

Kaynak: Erzurum KGK Amaç, Misyon, Vizyon Çalıştayı, Erzurum KGK Anket Çalışması, TOBB İl KGK Kurulu, Çalışma Usul ve Esasları, EY Analizi

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Rol model olma özelliği taşıyan kadın girişimcilerin farklı platformlar aracılığı ile tanıtılması, ildeki kadın girişimciliği kültürünü desteklemek açısından büyük fayda sağlayacaktır.

Hedef 1.1: Rol modellerin kadın girişimci potansiyeli taşıyan kişilere tanıtılması

Faaliyet 1.1.1: Örgün eğitim kurumlarında girişimcilik kültürünü yaymak

- ▶ Girişimciliğin genç yaşlardan itibaren edinilmesi gereken bir kültür olması fikrinden yola çıkılarak, örgün eğitim kurumları ile yapılacak olan iş birlikleri ile girişimcilik kültürünün potansiyel kadın girişimciler arasında yaygınlaştırılması ve farkındalık yaratılması faaliyeti belirlenmiştir.

Faaliyet 1.1.2: Kadın girişimci rol modellerinin tanıtıldığı platformların yaygınlaştırılması

- ▶ Kadın girişimci rol modellerin tanıtıldığı platformların yaygınlaştırılması ile, girişimcilik potansiyeli taşıyan kadınların teşvik edilmesi amaçlanmıştır.
- ▶ İldeki rol model olan başarılı kadınlar, diğer kadınlara örnek olarak girişimcilik kültürünün yaygınlaşmasına katkıda bulunacaklardır. Bunun yanı sıra, rol model olarak tanıtılan kadınlar, il, bölge ve ülke çapında tanınırlıklarını artıracak ve işlerini geliştirme şansı bulacaklardır.

Kaynak: Erzurum KGK Amaç, Misyon, Vizyon Çalıştayı, Erzurum KGK Anket Çalışması, TOBB İl KGK Kurulu, Çalışma Usul ve Esasları, EY Analizi

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Teşvik ve desteklerin takibi ve duyurusunun yapılacağı mekanizmaların kurulması ve finansman sağlayan kuruluşlar ile iş birliklerinin genişletilmesi ve sürdürülmesi sonucunda, girişimcilikle ilgili önemli bir sorun olan «desteklere erişim» konusu desteklenmiş olacaktır.

Hedef 1.2: Kadın girişimcilerin finansmana erişiminin desteklenmesi

Faaliyet 1.2.1: Teşvik ve desteklerin takibi ve duyurulmasına ilişkin mekanizmanın kurulması

- ▶ Girişimciliğin temel problemlerinden biri olan «desteklere erişimde zorluk» sorununa çözüm üretilmesine katkı sağlamak adına, kadın girişimcilerin faydalanabileceği teşvik ve desteklerin takip edilmesi ve bunun hem kurul içerisinde hem de yararlanıcılar ile paylaşılmasını sağlayacak mekanizmanın kurulması planlanmıştır.
- ▶ Finansal desteklerin yanı sıra, birçok kuruluş, teknik konularda da destek sağlamaktadır. Bu teknik desteklerin kadın girişimcilere duyurulması bakımından da Erzurum KGK ilde önemli bir misyon üstelenecektir.

Faaliyet 1.2.2: Finansman sağlayan kuruluşlar ile yapılan iş birliklerinin genişletilmesi ve sürdürülmesi

- ▶ Mevcut teşvik ve desteklere ek olarak, finansman sağlayan kuruluşlar ile iş birliklerinin genişletilmesi ve bunun sürdürülmesi, finansmana erişimin desteklenmesi hedefine ulaşmak amacıyla belirlenmiş bir diğer faaliyettir.
- ▶ Bankalar ile kredi ve finansman sağlayan diğer kurum ve kuruluşlar ile iş birlikleri yapılması, kurul üyeleri ve ildeki kadın girişimcilerin iş kurma ve geliştirme faaliyetlerine büyük katkı sağlayacaktır.

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Kadın girişimciliğinin il bazında odaklanılacak önceliklere yönelik olarak desteklenmesi için «ildeki kadın girişimciliğinin odaklı bir şekilde büyümesinin ve kadın girişimciliğinin desteklenmesinin sağlanması» hedefi ve buna yönelik faaliyetler belirlenmiştir.

Hedef 1.3: İldeki kadın girişimciliğinin odaklı bir şekilde büyümesinin ve kadın girişimciliğinin desteklenmesinin sağlanması

Faaliyet 1.3.1: Kadın girişimcilerin ildeki öncelikli sektörler yönlendirilmesi

- ▶ İlde kadın girişimciliği için fırsat oluşturabilecek sektörler belirlenerek, kadın girişimcilerin bu alanlara yönlendirilmesi ile, kadın girişimciliğinin daha odaklı büyümesine katkı sağlanması planlanmıştır.
- ▶ Erzurum'da kadın girişimciler genellikle hizmet sektöründe yoğunlaşmıştır. Oysa, tarım, gıda ve turizm gibi sektörlerde de kadın varlığı önemsenmektedir. Erzurum KGK'nın kadın girişimcilere potansiyel barındıran başka sektörleri sektörleri tanıtması oldukça önemli bir faaliyet olacaktır.

Faaliyet 1.3.2: Kadınların girişimcilik yolculuklarında desteklenmesi

- ▶ Girişimci olmak isteyen kadınların, yalnız çıktıkları bu yolda bir çok yardıma ve desteğe ihtiyaç duyduğu bilinmektedir. Erzurum KGK tarafından, özellikle tecrübe bakımından eksiklikleri bulunan kadınların girişimcilik hedefi ile çıktıkları yolda desteklenmeleri amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, kooperatifleşme gibi faaliyetler desteklenerek, küçük ölçekli işletmelere sahip kadın girişimcilerin kendilerini geliştirmelerine de olanak sağlanacaktır.

Kaynak: Erzurum KGK Amaç, Misyon, Vizyon Çalıştayı, Erzurum KGK Anket Çalışması, TOBB İl KGK Kuruluş, Çalışma Usul ve Esasları, EY Analizi

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Kadın girişimcilerin işlerini geliştirmelerine ve farklı iş ağları ile tanışıp iletişim kurmalarına olanak sağlayacak düzenli etkinlikler yapılması planlanmıştır.

Hedef 1.4: Kadın girişimciler için dijital ve fiziksel network ağlarının kurulması

Faaliyet 1.4.1: Kadın girişimcilere network imkanı sağlayan etkinliklerin düzenlenmesi

- ▶ Kadınların erkeklere göre, işlerini geliştirmeye olanak sağlayacak networklere daha az sahip oldukları bilinmektedir. Bu sebeple, kadın girişimciler iş ağlarını geliştirebilecekleri etkinliklerin yapılmasına ihtiyaç duymaktadırlar. Buradan hareketle, Erzurum'da bulunan kadın girişimcilerin birbirleri ile ağ kurmalarının desteklenmesi amacıyla düzenli etkinlikler yapılması planlanmıştır. Bu etkinliklerde katılımcılar, birbirleri ile tanışma ve iletişim kurma imkanı bulacaklardır.
- ▶ Kurulan bu iş ağları sayesinde, kadın girişimciler kendi işlerini yürütmeye yardımcı olacak kilit kontak kişileri ile tanışabilecek ve işlerini geliştirebileceklerdir.

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

«Yenilikçiliği ve girişimciliği ön plana çıkaracak projeler üretmek» stratejisi doğrultusunda, hizmet ve projelerin hedef kitlenin beklentilerine yönelik yürütülmesi, paydaş yönetiminin sistematikleştirilmesi ve gündemde yaşanan değişikliklere karşı hızlı aksiyon alınabilecek mekanizmaların kurulması hedeflenmiştir.

Strateji 2: Yenilikçiliği ve girişimciliği ön plana çıkaracak projeler üretmek

Hedef 2.1: Hizmet ve projelerin hedef kitlenin beklentilerine yönelik olarak yürütülmesi

- ▶ Hedef kitlenin yapısal olarak öğrencilerden, sektörde halihazırda faaliyet gösteren girişimcilere kadar değişkenlik göstermesinden dolayı, yürütülecek projelerin hedef kitlenin beklentilerine yönelik olarak planlanması hedeflenmiştir.
- ▶ Hedef kitlenin beklentilerinin daha iyi anlaşılmasının gerektiği anket sonuçlarında da ortaya çıkmıştır. Bu sebeple, önümüzdeki dönemde hedef kitlenin beklentilerini anlamak büyük önem taşıyacaktır.

Hedef 2.2: Paydaş yönetiminin sistematik hale getirilmesi

- ▶ Üretilen projelerde paydaş desteğinin önemi göz önünde bulundurularak, yenilikçiliği ve girişimciliği ön plana çıkaracak proje tasarımında paydaş yönetiminin sistematikleştirilmesi hedef olarak belirlenmiştir.
- ▶ Paydaşlarla düzenli toplantılar yapılması, ortak projeler üretilmesi bu hedef kapsamında gerçekleştirilecek eylemlerdendir.

Hedef 2.3: Gündemde yaşanan değişikliklere karşı hızlı aksiyon alınabilecek mekanizmaların kurulması

- ▶ Yakın zamanda, küresel düzeyde hem iş hayatını hem de günlük hayatımızı etkileyen COVID-19 Pandemisi, kurulmuş bu tip durumlarda hızlı aksiyon alınabilecek mekanizmalara olan ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.
- ▶ Girişimciliği destekleyecek projelerin sürdürülebilirliğinden emin olabilmek için hızlı aksiyon alınmasını sağlayacak bu tür mekanizmaların kurulması hedeflenmiştir.

Kaynak: Erzurum KGK Amaç, Misyon, Vizyon Çalıştayı, Erzurum KGK Anket Çalışması, TOBB İl KGK Kuruluş, Çalışma Usul ve Esasları, EY Analizi

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Hizmet ve projelerin hedef kitlenin beklentileri ile örtüşmesini sağlamak amacıyla, eğitim ihtiyaç analizleri yapılacak olup, bunun yanında e-ticareti konu alan projeler planlanacak ve mentorluk programı daha sistematik hale getirilecektir.

Hedef 2.1: Hizmet ve projelerin hedef kitlenin beklentilerine yönelik olarak yürütülmesi

Faaliyet 2.1.1: Eğitim ihtiyaç analizinin yapılması

- ▶ Farklılaşan hedef kitle ihtiyaçlarına uygun proje ve hizmetlerin planlanabilmesi adına, öncelikli olarak eğitim ihtiyaç analizinin yapılması ilk faaliyet olarak belirlenmiştir.
- ▶ Eğitim ihtiyaç analizleri, hedef kitlenin bu yöndeki beklentilerini yapılandırılmış bir biçimde ortaya koyarak, hedef kitlenin eğitim ihtiyaçlarına cevap verilmesini kolaylaştıracaktır.

Faaliyet 2.1.2: Mentorluk programının sistematik hale getirilmesi

- ▶ Hedef kitlenin yapısına göre değişen ihtiyaçların yanında, yeni girişimci olan ve işini genişletmek isteyen mevcut kadın girişimcilerin sıklıkla ihtiyaç duyduğu yol göstericilik faaliyetleri için ve kadınların çıktığı girişimcilik yolunda ilerlemelerine destek olunabilmesi için deneyimli kişilerden oluşan mentorluk programının sistematik hale getirilmesi ikinci faaliyet olarak belirlenmiştir.

Faaliyet 2.1.3: E-ticareti konu alan proje ve hizmetlerin sağlanması

- ▶ Dijitalleşen iş dünyasının en büyük gerekliliklerinden olan e-ticaretin, girişimci kadınlar için de önemli bir gereklilik olduğu göz önünde bulunularak oluşturulan kadınları e-ticaret alanında geliştirecek proje ve hizmetlerin sağlanması faaliyeti, hedef kitlenin beklentilerine yönelik hizmetler sunabilmek için önemli adımlardan biri olacaktır.
- ▶ E-ticarete yönelik eğitim ve faaliyetlerin planlanması anketlerde de üzerinde durulan önemli bir konu olarak öne çıkmıştır.

Kaynak: Erzurum KGK Amaç, Misyon, Vizyon Çalıştayı, Erzurum KGK Anket Çalışması, TOBB İl KGK Kurulu, Çalışma Usul ve Esasları, EY Analizi

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Paydaşlarla daha koordineli bir biçimde çalışılması ve hızla değişen trendlere karşı hızlı aksiyon alınmasını sağlayabilecek mekanizmaların kurulması kurulun gelecekteki önemli hedeflerinden ikisi olacaktır.

Hedef 2.2:
Paydaş
yönetiminin
sistematik hale
getirilmesi

Faaliyet 2.2.1: Paydaş analizlerinin gerçekleştirilmesi

- ▶ Yapılan her hizmet ve projede paydaş desteğinin büyük bir önem taşıdığı bilinmektedir. Paydaşlar ile olan iş birliklerinin güçlendirilmesi ve bununla beraber paydaş yönetiminin sistematik hale getirilmesi hedefine ulaşmak adına paydaş analizlerinin gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Paydaş analizleri ile, paydaşlar gruplanarak, öncelik sırası ve iletişim planları belirlenebilecektir. Yüksek önem seviyesinde bulunan paydaşlar ile ortak proje ve etkinlikler gerçekleştirilmesi kolaylaşacaktır.

Hedef 2.3:
Gündemde
yaşanan
değişikliklere
karşı hızlı
aksiyon
alınabilecek
mekanizmaların
kurulması

Faaliyet 2.3.1: COVID-19 salgınına ilişkin bir bilgi ağı oluşturulması

- ▶ Gündemde beklenmedik değişikliklere sebep olan COVID-19 Pandemisi ve bunun gibi aniden ortaya çıkabilecek küresel gelişmelere ilişkin bir bilgi ağının oluşturulması ile, yaşanan değişikliklere karşı hızlı aksiyon alınabilmesi ve bu tip durumların en az zararla atlatılmasına olanak sağlayacak mekanizmaların kurulması amaçlanmaktadır. Bu faaliyet kapsamında, TOBB KGK, koordinatör oda ve kurulun mevcut ağlarından da faydalanılacaktır.
- ▶ Halihazırda COVID-19 Pandemisinden büyük zarar görmüş kadın girişimcilerin var olan desteklere erişiminin kolaylaştırılması bu faaliyetin ilk adımı olacaktır.

Kaynak: Erzurum KGK Amaç, Misyon, Vizyon Çalıştayı, Erzurum KGK Anket Çalışması, TOBB İl KGK Kurulu, Çalışma Usul ve Esasları, EY Analizi

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Kurul faaliyetlerinin sürdürülebilir hale getirilmesi için kurumsal hafızaya duyulan ihtiyaç ve kurulun daha etkin çalışmasında önemli rol oynayan başarılı kadın girişimci üyelerin gerekliliği göz önünde bulundurularak, kurulun kurumsal yapısının güçlendirilmesi ve etkin çalışmanın sağlanması stratejileri öne çıkmıştır.

Stratejik Alan 2: Kurumsal Yapı ve Yönetim Fonksiyonları - Değerlendirme

- ▶ Kurumsal hafızanın oluşturulabilmesi, yapılan faaliyetlerin ve gerçekleştirilen ilerlemelerin bir sonraki dönemde seçilen kurul üyelerine aktarımının sağlanabilmesi adına büyük önem taşımaktadır. Mevzuat gereği, kurulun idari iş ve işlemlerinin yükümlülüğü koordinatör odaya aittir. Bu sebeple, kurulun kurumsal kimliğinin güçlendirilmesi, kurumsal hafızanın oluşturulması ve daha etkin çalışmasının sağlanabilmesi için kurumsal yapı ve yönetim fonksiyonları stratejik alanı kapsamında ele alınan stratejilerin gerçekleştirilebilmesi, koordinatör odanın desteğine bağlıdır.
- ▶ Bunun yanı sıra, hem üyelere hem de hedef kitleye cesaret verecek güçlü girişimci kadın üyelerin, kurulun etkin çalışmasında rol oynayabileceği ortak kararına varılmıştır. Başarılı girişimci kadın üyeler, kurulun ve ilin ihtiyacı olan projelerin üretilmesinde tecrübeleri sayesinde, önemli bir rol oynayacaklardır. Bütün bunlar göz önünde bulundurularak, kurulun kurumsal yapı ve fonksiyonları stratejik alanı için iki adet strateji belirlenmiştir.

Stratejiler

3 Oda ile koordineli şekilde sekreteryaya ve dokümantasyon işlevleriyle daha profesyonel bir yapılanma kurularak, daha kurumsal kimliğe bürünmek

- ▶ Kurumsal hafızanın eksikliğini giderilmesi ve bir sonraki döneme bilgi aktarımının sağlanabilmesi adına kurumsal kimlik oluşturma stratejisi oluşturulmuştur.

4 Girişimci kadın üyelerin önderliğinde, kurulun etkin çalışmasını sağlamak

- ▶ Kurulun daha etkin çalışmasında kuruldaki başarılı kadın girişimci üyelerin önemi göz önünde bulundurularak, «girişimci kadın üyelerin önderliğinde kurulun etkin çalışmasını sağlamak» stratejisi oluşturulmuştur.

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Kurulun kurumsal kimliğinin oluşumunda koordinatör odanın desteğinin önemi göz önünde bulundurularak, koordinatör oda ile iletişimin önemli ölçüde artırılması gerektiğine karar verilmiştir.

Strateji 3: Oda ile koordineli şekilde sekretarya ve dokümantasyon işlevleriyle daha profesyonel bir yapılanma kurularak, daha kurumsal kimliğe bürünmek

Hedef 3.1. Koordinatör oda ile iletişimin güçlendirilmesi

- ▶ Kurulun idari iş ve işlemlerinin yükümlülüğünün koordinatör odaya ait olduğu mevzuat ile belirlenmiştir. Sekretarya ve dokümantasyon işlemlerinin daha sağlıklı yürütülmesi ve kurumsal hafızanın oluşturulmasında önemli adımlar atılabilmesi için koordinatör oda ile olan iletişimin güçlendirilmesi hedeflenmiştir.
- ▶ Hem bütçesel, hem de idari anlamda koordinatör oda ile organik bir bağı bulunan Erzurum KGK, önümüzdeki dönemde açık iletişim sayesinde koordinatör oda ile koordinasyonunu güçlendirmeyi hedeflemektedir.
- ▶ Güçlenen iletişim ile birlikte, proje ve hizmetlerin daha hızlı ve etkili bir biçimde gerçekleştirilebileceği düşünülmektedir.

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Hem bütçe yönetimi, hem de stratejik açıdan koordinatör oda ile uyumun artırılması, Erzurum KGK'nın kurumsal gelişimi açısından oldukça önemli görülmektedir.

Hedef 3.1: Koordinatör oda ile iletişimin güçlendirilmesi

Faaliyet 3.1.1: Bütçe planlarının yapılması

- ▶ Mevcut durumda, Erzurum KGK'nın yıllık kendisine tahsis edilen bir bütçesi bulunmamaktadır. Projelerin daha sağlıklı yürütülebilmesi için her sene başında koordinatör odaya planların aktarılması ve gerekli bütçelerin bildirilmesi amaçlanmaktadır.
- ▶ Kurumsal kimliğin oluşumunda önemli rol oynayan koordinatör oda ile var olan iletişimin güçlendirilmesi hedefine ulaşabilmek adına, bütçe planlarının yapılması ve bu sayede bütçe taleplerinin daha sistematik ilerlemesinin sağlanması hedeflenmiştir.

Faaliyet 3.1.2: Koordinatör oda ile KGK stratejilerinin uyumlaştırılması ve stratejik planın düzenli olarak gözden geçirilmesi

- ▶ Koordinatör oda ile kurulun stratejilerinin uyumlaştırılması, koordinatör oda ile ortak hareket etmeyi kolaylaştırmak amacıyla planlanmış bir faaliyet olup, koordinatör oda ile iletişimin güçlendirilmesi noktasında önemli rol oynamaktadır. Bu sayede, ortak bir şekilde gerçekleştirilebilecek projeler ve hizmetler belirlenerek, gereksiz efor ve bütçe kaybından da kaçınılacaktır.

Faaliyet 3.1.3: Kurulun sekretaryasına ilişkin rol ve sorumlulukların belirlenmesi

- ▶ Mevcut durumda, koordinatör oda tarafından kurulun sekretarya işlerini yürütecek bir personel atanmaktadır. Ancak, bu personel zamanının yaklaşık olarak yarısını kurul faaliyetleri için ayırmaktadır, bu personelin başka sorumlulukları da bulunmaktadır.
- ▶ Buradan hareketle, Erzurum KGK'nın idari faaliyetlerini yürüten bir sekretarya personelinin varlığı kurul için büyük önem arz etmektedir.

Kaynak: Erzurum KGK Amaç, Misyon, Vizyon Çalıştayı, Erzurum KGK Anket Çalışması, TOBB İl KGK Kuruluş, Çalışma Usul ve Esasları, EY Analizi

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Kurul içerisindeki başarılı kadın girişimcilerin önderliğinde ve özelleşmiş komitelerden çıkan odaklı projelerin yardımı ile kurulun daha etkin çalışması sağlanacaktır.

Strateji 4: Girişimci kadın üyelerin önderliğinde, kurulun etkin çalışmasını sağlamak

Hedef 4.1: Etkin çalışma yöntemlerinin uygulanması

- ▶ Başarılı, rol model olan kadın girişimcilerin önderlik ettiği kurulun daha koordineli ve etkin bir şekilde çalışması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, ildeki öncelikler ve kadın girişimcilerin sorunları değerlendirilerek çalışma komitelerinin oluşturulması planlanmıştır.
- ▶ Oluşturulan çalışma komiteleri öncelikli olan birçok alanda kapsamlı projeler üreterek, ildeki kadın girişimcilerin gelişimine destek olacaktır.

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Alanları özelleştirilmiş komitelerden çıkan ihtiyaçlara yönelik odaklı projeler ve kurul içerisinde sekretaryaya ilişkin rol ve sorumlulukların belirlenmesi ile kurulun daha etkin çalışması hedeflenmektedir.

Hedef 4.1. Etkin çalışma yöntemlerinin uygulanması

Faaliyet 4.1.1. Çalışma komitelerinin oluşturulması

- ▶ Kurulun daha etkin ve daha odaklı çalışabilmesi için görev alanları belli çalışma komitelerinin oluşturulması planlanmıştır.
- ▶ Çalışma komiteleri ildeki öncelikler ve kadın girişimcilerin farklı ihtiyaçlarına göre özelleştirilerek daha kapsamlı projelerin üretimi sağlanacaktır. Çalışma komiteleri, liderlerin önderliğinde verimli çalışarak kadın girişimciliğine katkı sağlayacak projeler üretecektir.

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Kurulun görünürlüğü ve bilinirliğinin nitelikli hale getirilmesi ve bu sayede paydaşlar nezdinde güvenilirliğinin de artırılması adına «kurumsal imajın güçlendirilmesi» stratejisi belirlenmiştir.

Stratejik Alan 3: İletişim ve İlişkiler - Değerlendirme

- ▶ Erzurum KGK'nın il çapındaki bilinirliğine ilişkin birtakım gelişim alanları bulunduğu tespit edilmiştir. Kurulun hem tanınırlık konusunda sıkıntı yaşadığı, hem de görev ve sorumluluklarının net bir biçimde bilinmediği ortaya çıkmıştır. Bu sebeple, kurulun görünürlüğü ve il çapında bilinirliğine hitap eden iletişim ve ilişkiler stratejik alanı için «kurumsal imajın güçlendirilmesi» stratejisi belirlenmiştir. Bu strateji belirlenirken, kurulun görünürlüğünün sadece artırılması değil, daha nitelikli hale getirilmesi gerektiği belirtilmiş olup, bunun kurumsal bir imaj oluşturarak ve kurumsal imajı güçlendirerek elde edilebileceği kanaatine varılmıştır.
- ▶ İletişim ve ilişkiler stratejik alanı kapsamında, kurulun dijital ve fiziksel birçok mecrada tanınırlığını artıracak faaliyetler planlanmıştır.

Stratejiler

5

Kurumsal imajı güçlendirmek

- ▶ Hedef kitlenin genişletilebilmesi, paydaşlar nezdinde bilinirliğin ve güvenilirliğin artırılabilmesi için kurumsal imajın oluşturulması ve güçlendirilmesi stratejisi oluşturulmuştur. Buradan hareketle, Erzurum KGK'nın tanınırlığının artırılması ana hedef olarak belirlenmiştir.

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Kurumsal imajı güçlendirme stratejisi doğrultusunda kurulun görünürlüğünün sosyal medya paylaşımları, temsil ve törenlere katılım ve internet sitesi ile artırılması hedeflenmiştir.

Strateji 5: Kurumsal imajı güçlendirmek

Hedef 5.1. Kurulun görünürlüğünün artırılması

- ▶ Kurumsal imajı güçlendirme stratejisi ile kurulun görünürlüğünün artırılması hedeflenmiştir. Bu şekilde paydaşlar ile olan iş birliklerinin de güçlendirilebileceği ve hedef kitlenin genişletilerek daha fazla kadına ulaşılabileceği göz önünde bulundurulmuştur.
- ▶ Kurulun paydaşlar ve yararlanıcılar nezdinde bilinirliğinin artırılması için sosyal medya paylaşımlarının yapılması, temsil ve törenlere katılım sağlanması ve internet sitesinin kurularak güncel tutulması planlanmıştır.

2.2 Erzurum KGK Stratejileri

Kurulun görünürlüğünün artırılması ve kurul faaliyetlerinin iletişimin daha doğru bir biçimde yapılabilmesi amacıyla, dört adet kritik faaliyet belirlenmiştir.

Hedef 5.1: Kurulun görünürlüğünün artırılması

Faaliyet 5.1.1: İletişim planı doğrultusunda sosyal medya paylaşımlarının yapılması

- ▶ Yapılan faaliyetlerin yararlanıcılara duyurulabilmesi, daha fazla katılımcıya ulaşılabilmesi ve kurulun bilinirliğinin artırılması noktasında sosyal medyanın doğru kullanımı önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle sosyal medya paylaşımlarının yapılması, kurulun görünürlüğünün artırılması hedefine ulaşmak adına planlanan ilk faaliyettir. Özellikle günümüzde oldukça büyük önem kazanan sosyal medyanın etkin kullanımı, kurulun geniş kitlelere ulaşmasını kolaylaştıracaktır.

Faaliyet 5.1.2: Temsil ve törenlere kurulun katılım göstermesi

- ▶ Protokol ziyaretleri, kurulun temsil ve törenlere katılımı, kurulun görünürlüğünün ve paydaşlar nezdinde tanınırlığının artmasına olanak sağlayacak olup, paydaşlar ile olan bağın da güçlenmesine de yardımcı olacaktır.
- ▶ Özellikle, birlikte projeler gerçekleştirilmek istenen paydaşlar ile iletişimin dinamik tutulması, paydaşların desteğinin alınması açısından büyük önem taşımaktadır.

Faaliyet 5.1.3: Hedef kitle iletişim planlarının yapılması

- ▶ Kurulun yararlanıcıları nezdinde bilinirliğini artırması ancak ve ancak sistematik bir iletişim planı ile mümkün olabilecektir. Bu kapsamda, hedef kitle grupları belirlenerek, her bir grup için hangi kanallardan, hangi mesajlarla, ne zaman iletişim kurulacağı belirlenecektir. Bu plan doğrultusunda, hedef kitleye istenilen mesajın iletilmesi sağlanacaktır.

Kaynak: Erzurum KGK Amaç, Misyon, Vizyon Çalıştayı, Erzurum KGK Anket Çalışması, TOBB İl KGK Kurulu, Çalışma Usul ve Esasları, EY Analizi

2.3

Faaliyet Kartları

Faaliyet 1.1.1: Örgün eğitim kurumlarında girişimcilik kültürünü yaymak

Faaliyetin Tanımı

Kurul tarafından belirlenen örgün eğitim kurumları (üniversiteler, liseler, meslek liseleri vb.) ile kurulun mevcut durumda yararlanıcı kitlesi içinde yer alan veya gelecekte yer alabilecek kişilere yönelik çalışmalar gerçekleştirilmesi

Yaklaşım

1. İş birliği yapılacak eğitim kurumlarının belirlenmesi
2. İş birliği yapılacak eğitim kurumlarının girişimcilikle ilgilenen birimleri ile iletişime geçilmesi
3. Eğitim kurumlarında seminer ve danışmanlık programlarının yapılması
4. Kadın girişimciliğine ilişkin yapılan akademik çalışmalara destek verilmesi

Proje Faydaları

- ▶ Akademisyenlerin aktif rol alabileceği çalışmaların gerçekleştirilmesi ile farklı paydaşların girişimcilik konusundaki bilgi ve deneyimlerinin yararlanıcılara aktarılması
- ▶ Girişimcilik kültürünün eğitim kurumlarında yayılması ve farkındalık yaratılması
- ▶ Öğrencilerin girişimcilik ile ilgili bilgilendirilmesi
- ▶ Öğrencilerin girişimciliğe özendirilmesi
- ▶ Kurul üyelerinin kendilerini ifade edebilecekleri ve deneyimlerini paylaşabilecekleri bir platform oluşturulması (derslere katılım, seminerler vb.)

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 2.2.1. Paydaş analizlerinin gerçekleştirilmesi

Stratejik Etki

Eğitim gören kadınların genç yaştan itibaren girişimciliğe özendirilmesi

Süre

1 ay + senede 4 kez

Temel Paydaşlar

- ▶ İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- ▶ İlde bulunan üniversiteler
- ▶ İlde bulunan liseler
- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar

Çıktılar

- ▶ Sınıf içi eğitimler
- ▶ Seminerler
- ▶ Sertifika programları
- ▶ Danışmanlık ve destek programları

Faaliyet 1.1.2: Kadın girişimci rol modellerinin tanıtıldığı platformların yaygınlaştırılması

Faaliyetin Tanımı

Belirlenen temalar çerçevesinde başarılı kadın girişimcilerin seçilerek yararlanıcılar için örnek teşkil etmesi ve başarılarının tanıtılmasına yönelik etkinlikler ve projeler gerçekleştirilmesi

Yaklaşım

1. Her sene için yenilikçilik, büyüme, istihdam, çevreye duyarlılık cinsiyet eşitliği gibi temalar belirlenmesi
2. Bu temalarda başarılı kadın girişimcilerin belirlenmesi için jüri oluşturulması
3. Başarılı kadın girişimcilerin seçilmesi
4. Seçilen kadın girişimcilerin iletişim planında yer alan kanallardan hangi kanallar aracılığı ile tanıtılması

Proje Faydaları

- ▶ Başarılı kadın girişimcilerin desteklenmesi
- ▶ Başarılı kadın girişimciler aracılığı ile başta girişimci adayları ve mevcut girişimciler ve toplumun geri kalanına örnek sağlanması
- ▶ Başarılı kadın girişimciler aracılığı ile kurulun görünürlüğünün artırılması
- ▶ Kurul üyelerinin başarılı kadın girişimciler ile bir araya gelmesinin sağlanması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 1.4.1. Kadın girişimcilere network imkanı sağlayan etkinliklerin düzenlenmesi

Stratejik Etki

Başarılı örneklerin öne çıkarılması ile kadın girişimciliğinin tanıtılmasının sağlanması

Süre

Senede 4 kez

Temel Paydaşlar

- ▶ TOBB KGK
- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar
- ▶ Kurul üyeleri
- ▶ Kadın girişimciliği alanındaki STK'lar
- ▶ Yerel ve ulusal basın

Çıktılar

- ▶ Projeler
- ▶ Etkinlikler
- ▶ Rol model girişimci örnekleri

Faaliyet 1.2.1: Teşvik ve desteklerin takibi ve duyurulmasına ilişkin mekanizmanın kurulması

Faaliyetin Tanımı

Teşvik ve desteklere ilişkin yararlanıcı kitlenin ihtiyaç duyduğu bilgilendirmelerin koordinatör odanın mevcut mekanizmaları ile koordineli bir şekilde, düzenli ve sistematik olarak yapılması, konuya ilişkin etkinliklerin duyurulması ve ilgili dokümanların yayınlanmasına ilişkin altyapının oluşturulması

Yaklaşım

1. Kurul İcra Komitesi üyeleri arasında bir kişinin teşvik ve desteklerin takibi için inisiyatif oluşturulması
2. İniyatif sorumlularının var olan teşvik ve destekleri düzenli takibi için ilgili uzmanlar ve kamu görevlileri ile irtibata geçmesi
3. Teşvik ve desteklerle ilgili üyelerin ve diğer yararlanıcılarının sorularının toplandığı bir platform oluşturulması; bu platform aracılığı ile soruların toplanması ve belirli süre içerisinde yanıtlanması
4. En çok ihtiyaç duyulan konuların tespit edilmesi ve bu konuların kurul tarafından gerçekleştirilen etkinliklerin gündemi haline getirilmesi
4. Teşvik ve desteklerle ilgili bilgi sağlayan online platformlara üyelik sağlanması
5. Belirli aralıklarla teşvik ve destek sağlayıcı kurumlardan konuşmacıların kadın girişimcilerle buluşturulması
6. Kurul bülteni, internet sitesi ve e-posta aracılığı ile teşvik ve desteklere ilişkin yeniliklerin hedef kitleye düzenli duyurulması

Proje Faydaları

- ▶ Mevcut ve yeni girişimci kadınların ihtiyaç duyduğu teşvik ve desteklere ilişkin bilgiye erişiminin sağlanması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 1.2.2. Finansman sağlayan kuruluşlar ile yapılan iş birliklerinin genişletilmesi ve sürdürülmesi
- ▶ 2.1.1. Eğitim ihtiyaç analizinin yapılması
- ▶ 2.2.1. Paydaş analizlerinin gerçekleştirilmesi

Stratejik Etki

Kadın girişimcilerin ve girişimci adaylarının yararlanabilecekleri teşvik ve desteklerden haberdar olarak, iş kurma ve yönetme süreçlerinde daha sistematik ilerlemelerinin desteklenmesi

Süre

2 ay + senede 6 kez

Temel Paydaşlar

- ▶ TOBB
- ▶ TOBB KGK
- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer oda ve borsalar
- ▶ Kalkınma Ajansı
- ▶ KOSGEB
- ▶ İŞKUR
- ▶ Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- ▶ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Çıktılar

- ▶ Etkinlikler
- ▶ Projeler
- ▶ Online ve yazılı bültenler

Faaliyet 1.2.2: Finansman sağlayan kuruluşlar ile yapılan iş birliklerinin genişletilmesi ve sürdürülmesi

Faaliyetin Tanımı

Kadın girişimcilere yönelik finansman sağlayan kuruluşların araştırılması ve bu kuruluşlar ile iş birliği fırsatlarının değerlendirilerek sürekli iletişimin sağlanması

Yaklaşım

1. Kadın girişimcilere finansman sağlayan tüm kurum ve kuruluşların tespiti, yenilikçi finansal teknolojilerinin ve hizmet sağlayıcıların özellikle araştırılması
2. Finansman sağlayıcı kurum ve kuruluşların sundukları hizmetlerin ildeki kadın girişimcilerin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak önceliklendirilmesi değerlendirilmesi ve kategorize edilmesi
3. İş birliği yapılacak kurumlar tarafından düzenli olarak kurula bilgilendirici seminerlerin verilmesinin sağlanması
4. Finansman sağlayıcı kuruluş temsilcilerinin kurul bünyesinde yer almasının sağlanması veya ilgili gündemle toplanan icra komitesine davet edilmeleri yoluyla ilişkilerin sürekliliğinin sağlanması

Proje Faydaları

- ▶ Finansal desteğe ve bilgilendirmeye ihtiyaç duyan kadın girişimcilere destek sağlanması
- ▶ Kurulun iş birliği içinde olduğu paydaş ağının genişletilmesi
- ▶ Kurulun finansman sağlayan kuruluşlar nezdinde görünürlüğünün artırılması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 1.2.1. Teşvik ve desteklerin takibi ve duyurulması için anlatılmasına ilişkin mekanizmanın kurulması
- ▶ 1.3.2. Kadınların girişimcilik yolculuklarında desteklenmesi
- ▶ 2.2.1. Paydaş analizlerinin gerçekleştirilmesi

Stratejik Etki

Kurulun amacına uygun şekilde kadın girişimcilere finansman bulma konusunda yaşadıkları problemler konusunda destek sağlanması

Süre

3 ay + ihtiyaç dahilinde

Temel Paydaşlar

- ▶ TOBB
- ▶ TOBB KGK
- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer oda ve borsalar
- ▶ EBRD
- ▶ Bankalar
- ▶ KOSGEB
- ▶ İŞKUR
- ▶ Diğer finansman sağlayan kuruluşlar
- ▶ Kalkınma Ajansı
- ▶ Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- ▶ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Çıktılar

- ▶ Finansman sağlayan kuruluşların listesi
- ▶ Finansman olanakları ile ilgili bilgilendirme dokümanları
- ▶ Etkinlikler

Faaliyet 1.3.1: Kadın girişimcilerin ildeki öncelikli sektörlere yönlendirilmesi

Faaliyetin Tanımı

İlin ekonomik gelişimi için öncelikli sektörlerin belirlenmesi, kadın girişimcilerin belirlenen sektörlerde faaliyetlerini artırmalarını destekleyecek mekanizmaların kurulması

Yaklaşım

1. Kalkınma Ajansı, TÜİK ve ilgili kurum verilerine bakılarak ilin öncelikli sektörlerinin çıkarılması
2. Girişimci olmak isteyen kadınlara bu sektörlerin tanıtımının yapılması
3. Mentorluk faaliyetleri ile bu kadınların faaliyet göstermek istedikleri sektörlerde iş kurmalarının desteklenmesi

Proje Faydaları

- ▶ Kadın girişimcilerin istihdama kazandırılması
- ▶ Kadın girişimcilerin işlerinin sürdürülebilirliğinin artırılması
- ▶ Kadın girişimcilerin odaklı büyümesinin sağlanması
- ▶ Mentorluk aracılığı ile desteklenen kadın girişimcilerin girişimcilik hikayelerinin birebir izlenebilmesi ve belirlenen odak çerçevesinde yönlendirilebilmesi
- ▶ Bölge ve ilin ekonomisine ve kalkınmasına katkı sağlanması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 1.3.2. Kadınların girişimcilik yolculuklarında desteklenmesi
- ▶ 2.1.2. Mentorluk programının sistematik hale getirilmesi

Stratejik Etki

Kadın girişimciler için büyüme odağının belirlenmesi ile bölgenin ve ilin kalkınmasına katkı sağlanması

Süre

2 ay + sürekli

Temel Paydaşlar

- ▶ TOBB
- ▶ TOBB KGK
- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer oda ve borsalar
- ▶ Özel sektör
- ▶ Üniversiteler
- ▶ TÜİK

Çıktılar

- ▶ Öncelikli sektörlerle ve odak noktalarına ilişkin bilgilendirme dokümanı
- ▶ Tanıtım etkinlikleri
- ▶ Mentor mentee buluşmaları

Faaliyet 1.3.2: Kadınların girişimcilik yolculuklarında desteklenmesi

Faaliyetin Tanımı

Yararlanıcı kitlenin girişimcilik alanında ihtiyaç duydukları ve duyabilecekleri konularda desteğin sağlanması

Yaklaşım

1. Kadın girişimcilerin iş kurma ve iş yürütme becerilerine yönelik eğitimler düzenlenmesi
2. Bürokratik işlerle ilgili yol göstericilik sağlanması
3. Kooperatif kurulumuna ve gelişimin destek verilmesi
4. Kadın girişimcilerin sorunlarının ve sorularının tek muhatabı olan kurul haline gelmesi (kadın girişimcilerin sorularının yanıtlanması için bir platform oluşturulması)

Proje Faydaları

- ▶ Kadınların girişimcilik konusunda daha donanımlı hale getirilmesi
- ▶ Kadın girişimcilerin, girişimcilik faaliyetlerinde başarılarının artması ve girişimlerinin sürdürülebilir olması
- ▶ İlde girişimcilik alanında destek sağlayan öncü kurul olunması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 1.2.1. Teşvik ve desteklerin takibi ve duyurulması için anlatılmasına ilişkin mekanizmanın kurulması
- ▶ 1.2.2. Finansman sağlayan kuruluşlar ile yapılan iş birliklerinin genişletilmesi ve sürdürülmesi
- ▶ 1.3.1. Kadın girişimcilerin ildeki öncelikli sektörlere yönlendirilmesi
- ▶ 1.4.1. Kadın girişimcilere network imkanı sağlayan etkinliklerin düzenlenmesi

Stratejik Etki

Kadın girişimcilerin iş kurma ve yönetme süreçlerinde desteklenmesi ve cesaretlendirilmesi ile ilde girişimciliğin yaygınlaştırılması

Süre

Sürekli

Temel Paydaşlar

- ▶ TOBB
- ▶ TOBB KGK
- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar
- ▶ Özel Sektör

Çıktılar

- ▶ Online ve yüz yüze eğitimler
- ▶ Etkinlikler
- ▶ Projeler
- ▶ Bilgilendirici dokümanlar

Faaliyet 1.4.1: Kadın girişimcilere network imkanı sağlayan etkinliklerin düzenlenmesi

Faaliyetin Tanımı

Yararlanıcı kitlenin birbirlerinin bilgi ve deneyiminden yararlanmalarına olanak sağlayacak şekilde ilişkilerini geliştirebilecekleri ve network sağlayabilecekleri etkinliklerin düzenli olarak gerçekleştirilmesi

Yaklaşım

1. Üye beklenti anketinden çıkacak sonuçlara göre, üyelerle iletişim sıklığının belirlenmesi
2. Beklentilere göre sektörel gruplar veya belirlenen temalara göre bazda üyeler ve icra komitesi üyeleri ile hangi tür etkinliklerde bir araya gelineceğinin belirlenmesi
3. Üyeler arasında başarı hikayelerinin paylaşılması fırsat için yaratılması
4. Tamamlayıcı veya destekleyici faaliyetler yürüten üyelerin bir araya getirilmesi
5. Oluşturulan etkinliklerin iletişim planına yerleştirilmesi

Proje Faydaları

- ▶ Kadın girişimcilerin sosyal ve ticari ilişkilerini geliştirmesi
- ▶ Kadın girişimcilerin network sağlaması
- ▶ Üyelerin kurula aidiyetinin geliştirilmesi
- ▶ Kurulun görünürlüğünün artırılması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 1.1.2. Kadın girişimci rol modellerinin tanıtıldığı platformların yaygınlaştırılması
- ▶ 1.3.2. Kadınların girişimcilik yolculuklarında desteklenmesi
- ▶ 4.1.1. Çalışma komitelerinin oluşturulması

Stratejik Etki

Kadın girişimcilerin iş ağlarını genişletebilecekleri ortamlar yaratılması, kadın işletmelerinin gelişimine katkıda bulunulması

Süre

Senede 4 kez

Temel Paydaşlar

- ▶ TOBB
- ▶ TOBB KGK
- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar

Çıktılar

- ▶ Periyodik etkinlik planı
- ▶ Etkinlikler
- ▶ Makam/ iş yeri ziyaretleri
- ▶ Periyodik buluşmalar

Faaliyet 2.1.1: Eğitim ihtiyaç analizinin yapılması

Faaliyetin Tanımı

Yararlanıcı kitlenin ihtiyaç duyduğu bilgilerin doğru kaynaklardan sağlanabilmesi amacıyla anket uygulanarak hedef kitlenin ihtiyaç duyduğu eğitimlerin belirlenmesi ve eğitim planının oluşturulması

Yaklaşım

1. Kurulun görev dönemi başında eğitim ihtiyaç analizi anketinin tasarlanması
2. Anketlerin üyelere ve iletişimde olunan tüm kadın girişimcilere gönderilmesi
3. Verilen süre içerisinde anketlerin doldurulması için gerekli hatırlatmaların yapılması
4. Anket sonuçlarının toplanması
5. Anketlerin analiz edilmesi
6. Analizler sonucu sene içerisinde gerçekleştirilecek eğitimlerin belirlenmesi
7. Gerçekleştirilmesi planlanan eğitimlerin yaklaşık bütçelerinin hesaplanması ve bu planların koordinatör oda ile paylaşılması
8. Eğitim ihtiyaç analizinden ortaya çıkan profil verisine göre kadınların gruplandırılarak eğitim sınıflarının belirlenmesi
9. Eğitimlerin gerçekleştirilmesi

Proje Faydaları

- ▶ Hedef kitlenin ihtiyaç duyduğu konularda bilgi eksikliğinin giderilmesi ve donanımlı hale getirilmesi
- ▶ Kurul tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin yararlanıcı kitlenin beklentileri ile uyumlu olması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 1.3.2. Kadınların girişimcilik yolculuklarında desteklenmesi
- ▶ 2.1.3. E-ticareti konu alan proje ve hizmetlerin sağlanması
- ▶ 3.1.2. Koordinatör oda ile KGK stratejilerinin uyumlaştırılması ve stratejik planın düzenli olarak gözden geçirilmesi

Stratejik Etki

Kadın girişimcilerin beklentileri ile uyumlu eğitimlerin sağlanması ile ihtiyaç duydukları bilgilerin aktarılması

Süre

1 ay + senede 1 kez

Temel Paydaşlar

- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar
- ▶ Üniversiteler
- ▶ Eğitim sağlayan kurumlar
- ▶ Kurul üyeleri

Çıktılar

- ▶ Eğitim planı
- ▶ Online ve yüz yüze eğitimler
- ▶ Etkinlikler
- ▶ Projeler
- ▶ Bilgilendirici dokümanlar

Faaliyet 2.1.2: Mentorluk programının sistematik hale getirilmesi

Faaliyetin Tanımı

Kadın girişimcilerin girişimcilik yolculuklarında doğru yönlendirilebilmesi ve ihtiyaç duydukları konularda birbirlerinin bilgi ve deneyimlerinden faydalanabilmeleri için birebir ilişkiler üzerine kurulu mentorluk programının sistematik hale getirilmesi ve ihtiyaçlar doğrultusunda periyodik olarak gözden geçirilmesi

Yaklaşım

1. Mentor ve mentee olmak için kriterlerin tanımlanması
2. Mentorlar için yol gösterici dokümanların oluşturulması
3. Mentor ve menteeelerin etkileşimi için minimum gerekliliklerin tanımlanması
4. Mentorluk programına başvuruların alınması
5. Kurul dışındaki oda mensuplarının, başarılı girişimcilerin ve önceki dönemlerde görev almış başarılı icra komitesi üyelerinin mentor olarak programa dahil edilmesi
6. Toplanan başvurular için profil analizi yapılarak başvuruların sektör, yaş ve ciroasal büyüklük gibi konularda kategorize edilmesi
7. Kriterlere uygun başvuruların seçilerek mentor ve menteeelerin belirlenmesi
8. Mentee ve mentorların eşleştirilmesi
9. Programın başlatılması
10. Programda yer alan katılımcılardan geri bildirim alınması, programla ilgili gereken güncellemelerin yapılması

Proje Faydaları

- ▶ Kadın girişimcilerin ihtiyaç duydukları konularda desteklenmesi
- ▶ Birebir iletişime olanak sağlanması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 1.3.1. Kadın girişimcilerin ildeki öncelikli sektörlere yönlendirilmesi
- ▶ 1.4.1. Kadın girişimcilere network imkanı sağlayan etkinliklerin düzenlenmesi

Stratejik Etki

Kadın girişimcilerin iş kurma ve yönetme süreçlerinde tecrübelerini birbirleri ile paylaşarak işlerini geliştirmelerine olanak sağlanması

Süre

2 ay + senede 1 kez

Temel Paydaşlar

- ▶ TOBB
- ▶ TOBB KGK
- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar
- ▶ Kurul üyeleri
- ▶ Özel sektör
- ▶ Üniversiteler

Çıktılar

- ▶ Mentor başvuru kriterleri
- ▶ Mentee başvuru kriterleri
- ▶ Mentorlar için yol gösterici dokümanlar
- ▶ Mentor mentee buluşmaları
- ▶ Mentor ve mentee değerlendirme formları

Faaliyet 2.1.3: E-ticareti konu alan proje ve hizmetlerin sağlanması

Faaliyetin Tanımı

Yararlanıcı kitlenin beklentileri doğrultusunda e-ticarete ilişkin farkındalığın oluşturulması ve bilgilendirmelerin sağlanmasına olanak veren proje ve hizmetlerin kurul bünyesinde gerçekleştirilmesi

Yaklaşım

1. E-ticarete ilişkin bilgilendirme ihtiyacı bulunan hedef kitlenin belirlenmesi
2. E-ticaret açısından başarılı bir kurul üyesi ya da oda üyesi ile anlaşarak ihtiyaç duyan yararlanıcılara danışmanlık verilmesinin sağlanması
3. E-ticaret konulu senede bir kez eğitim düzenlenmesi
4. Potansiyel başka hizmetlerin değerlendirilmesi

Proje Faydaları

- ▶ Hedef kitleye e-ticaret konusunda yetkinlik kazandırılması
- ▶ Hedef kitlenin e-ticareti etkin bir şekilde kullanarak faaliyet alanlarını genişletmesine olanak sağlanması
- ▶ İş dünyasında yaygınlaşan ve ön plana çıkan konuların kurul gündemine alınması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 2.1.1. Eğitim ihtiyaç analizinin yapılması

Stratejik Etki

İş dünyasında önem kazanan e-ticaretin Erzurumlu kadın girişimciler arasında yaygınlaştırılması

Süre

1 ay + senede 2 kez

Temel Paydaşlar

- ▶ TOBB
- ▶ TOBB KGK
- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar
- ▶ Eğitim sağlayan kurumlar

Çıktılar

- ▶ Projeler
- ▶ Seminerler
- ▶ Eğitimler
- ▶ Bilgilendirici dokümanlar

Faaliyet 2.2.1: Paydaş analizlerinin gerçekleştirilmesi

Faaliyetin Tanımı

Kurulun mevcut ve potansiyel paydaşlarını listeleterek önem ve etki matrisi çerçevesinde paydaşların analiz edilmesi, paydaşların kategorize edilmesi ve kategoriler bazında iletişim planının oluşturulması

Yaklaşım

1. Mevcut ve potansiyel tüm paydaşların listelenmesi
2. Paydaşların önem ve etki matrisine yerleştirilmesi
3. Paydaş kategorilerinin belirlenmesi
4. Kategorilere göre kurul içerisinde rol ve sorumlulukların tanımlanması
5. Paydaş haritasında bulunan paydaşlarla iletişim için gerekli olan kanallar ve iletişim sıklıklarının belirlenmesi
6. Paydaşlarla iş birliği fırsatlarının analiz edilmesi ve aksiyon/iletişim planının oluşturulması

Proje Faydaları

- ▶ Gerçekleştirilen analiz ile paydaşlarla gerçekleştirilebilecek ortak proje ve çalışmaların planlanabilmesi
- ▶ Kurula fayda sağlayacak çalışmaların belirlenebilmesi
- ▶ Kurulun paydaş ağının genişletilmesi ve görünürlüğünün artırılması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 1.1.1. Örgün eğitim kurumlarında girişimcilik kültürünü yaymak
- ▶ 1.1.2. Kadın girişimci rol modellerinin tanıtıldığı platformların yaygınlaştırılması
- ▶ 1.2.1. Teşvik ve desteklerin takibi ve duyurulması için anlatılmasına ilişkin mekanizmanın kurulması
- ▶ 5.1.1. İletişim planı doğrultusunda sosyal medya paylaşımlarının yapılması
- ▶ 5.1.2. Temsil ve törenlere kurulun katılım göstermesi

Stratejik Etki

Yararlanıcı kitleye fayda sağlamaya olanak verecek paydaş ağının genişletilmesi, paydaşlar ile iş birliği ve koordinasyonun yapılandırılması

Süre

2 ay + senede 1 kez

Temel Paydaşlar

- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar
- ▶ Özel sektör
- ▶ Diğer STK'lar
- ▶ İldeki kamu kurum ve kuruluşları

Çıktılar

- ▶ Paydaş analizi
- ▶ Paydaş kategorileri
- ▶ Paydaşlara ilişkin aksiyon ve iletişim planı

Faaliyet 2.3.1: COVID-19 salgınına ilişkin bir bilgi ağı oluşturulması

Faaliyetin Tanımı

COVID-19 salgınına ilişkin güncel verilere ve bilgilendirmelere erişime olanak sağlayacak bilgi ağının oluşturulması ve salgının etkilerinin en aza indirgenmesi için yararlanıcı kitlenin desteklenmesi

Yaklaşım

1. Salgın sırasında ve normalleşme sürecinde kurum ve kuruluşların aksiyonlarının raporlanması
2. TOBB ile koordineli bir biçimde, kadın girişimcilere bilgi akışının sağlanması
3. Kadın girişimcilerin süreç içerisinde ihtiyaç analizlerinin yapılması
4. Kadın girişimcilerin ihtiyaçlarının TOBB, koordinatör oda ve ilgili mercilere raporlanması

Proje Faydaları

- ▶ Yararlanıcı kitlenin COVID-19 salgınına ilişkin güncel verilere ulaşabilmesi
- ▶ Güncel konular ile ilgili farkındalık sağlanması
- ▶ Yararlanıcı kitlenin birbirlerinden bilgi ve deneyim konusunda destek alması
- ▶ Kurula aidiyet duygusunun geliştirilmesi

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 2.1.1: Eğitim ihtiyaç analizinin yapılması

Stratejik Etki

COVID-19 salgını sırasında ve sonrasında alınabilecek aksiyonlara ilişkin kadın girişimcilerin bilgilendirilmesi

Süre

Gerek görüldüğü durumlarda

Temel Paydaşlar

- ▶ TOBB
- ▶ TOBB KGK
- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar
- ▶ Bilgi ve veri sağlayan kurum ve kuruluşlar
- ▶ Kamu kurumları

Çıktılar

- ▶ Bilgilendirici dokümanlar

Faaliyet 3.1.1: Bütçe planlarının yapılması

Faaliyetin Tanımı

Stratejik plan ve uygulama yol haritası incelenerek kurulun kaynak ihtiyaç analizinin yapılması ve kurulun yeni dönemde ihtiyaç duyacağı olası bütçenin dönem başında belirlenerek koordinatör oda ile iletişimin bu çerçevede sağlanması

Yaklaşım

1. Geçmiş dönemlere bakılarak kurulun ihtiyaç duyacağı bütçenin her sene başında belirlenmesi
2. Yeni dönem için bütçe ihtiyacı analizinin yapılması
3. Bütçe ihtiyacının koordinatör odaya sunulması
4. Koordinatör oda tarafından kabul edilen faaliyetlerin uygulamaya konulması

Proje Faydaları

- ▶ Gelecek dönemde gerçekleştirilecek proje ve etkinliklere ilişkin olası bütçenin belirlenmesi ile Koordinatör odanın ayrılması talep edilen kaynaklar konusunda önceden bilgilendirilebilmesi; daha etkin bir iletişim sağlanabilmesi
- ▶ Planlanan bütçeye ilişkin performans takibinin yapılabilmesi
- ▶ Kurul kaynak kullanımının sistematik bir şekilde takip edilebilmesi
- ▶ Kurumsal hafızanın desteklenmesi

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 3.1.2. Koordinatör oda ile KGK stratejilerinin uyumlaştırılması ve stratejik planın düzenli olarak gözden geçirilmesi
- ▶ 3.1.3. Kurulun sekreteryasına ilişkin rol ve sorumlulukların belirlenmesi

Stratejik Etki

Gerçekleştirilecek etkinlik ve projeler için bütçe sorunu yaşanmaması, veriye dayalı bütçe planlamalarının/taleplerinin yapılması ve Koordinatör oda ile daha etkin bir iletişim sağlanması

Süre

Senede 1 kez

Temel Paydaşlar

- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar

Çıktılar

- ▶ Kaynak ihtiyaç analizi
- ▶ Dönemsel bütçe planı
- ▶ Bütçe gerçekleştirmeleri
- ▶ Kaynak kullanım analizi

Faaliyet 3.1.2: Koordinatör oda ile KGK stratejilerinin uyumlaştırılması ve stratejik planın düzenli olarak gözden geçirilmesi

Faaliyetin Tanımı

Koordinatör odanın stratejileri ve kurul yıllık iş planının birlikte incelenerek koordinatör oda ve kurul stratejilerinin uyumlaştırılması, her stratejik plan döneminde bu sürecin tekrarlanarak sürekliliğin sağlanması

Yaklaşım

1. Koordinatör odanın senelik stratejilerinin incelenmesi
2. Dahil olunabilecek ya da beraber yürütülebilecek iş adımlarının belirlenmesi
3. Kurul iş planının koordinatör oda stratejilerine göre güncellenmesi
4. Her stratejik plan döneminde bu sürecin tekrarlanması

Proje Faydaları

- ▶ Koordinatör oda ve kurulun gündeminde bulunan ortak konuların belirlenmesi
- ▶ Koordinatör oda tarafından sağlanması talep edilen kaynaklar için temel oluşturulması
- ▶ Kurul iş planının yıllık olarak gözden geçirilmesi ve gerekli güncellemelerin yapılması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 3.1.1. Bütçe planlarının yapılması

Stratejik Etki

Koordinatör oda stratejileri ile uyumun sağlanması ile ortak hareket edilebilmesi, oda tarafından sağlanacak kaynaklar için temel oluşturulabilmesi

Süre

Senede 1 kez

Temel Paydaşlar

- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar

Çıktılar

- ▶ Güncel iş planı
- ▶ Uyumlaştırılmış strateji dokümanı

Faaliyet 3.1.3: Kurulun sekretaryasına ilişkin rol ve sorumlulukların belirlenmesi

Faaliyetin Tanımı

Kurulun devamlılığı için gerçekleştirilmesi gereken idari işler için sekretaryanın ve sekretaryaya ilişkin rol ve sorumlulukların belirlenmesi

Yaklaşım

1. Sekretarya gerektiren işlerin belirlenerek, görev ve sorumlulukların çıkarılması
2. İş planları doğrultusunda işlerin güncel sorumlularının dokümante edilmesi ve koordinatör odaya sunulması

Proje Faydaları

- ▶ Kurumsal hafızaya katkı sağlanması
- ▶ Kurul tarafından yürütülen işlerin daha sistematik ve izlenebilir hale gelmesi
- ▶ Sekretaryaya ilişkin iş yükünün izlenebilmesi
- ▶ Koordinatör oda ile koordinasyon daha etkin bir şekilde sağlanabilmesi
- ▶ Kurul tarafından alınan kararların daha hızlı hayata geçirilebilmesi

İlişkili Faaliyetler

- ▶ Tüm faaliyetler

Stratejik Etki

Kurulun dokümantasyon ve idari işlerinin sistematik hale getirilmesi

Süre

1 kereye mahsus

Temel Paydaşlar

- ▶ TOBB
- ▶ TOBB KGK
- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar

Çıktılar

- ▶ Sekretarya rol ve sorumlulukları

Faaliyet 4.1.1: Çalışma komitelerinin oluşturulması

Faaliyetin Tanımı

Kurulun faaliyet gösterdiği ve ön plana çıkardığı alanlar belirlenerek gönüllülük esası ile çalışma komitelerinin oluşturulması sayesinde kurul faaliyetlerinin daha odaklı hale gelmesi

Yaklaşım

1. Erzurum KGK'nın faaliyet gösterdiği alanların belirlenmesi
2. Faaliyet gösterilen alanlara göre çalışma gruplarının isimlerinin belirlenmesi
3. Her çalışma grubu için tecrübeye dayalı olarak sorumlu kişilerin atanması, çalışma grubunda faaliyet gösterecek diğer kişilerin gönüllülük esası ile belirlenmesi
4. Her çalışma grubunun kendisine bir lider belirlemesi
5. Çalışma gruplarının en az ayda bir kez bir araya gelerek projeler üretmesi
6. Çalışma gruplarının aylık faaliyetlerini her İcra Toplantısında KGK Başkanı'na raporlaması

Proje Faydaları

- ▶ Kurul çalışmalarının daha odaklı hale gelmesi
- ▶ Kurul çalışmalarının verimliliğinin artırılması
- ▶ Kurul öncelikleri doğrultusunda belirlenen çalışma komiteleri sayesinde kurul hedeflerine ulaşılabilmesi
- ▶ Gönüllük esası ile katılım sayesinde çalışma motivasyonunun artırılması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ Tüm faaliyetler

Stratejik Etki

Kurulun öncelikli alanlarını belirleyerek daha odaklı bir çalışma yöntemi benimsenmesi

Süre

1 ay + senede 1 kez

Temel Paydaşlar

- ▶ Koordinatör oda
- ▶ İldeki diğer odalar ve borsalar
- ▶ Kurul üyeleri

Çıktılar

- ▶ Çalışma komiteleri tanım kılavuzu
- ▶ Çalışma komiteleri rol ve sorumlulukları
- ▶ Aylık çalışma komitesi raporları

Faaliyet 5.1.1: İletişim planı doğrultusunda sosyal medya paylaşımlarının yapılması

Faaliyetin Tanımı

İletişim yaklaşımı ve sosyal medya kanalları belirlenerek iletişim planı doğrultusunda sosyal medya paylaşımlarının gerçekleştirilmesi

Yaklaşım

1. Sosyal medya üzerinden yapılacak paylaşımlar için ortak bir dil ve yaklaşım belirlenmesi
2. Hangi sosyal medya kanallarında, ne sıklıkla, ne tür paylaşımlar yapılacağına senelik ve aylık bazda planlanması
3. Kurulun sekreteriyasının sosyal medyadan gelen tüm talep ve yorumları takip etmesi

Proje Faydaları

- ▶ Kurul tarafından gerçekleştirilen proje ve hizmetlerin daha geniş kitlelere ulaştırılabilmesi
- ▶ Kurul görünürlüğünün artırılması
- ▶ Kurul marka imajının desteklenmesi
- ▶ Talep ve yorumların izlenmesi ile yararlanıcı kitlenin beklentileri ile ilgili fikir sahibi olunabilmesi

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 5.1.2. Temsil ve törenlere kurulun katılım göstermesi
- ▶ 5.1.3. Hedef kitle iletişim planlarının yapılması

Stratejik Etki

Kurul tarafından iletilmek istenen mesajların sosyal medya aracılığıyla daha geniş yararlanıcı kitlelerine ulaştırılabilmesi ve kurul görünürlüğünün artırılması

Süre

1 ay + sürekli

Temel Paydaşlar

- ▶ Tüm yararlanıcılar

Çıktılar

- ▶ Kurul sosyal medya hesapları ve paylaşımları
- ▶ Sosyal medya iletişim planı

Faaliyet 5.1.2.: Temsil ve törenlere kurulun katılım göstermesi

Faaliyetin Tanımı

Kurulun tüm paydaşları kapsayan iletişim planı doğrultusunda kurulun amaç ve hedeflerine uygun temsil ve törenlere protokol listelerinde yer alarak katılım göstermesi

Yaklaşım

1. Tüm paydaşları kapsayan iletişim planının oluşturulması
2. İletişim planı doğrultusunda ziyaret edilecek kurumların ve katılım gösterilecek etkinliklerin belirlenmesi
3. İletişim planı ve kurumsal kimlik doğrultusunda hazırlanacak tanıtım malzemelerinin ilgili taraflarla paylaşılması
4. Kurulun amaç ve hedefleri ile uyumlu etkinliklere katılım ve ziyaretlerin sağlanması

Proje Faydaları

- ▶ Paydaşlarla etkileşimin artırılması
- ▶ Kurul görünürlüğünün artırılması
- ▶ Yüksek katılımlı buluşmaların gerçekleştirilmesi
- ▶ Ulaşılan yararlanıcı kitlesinin genişletilmesi
- ▶ Yeni iş birliği fırsatlarının oluşturulması

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 5.1.3. Hedef kitle iletişim planlarının yapılması

Stratejik Etki

Kurulun il ve ülke bazındaki mercilerce tanınırlığının artırılması ve yeni iş birlikleri geliştirilmesine olanak sağlanması

Süre

Gerek görüldüğü durumlarda

Temel Paydaşlar

- ▶ Valilikler
- ▶ Belediyeler
- ▶ Yerel STK'lar
- ▶ Kalkınma Ajansı
- ▶ Üniversiteler

Çıktılar

- ▶ İletişim planı
- ▶ Temsil ve törenler
- ▶ Kurul tanıtım malzemeleri

Faaliyet 5.1.3: Hedef kitle iletişim planlarının yapılması

Faaliyetin Tanımı

Kurulun mevcut ve potansiyel hedef kitlesinin belirlenmesi, hedef kitleye yönelik iletişim kanallarının ve iletişim planlarının belirlenmesi

Yaklaşım

1. Erzurum KGK'nın mevcut ve potansiyel hedef kitlesinin listelenmesi
2. Potansiyel hedef kitleler arasında öncelikli olanların belirlenmesi
3. Hedef kitlelere yönelik iletişim kanallarının ve planlarının belirlenmesi
4. Aksiyon planlarının oluşturulması

Proje Faydaları

- ▶ Kurulun ulaştığı kitlenin büyümesi sayesinde kurulun etki alanının genişletilmesi
- ▶ Hedef kitleye ulaşılabilecek kanallar için planlar doğrultusunda daha verimli kullanılması
- ▶ Hedef kitle ile etkileşimin artırılması
- ▶ Hedef kitle ile yapılan iletişimin planlar doğrultusunda izlenebilmesi

İlişkili Faaliyetler

- ▶ 2.2.1. Paydaş analizlerinin gerçekleştirilmesi
- ▶ 5.1.1. İletişim planı doğrultusunda sosyal medya paylaşımlarının yapılması
- ▶ 5.1.2. Temsil ve törenlere kurulun katılım göstermesi

Stratejik Etki

Hedef kitle ile kurul stratejilerini baz alan daha odaklı bir iletişim kurulması ve kaynakların verimli kullanılması

Süre

Senede 1 kez

Temel Paydaşlar

- ▶ Tüm yararlanıcılar

Çıktılar

- ▶ Hedef kitleye yönelik iletişim kanalları
- ▶ Hedef kitleye yönelik iletişim planları

A photograph of two women in a white shirt looking at a laptop in an office setting. The woman on the left is seated and pointing at the laptop screen, while the woman on the right is standing and also pointing at the screen. They are both smiling. The background shows a modern office with shelves, a whiteboard, and a desk lamp.

3

Uygulama Yol Haritası

3.1

Erzurum KGK Uygulama Yol Haritası

3.1 Erzurum KGK Uygulama Yol Haritası

Erzurum KGK için belirlenen 3 ana stratejik alanda yer alan stratejiler, hedefler ve faaliyetler kurulun işleyişine ve stratejilerin hayata geçirilmesine etki eden farklı kriterler bazında değerlendirilmiştir.

Etki

- ▶ **Kurumsal Strateji ve Değerlere, Markalaşmaya, Referans Kurul Olmaya ve Bilinirliğe Katkı:** Çalışmanın kurul içi süreçlerine ek olarak markalaşma ve il düzeyinde bilinirliğe olan etkisinin ölçülmesine yönelik bir kriterdir.
- ▶ **Yararlanıcı/Üye Memnuniyetine Katkı:** Çalışmanın, KGK'nın mevcut ve potansiyel kazanım sağlayabileceği yararlanıcıların memnuniyetine yapacağı katkının ölçülmesine yönelik bir kriterdir.
- ▶ **Operasyonel Verimlilik:** Çalışmanın kurulun operasyonel verimliliği üzerindeki etkisinin ölçülmesine yönelik bir kriterdir.
- ▶ **Diğer Stratejiler için Gerekli Olma Durumu:** Çalışmanın diğer stratejilerin hayata geçirilmesi öncesinde yapılması gerekliliğinin ölçülmesine yönelik bir kriterdir.

Uygulama Zorluğu

- ▶ **Finansal Kaynak İhtiyacı:** Çalışmanın gerektireceği finansal kaynakların miktarına ve bu kaynakların kurulda sağlanıp sağlanamayacağına bağlı olarak ortaya çıkacak riskin ölçülmesine yönelik bir kriterdir.
- ▶ **İnsan Kaynağı İhtiyacı:** Çalışmanın gerektireceği insan kaynakları ölçüsüne, bu kaynağın kurulda mevcut durumdaki varlığına / yokluğuna bağlı olarak yaşanacak riskin ölçülmesine yönelik bir kriterdir.
- ▶ **Faydasının Ölçülebilirliği:** Çalışmanın sonucunda sağlanacak faydaların sistematik, ölçülebilir, doğrulanabilir ve test edilebilir olmasına bağlı olarak ortaya çıkacak riskin ölçülmesine yönelik bir kriterdir.
- ▶ **Değişim Boyutu ve Mevcut Yapının Etkilenmesi:** Çalışmanın gerçekleştirilmesi ve hayata geçirilmesi sonucunda mevcut yapıda yaşanabilecek süreçsel, organizasyonel ve operasyonel açıdan değişikliklerin etki derecesine bağlı olarak yaşanacak riskin ölçülmesine yönelik bir kriterdir.
- ▶ **Yararlanıcıların/Üyelerin Direnci:** Çalışmanın gerçekleştirilmesi sırasında yararlanıcıların/üyelerin değişime uyum sürecine bağlı olarak yaşanacak riskin ölçülmesine yönelik bir kriterdir.

Erzurum KGK için faaliyetler etki ve uygulama zorluğu bazında 3 farklı şekilde sınıflandırılabilir.

Etkisi yüksek, uygulama zorluğu düşük

Uygulama zorluğu göreceli olarak düşük olan faaliyetler, etki seviyesine göre hızlı bir şekilde devreye alınarak kurulun «hızlı kazanımlar» elde etmesi sağlanabilir.

Etkisi yüksek, uygulama zorluğu orta

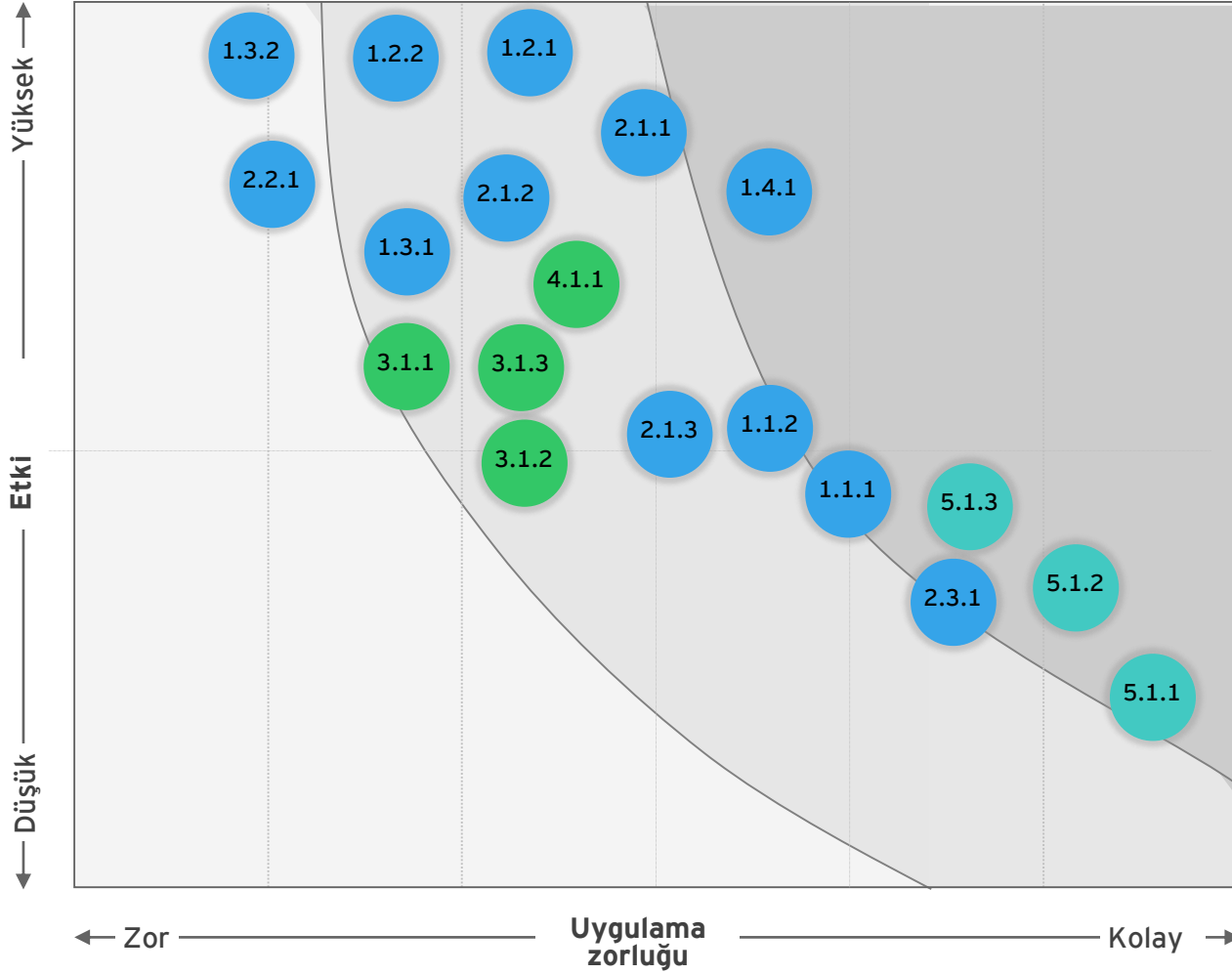
Uygulama zorluğu orta seviye, etkisi ise genellikle yüksek olarak değerlendirilen faaliyetlerin kurulun orta vadede gündemine alması işleyişin iyileştirilmesinde etkili olacaktır.

Etkisi görece düşük, uygulama zorluğu yüksek

Uygulama zorluğu göreceli olarak yüksek olan, hayata geçirilmeleri için gerekli kaynaklar ve/veya olası dirençler açısından «zor» olarak değerlendirilen faaliyetlerin etkisi ve etki alan genişlikleri yüksektir.

3.1 Erzurum KGK Uygulama Yol Haritası

Kurul için önümüzdeki dönemde planlanan faaliyetler, etki ve uygulama zorluğu başlıkları altında yer alan kriterlere göre yapılan değerlendirmeler sonucunda ağırlıklandırılmıştır.

- 1.1.1. Örgün eğitim kurumlarında girişimcilik kültürünü yaymak
- 1.1.2. Kadın girişimci rol modellerinin tanıtıldığı platformların yaygınlaştırılması
- 1.2.1. Teşvik ve desteklerin takibi ve duyurulması için anlatılmasına ilişkin mekanizmanın kurulması
- 1.2.2. Finansman sağlayan kuruluşlar ile yapılan iş birliklerinin genişletilmesi ve sürdürülmesi
- 1.3.1. Kadın girişimcilerin ildeki öncelikli sektörlerle yönlendirilmesi
- 1.3.2. Kadınların girişimcilik yolculuklarında desteklenmesi
- 1.4.1. Kadın girişimcilere network imkanı sağlayan etkinliklerin düzenlenmesi
- 2.1.1. Eğitim ihtiyaç analizinin yapılması
- 2.1.2. Mentorluk programının sistematik hale getirilmesi
- 2.1.3. E-ticareti konu alan proje ve hizmetlerin sağlanması
- 2.2.1. Paydaş analizlerinin gerçekleştirilmesi
- 2.3.1. COVID-19 salgınına ilişkin bir bilgi ağı oluşturulması
- 3.1.1. Bütçe planlarının yapılması
- 3.1.2. Koordinatör oda ile KGK stratejilerinin uyumlaştırılması ve stratejik planın düzenli olarak gözden geçirilmesi
- 3.1.3. Kurulun sekreteryasına ilişkin rol ve sorumlulukların belirlenmesi
- 4.1.1. Çalışma komitelerinin oluşturulması
- 5.1.1. İletişim planı doğrultusunda sosyal medya paylaşımlarının yapılması
- 5.1.2. Temsil ve törenlere kurulun katılım göstermesi
- 5.1.3. Hedef kitle iletişim planlarının yapılması

Kaynak: EY Analizi

3.1 Erzurum KGK Uygulama Yol Haritası

Etki ve uygulama zorluğuna göre değerlendirilen faaliyetler, kurul öncelikleri, amacı, misyon ve vizyonu göz önünde bulundurularak takvimlendirilmiş ve yol haritası oluşturulmuştur.

Faaliyetler	2020		2021				2022				2023				
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
3.1.1. Bütçe planlarının yapılması			▶				▶				▶				
3.1.2. Koordinatör oda ile KGK stratejilerinin uyumlaştırılması			▶				▶				▶				
3.1.3. Kurulun sekreteryasına ilişkin rol ve sorumlulukların belirlenmesi		▶													
4.1.1. Çalışma komitelerinin oluşturulması			▶▶				▶				▶				
5.1.1. İletişim planı doğrultusunda sosyal medya paylaşımlarının yapılması			▶	▶											
5.1.2. Temsil ve törenlere kurulun katılım göstermesi**															
5.1.3. Hedef kitle iletişim planlarının yapılması		▶	▶					▶					▶		

Kurumsal Yapı ve Yönetim Fonksiyonları Stratejik Alanına İlişkin Faaliyetler

Faaliyetin Devreye Alınması

Faaliyetin Uygulamaya Konulması

İletişim ve İlişkiler Stratejik Alanına İlişkin Faaliyetler

Faaliyetin Devreye Alınması

Faaliyetin Uygulamaya Konulması

Kaynak: EY Analizi

Not (**): Faaliyet gerek görüldüğü durumlarda devreye alınacaktır.

3.2

**Strateji ve Uygulama Yol Haritasına
ilişkin İzleme ve Değerlendirme
Çerçevesi**

3.2 Strateji ve Uygulama Yol Haritasına ilişkin İzleme ve Değerlendirme Çerçevesi (1/4)

Kurul stratejilerinin periyodik olarak izlenebilmesi ve performansın ölçülebilir kriterler ışığında değerlendirilebilmesi amacıyla stratejilere ilişkin anahtar performans göstergeleri belirlenmiştir.

Stratejik Alan	Strateji	Hedef	Anahtar Performans Göstergesi
Proje ve Hizmetler	1. Kadın girişimci potansiyelini nitelik ve nicelik bakımından geliştirmek	1.1. Rol modellerin kadın girişimci potansiyeli taşıyan kişilere tanıtılması	<ul style="list-style-type: none">▶ İlgili yıl içerisinde iş birliği sağlanan üniversiteler ile gerçekleştirilen ortak etkinlik sayısı▶ İlgili yıl içerisinde iş birliği sağlanan lise sayısı▶ İlgili yıl içerisinde başarılı kadın girişimcilerin tanıtılmasına yönelik düzenlenen etkinlik sayısı
		1.2. Kadın girişimcilerin finansmana erişiminin desteklenmesi	<ul style="list-style-type: none">▶ İlgili yıl içerisinde teşvik ve desteklere ilişkin verilen seminer sayısı▶ İlgili yıl içerisinde finansal desteklere ilişkin verilen eğitim sayısı▶ İlgili yıl içerisinde Kurul tarafından finansal kuruluşlara yönlendirilip destek alabilen kadın girişimci sayısı▶ İlgili yıl içerisinde iş birliği yapılan finansman sağlayan kuruluşlardan destek alan yararlanıcı sayısı
		1.3. İldeki kadın girişimciliğinin odaklı bir şekilde büyümesinin ve kadın girişimciliğinin desteklenmesinin sağlanması	<ul style="list-style-type: none">▶ İlgili yıl içerisinde öncelikli sektörlerde kadın girişimciler tarafından kurulan işletme sayısı▶ İlgili yıl içerisinde iş kurma ve yönetme becerilerine ilişkin verilen eğitim sayısı▶ İlgili yıl içerisinde Kurul desteği ile yeni girişim kuran girişimci sayısı
		1.4. Kadın girişimciler için dijital ve fiziksel network ağlarının kurulması	<ul style="list-style-type: none">▶ İlgili yıl içerisinde kadın girişimcilerin ağ kurmalarına yönelik yapılan etkinlik sayısı (Yıllık gerçekleştirilen planlı ve periyodik etkinlik sayısı)▶ İlgili yıl içerisinde etkinlik başına katılım gösteren kadın girişimci sayısı
	2. Yenilikçiliği ve girişimciliği ön plana çıkaracak projeler üretmek	2.1. Hizmet ve projelerin hedef kitlenin beklentilerine yönelik olarak yürütülmesi	<ul style="list-style-type: none">▶ Eğitim ihtiyaç analizi sonuçlarını baz alarak yapılan yıllık eğitim planlamasına uyum oranı (gerçekleşen/planlanan eğitimler)▶ İlgili yıl için mentor-mentee eşleştirme sayısı▶ Program katılımcılarından alınan geri bildirimler (olumlu geri bildirimler/toplam geri bildirim)▶ İlgili yıl içerisinde öncelikli olarak belirlenen temalar ile ilgili (e-ticaret gibi) gerçekleştirilen etkinlik sayısı▶ İlgili yıl içerisinde öncelikli olarak belirlenen temalar ile ilgili (e-ticaret gibi) gerçekleştirilen etkinlik başına katılımcı sayısı

Kaynak: EY Analizi

3.2 Strateji ve Uygulama Yol Haritasına ilişkin İzleme ve Değerlendirme Çerçevesi (2/4)

Kurul stratejilerinin periyodik olarak izlenebilmesi ve performansın ölçülebilir kriterler ışığında değerlendirilebilmesi amacıyla stratejilere ilişkin anahtar performans göstergeleri belirlenmiştir.

Stratejik Alan	Strateji	Hedef	Anahtar Performans Göstergesi
Proje ve Hizmetler	2. Yenilikçiliği ve girişimciliği ön plana çıkaracak projeler üretmek	2.2. Paydaş yönetiminin sistematik hale getirilmesi	► İletişim planı ve yıllık güncellenmesi
		2.3. COVID-19 Salgını sonrası normalleşme sürecin hızlandırmak	► Küresel çapta kadın girişimcileri ilgilendiren trendleri içeren rapor sayısı
Kurumsal Yapı ve Yönetim Fonksiyonları	3. Oda ile koordineli şekilde sekreteryaya ve dokümantasyon işlevleriyle daha profesyonel bir yapılanma kurularak, daha kurumsal kimliğe bürünmek	3.1. Koordinatör oda ile iletişimin güçlendirilmesi	► İlgili yıl için gerçekleşen/planlanan bütçe oranı ► İlgili yıl için Oda Stratejik Planında Kurulun yer alması
	4. Girişimci kadın üyelerin önderliğinde, kurulun etkin çalışmasını sağlamak	4.1. Etkin çalışma yöntemlerinin uygulanması	► İlgili yıl için çalışma komiteleri başına üretilen proje sayısı ► İlgili yıl için çalışma komitesi toplantılarına katılan kurul üye oranı ► Her bir faaliyet için sorumlu ve destekleyicilerin belirlenmiş olması
İletişim ve İlişkiler	5. Kurumsal imajı güçlendirmek	5.1. Kurulun görünürlüğünün artırılması	► İnternet sitesinin faaliyete geçmesi ► Bir önceki yıla göre sosyal medya takipçi sayısı artış oranı ► Yıllık sosyal medya paylaşım planlarına uyum oranı

Kaynak: EY Analizi

3.2 Strateji ve Uygulama Yol Haritasına ilişkin İzleme ve Değerlendirme Çerçevesi (3/4)

Kurul için oluşturulan 4 yıllık stratejilerin izlenebilmesi için kullanılacak anahtar performans göstergelerinin değerlendirilmesi amacıyla hedef değerler belirlenmiştir.

	Hedef No.	Anahtar Performans Göstergesi	2020 (Q4)	2021	2022	2023
	1.1	İlgili yıl içerisinde iş birliği sağlanan üniversiteler ile gerçekleştirilen ortak etkinlik sayısı	1	4	4	4
		İlgili yıl içerisinde iş birliği sağlanan lise sayısı	1	4	4	4
		İlgili yıl içerisinde başarılı kadın girişimcilerin tanıtılmasına yönelik düzenlenen etkinlik sayısı	1	4	4	4
	1.2	İlgili yıl içerisinde teşvik ve desteklere ilişkin verilen seminer sayısı	1	4	4	4
		İlgili yıl içerisinde finansal desteklere ilişkin verilen eğitim sayısı	-	4	4	4
		İlgili yıl içerisinde Kurul tarafından finansal kuruluşlara yönlendirilip destek alabilen kadın girişimci sayısı	1	3	5	10
		İlgili yıl içerisinde iş birliği yapılan finansman sağlayan kuruluşlardan destek alan yararlanıcı sayısı	0	1	2	5
	1.3	İlgili yıl içerisinde öncelikli sektörlerde kadın girişimciler tarafından kurulan işletme sayısı	1	5	10	20
		İlgili yıl içerisinde iş kurma ve yönetme becerilerine ilişkin verilen eğitim sayısı	1	4	4	4
		İlgili yıl içerisinde Kurul desteği ile yeni girişim kuran girişimci sayısı	1	10	15	20
	1.4	İlgili yıl içerisinde kadın girişimcilerin ağ kurmalarına yönelik yapılan etkinlik sayısı (Yıllık gerçekleştirilen planlı ve periyodik etkinlik sayısı)	1	4	4	4
		İlgili yıl içerisinde etkinlik başına katılım gösteren kadın girişimci sayısı	30	50	70	100
	2.1	Eğitim ihtiyaç analizi sonuçlarını baz alarak yapılan yıllık eğitim planlamasına uyum oranı (gerçekleşen/planlanan eğitimler)	-	%70	%80	%100
		İlgili yıl için mentor-mentee eşleştirme sayısı	-	15	20	25
		Program katılımcılarından alınan geri bildirimler (olumlu geri bildirimler/toplam geri bildirim)	-	%75	%80	%85
		İlgili yıl içerisinde öncelikli olarak belirlenen temalar ile ilgili (e-ticaret gibi) gerçekleştirilen etkinlik sayısı	1	2	2	2
		İlgili yıl içerisinde öncelikli olarak belirlenen temalar ile ilgili (e-ticaret gibi) gerçekleştirilen etkinlik başına katılımcı sayısı	20	25	30	35
	2.2	İletişim planı ve yıllık güncellenmesi	-	☑	☑	☑
	2.3	Küresel çapta kadın girişimcileri ilgilendiren trendleri içeren rapor sayısı	1	1	1	1

Kaynak: EY Analizi

Proje ve Hizmetler

Kurumsal Yapı ve Yönetim Fonksiyonları

İletişim ve İlişkiler

3.2 Strateji ve Uygulama Yol Haritasına ilişkin İzleme ve Değerlendirme Çerçevesi (4/4)

Kurul için oluşturulan 4 yıllık stratejilerin izlenebilmesi için kullanılacak anahtar performans göstergelerinin değerlendirilmesi amacıyla hedef değerler belirlenmiştir.

	Hedef No.	Anahtar Performans Göstergesi	2020 (Q4)	2021	2022	2023
	3.1	İlgili yıl için gerçekleşen/planlanan bütçe oranı	-	%80	%90	%95
		İlgili yıl için Oda Stratejik Planında Kurulun yer alması	-	☑	☑	☑
	4.1	İlgili yıl için çalışma komiteleri başına üretilen proje sayısı	-	1	1	1
		İlgili yıl için çalışma komitesi toplantılarına katılan kurul üye oranı	-	%70	%85	%90
		Her bir faaliyet için sorumlu ve destekleyicilerin belirlenmiş olması	☑	☑	☑	☑
	5.1	Bir önceki yıla göre sosyal medya takipçi sayısı artış oranı	-	%25	%30	%35
		Yıllık sosyal medya paylaşım planlarına uyum oranı	-	%75	%80	%95

Proje ve Hizmetler

Kurumsal Yapı ve Yönetim Fonksiyonları

İletişim ve İlişkiler

4

Ekler

1A

**Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin
Ekonomik ve Sosyal Göstergeler
Üzerinden Analizi ve Profil Çalışması**

Ek-1A | Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi ve Profil Çalışması

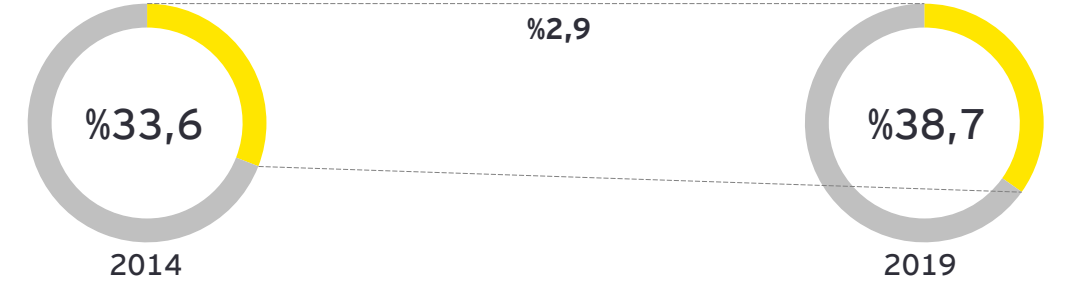
Kadınların iş gücüne katılım oranı yıldan yıla artarken, erkekler için bu oranda önemli düzeyde bir artış gözlemlenmemiştir.

- Ülkemizde 2014-2019 yılları arasındaki cinsiyete göre işgücüne katılım oranlarına bakıldığında, erkeklerin işgücüne katılım oranlarının kadınlarınkinin iki katından fazla olduğu görülmektedir.
- 2014 yılında %33,6 olan kadınların işgücüne katılım oranınının 2018 yılı itibariyle %39'e yaklaştığı görülmüştür. Ülkesel çapta gerçekleştirilen kadınların iş hayatında daha etkin bir rol almasını hedefleyen çalışmaların bu artışta etkili olduğu görülse de, kadınların işgücüne katılım oranınının daha da artırılması ve Türkiye'deki kadın işgücü potansiyelinin değerlendirilebilmesi açısından ülkemizin önemli gelişim alanları bulunduğu söylenebilir.

İstihdam oranları incelendiğinde ise, kadınların iş gücüne katılım oranı ile istihdam oranı arasındaki farkın oldukça düşük olduğu gözlemlenmiştir.

- Yıldan yıla istihdam oranlarındaki değişimlere bakıldığında, erkek istihdam oranları düşerken kadın istihdam oranlarının arttığı görülmektedir.
- Kadınların işgücüne katılım ve istihdam oranları arasındaki farkın 2019 yılında %6'ya yakın olduğu gözlemlenmektedir. İki oran arasındaki hesaplama farklılıkları* da düşünüldüğünde, iş aradığı halde istihdama katılamayan kadın sayısının düşük seviyede olduğu söylenebilmektedir.

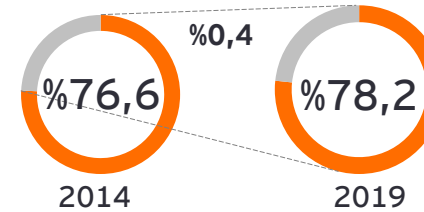
Kadınların İşgücüne Katılım Oranları (2014-2019)¹

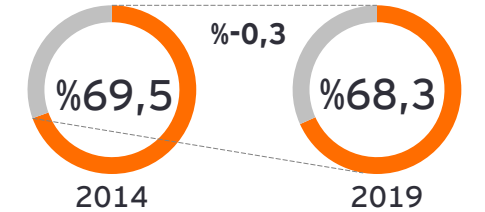
Kadınların İstihdam Oranları (2014-2019)¹

Erkeklerin İşgücüne Katılım Oranları (2014-2019)¹

Erkeklerin İstihdam Oranları (2014-2019)¹

*İşgücüne katılım oranı, çalışan ve iş arar durumdaki nüfusun aktif nüfusa oranıdır. İstihdam oranı ise çalışan nüfusun aktif nüfusa oranıdır.

Kaynak: (1) TÜİK

Ek-1A | Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi ve Profil Çalışması

25-49 yaş aralığında, 3 yaş altı çocuk sahibi kadınların, 3 yaş altı çocuk sahibi olmayan kadınlara göre istihdama katılımlarının daha düşük seviyede olduğu gözlemlenirken, erkeklerde bu durumun tersi görülmektedir.

- ▶ Türk aile yapısında 3 yaş altı çocukların bakımı kadın sorumluluğundadır. Bu anlayış, istihdam oranlarına da yansımıştır. 3 yaş altında çocuk sahibi olan kadınların, bu yaşlarda çocuk sahibi olmayan kadınlara göre istihdam oranları yarı yarıyadır.
- ▶ 3 yaş altı çocuk sahibi olan kadınların istihdam oranı yıldan yıla artarken, 3 yaş altı çocuk sahibi olmayan kadınların istihdam oranının da yıllar içerisinde artış gösterdiği görülmektedir. Bu durum, genel olarak kadınların istihdam oranı artışı ile paralellik göstermektedir. Yine de, 3 yaş altında bir çocuğu olmayan kadınların istihdam oranının daha hızlı bir şekilde arttığı söylenebilmektedir.
- ▶ 3 yaş altında çocuk sahibi olan kadınların, olmayanlara göre istihdam oranının düşük olması, kadınların istihdama katılması için yapılacak teşviklerin çocuklu kadınlar için farklılaşması gerektiğini göstermektedir.
- ▶ 2019 verilerine göre 3 yaş altı çocuk sahibi olan erkekler %90'a yakın oranla istihdam edilirken, 3 yaş altı çocuk sahibi olmayan erkeklerin istihdam oranı %75 civarındadır.

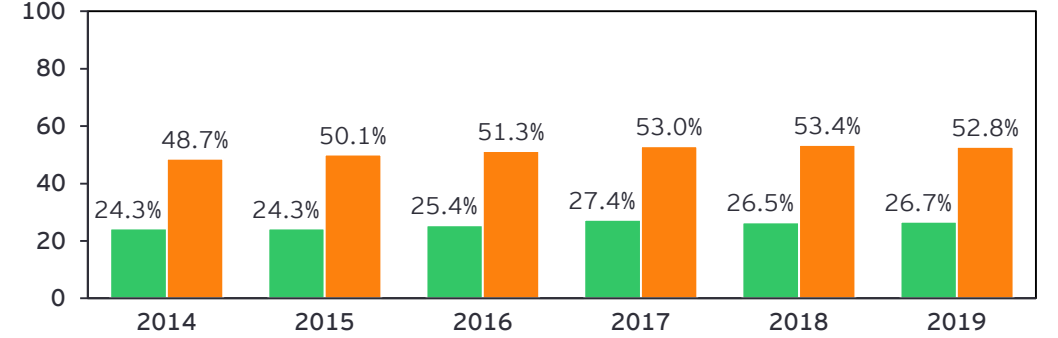
Bakıma muhtaç yaşta çocuk sahibi olma durumuna benzer olarak, evli kadınların çalışma oranının da erkeklere göre oldukça düşük olduğu görülmektedir.

- ▶ Evli kadınların %30'a yakını çalışırken, erkeklerde bu oran %70 civarındadır.

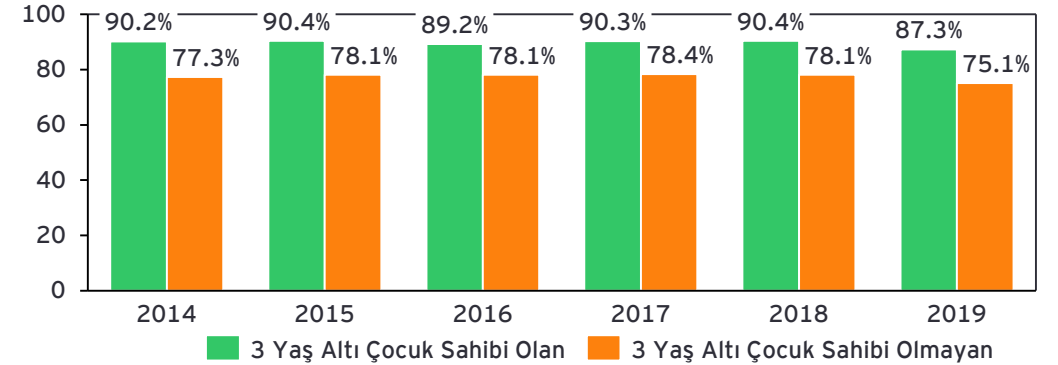
Çocuklu kadın ve erkeklerin istihdam oranları birlikte değerlendirildiğinde, çocuk sahibi olmanın erkeklerde istihdam oranını artırdığı, kadınlar için ise istihdam oranını yarı yarıya azalttığı görülmektedir. Çocuklu ve evli kadınların istihdam oranlarının artırılabilmesi için, kadınların çalışma hayatı ve ev yaşamını dengelemesini sağlayacak politikaların geliştirilmesi gerekmektedir.

Kaynak: (1) TÜİK

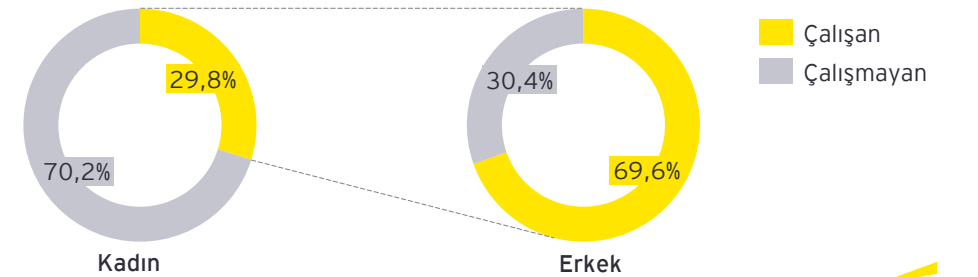
3 Yaş Altı Çocuk Sahibi Olan ve Olmayan Kadınların İstihdam Oranları (2014-2019)¹

3 Yaş Altı Çocuk Sahibi Olan ve Olmayan Erkeklerin İstihdam Oranları (2014-2019)¹

Cinsiyete Göre Evli İstihdam Oranı (2019)¹

Ek-1A | Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi ve Profil Çalışması

İstihdam oranlarında görülen cinsiyetler arası fark, işveren olarak veya kendi hesabına çalışanların istihdam oranlarına da yansımıştır.

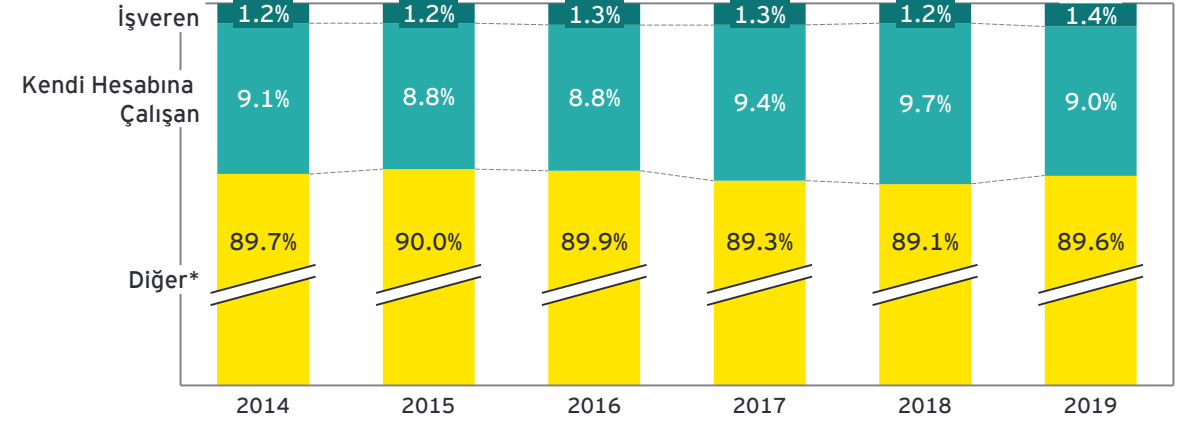
- ▶ 2019 yılında istihdam edilen erkeklerin %5,9'u işveren olarak çalışırken bu oran kadınlar için %1,4'tür. Kadın ve erkekler için işveren ve kendi hesabına çalışma durumları değerlendirildiğinde, erkeklerin kadınlara oranla iki kattan daha fazla seviyede işveren olarak veya kendi hesaplarına çalıştıkları gözlemlenmektedir.
- ▶ Yıldan yıla değişime bakıldığında ise, işveren olarak çalışan erkekler için 2014 yılında %5,9 olan oran 2019 yılında da aynı kalmıştır. Kadınların işveren olarak istihdam oranlarının ise yıllar içerisinde büyük değişim göstermediği, kendi hesabına çalışanların oranlarının ise bir miktar arttığı ancak 2019 yılında oranlarda gerileme olduğu gözlemlenmiştir. Söz konusu oranlar kıyaslandığında, kadınların işveren olarak çalışmaktansa kendi hesabına daha çok çalıştığı göze çarpmaktadır.
- ▶ Kadınların kendi hesabına çalışmayı tercih etmelerinin sebeplerinden biri esnek çalışma saatlerinin cazip gelmesidir. Ev yaşamı ve iş dengesi kurabilmeleri, özellikle çocuk sahibi kadınlar için, kendi hesabına çalışmayı daha tercih edilebilir bir seçenek haline getirmektedir.²

Kadınlar özelinde istihdam oranlarına bakıldığında, kadının aile içerisindeki sorumluluklarından da kaynaklı olarak, işveren olma ve kendi hesabına çalışma isteğinin erkeklere göre oldukça düşük olduğu gözlemlenmektedir. Bu durum, kadınların kendi hesabına çalışma ve işveren olma konusunda teşvik edilmeye ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

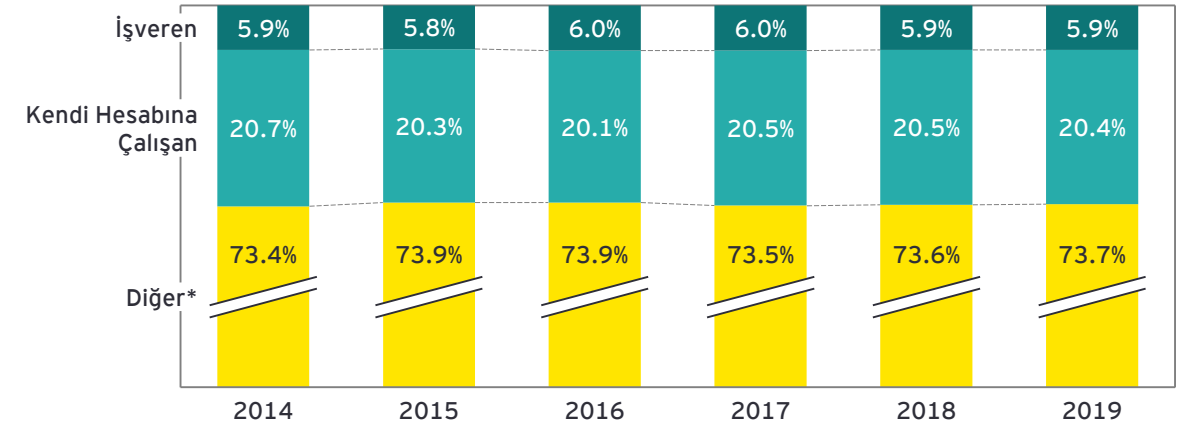
(*): Ücretli veya yevmiyeli çalışanlar ve ücretsiz aile işçilerinin toplam sayısı

Kaynak: (1) TÜİK, (2) Türkiye'de Kadınları Girişimciliğe Yönelten Faktörler Karşılaştıkları Sorunlar Ve Çözüm Önerileri

Kadın İşveren ve Kendi Hesabına Çalışanların İstihdam İçindeki Oranları (2014-2019)¹

Erkek İşveren ve Kendi Hesabına Çalışanların İstihdam İçindeki Oranları (2014-2019)¹

Ek-1A | Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi ve Profil Çalışması

Kadınlar, erkeklere göre iş hayatında değişikliği daha az tercih etmektedir. Bu doğrultuda, mevcut işteki durumunu değiştirip kendi hesabına veya işveren olarak çalışmayı isteyen kadınların oranı erkeklere kıyasla daha düşüktür.

- ▶ Cinsiyete göre istihdam edilenlerin işteki durum tercihleri incelendiğinde, erkeklerin ortalama %79'u işteki durumunu değiştirmek istemezken bu oran kadınlar için %87'ye yakındır.
- ▶ Mevcut işteki durumunu değiştirip, kendi hesabına çalışmayı veya işveren olarak çalışmayı isteyen erkeklerin ortalama oranı %15,7 iken kadınlar için bu oran sadece %10,3'tür. Bu oranlara bakıldığında, kadınların girişimcilik konusunda teşvik edilmeye ihtiyaçları olduğu görülmektedir.
- ▶ İşveren ve kendi hesabına çalışan kadınların işteki durum tercihleri incelendiğinde, kendi hesabına çalışanların %28'i ve işveren olarak çalışanların ise %16'sının bu durumu değiştirmek istediği görülmektedir. Bunun yanı sıra ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınların çok büyük bir çoğunluğunun bu durumu korumak istedikleri göze çarpmaktadır.
- ▶ İşveren olan ve kendi hesabına çalışan kadınların güncel sayıları göz önünde bulundurulduğunda mevcut durumu geliştirmek adına, kadınların kendi hesabına veya işveren olarak çalışmayı neden tercih etmediklerini tespit etmeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Cinsiyete göre işteki durum tercihleri, özellikle girişimcilik potansiyeli taşıyan ücretsiz aile işçisi kadınların, farklı alanlara yönelmektense mevcut durumlarını korumak istediğini göstermektedir. Bu potansiyeli kullanabilmek için kadınları girişimciliğe özendirilecek faaliyetler planlanmalıdır.

Cinsiyete Göre İstihdam Edilenlerin İşteki Durum Tercihleri (%2017)¹

Mevcut işteki durumu ve cinsiyet	İşteki durum tercihi		
	İşteki durumunu değiştirmek istemiyor	Ücretli, maaşlı veya yevmiyeli olmak istiyor	Kendi hesabına veya işveren olmak istiyor
Erkek	79,0	5,2	15,7
Ücretli veya maaşlı	78,7	-	21,3
Yevmiyeli (Mevsimlik veya günübirlik işlerde çalışanlar)	81,3	-	18,7
İşveren	87,7	12,3	-
Kendi hesabına	77,8	22,2	-
Ücretsiz aile işçisi	73,9	-	26,0
Kadın	86,9	2,8	10,3
Ücretli veya maaşlı	86,8	-	13,2
Yevmiyeli (Mevsimlik veya günübirlik işlerde çalışanlar)	86,5	-	13,5
İşveren	83,9	16,0	-
Kendi hesabına	72,0	28,0	-
Ücretsiz aile işçisi	92,6	-	7,4

Ek-1A | Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi ve Profil Çalışması

Türkiye'de gerçekleştirilen girişimlerin büyük bir çoğunluğunun toptan ve perakende ticareti alanında olduğu gözlemlenmektedir.

- ▶ 2017 yılında Türkiye'de yapılan girişimlerin yaklaşık %32'sinin toptan ve perakende sektöründe olduğu görülmektedir. Girişimlerin en yaygın olduğu ikinci alan %13 oranla imalat olmasına rağmen toptan ve perakende ticaretinin, imalatın iki katından fazla olduğu dikkat çekmektedir.

TÜİK'in 2016 yılında yapmış olduğu girişimlerin hayatta kalma göstergeleri araştırmasına göre, 2016 yılında kurulmuş olan girişimlerin %82'ye yakınının 2017 yılında aktif çalışmaya devam ettiği gözlemlenmektedir.

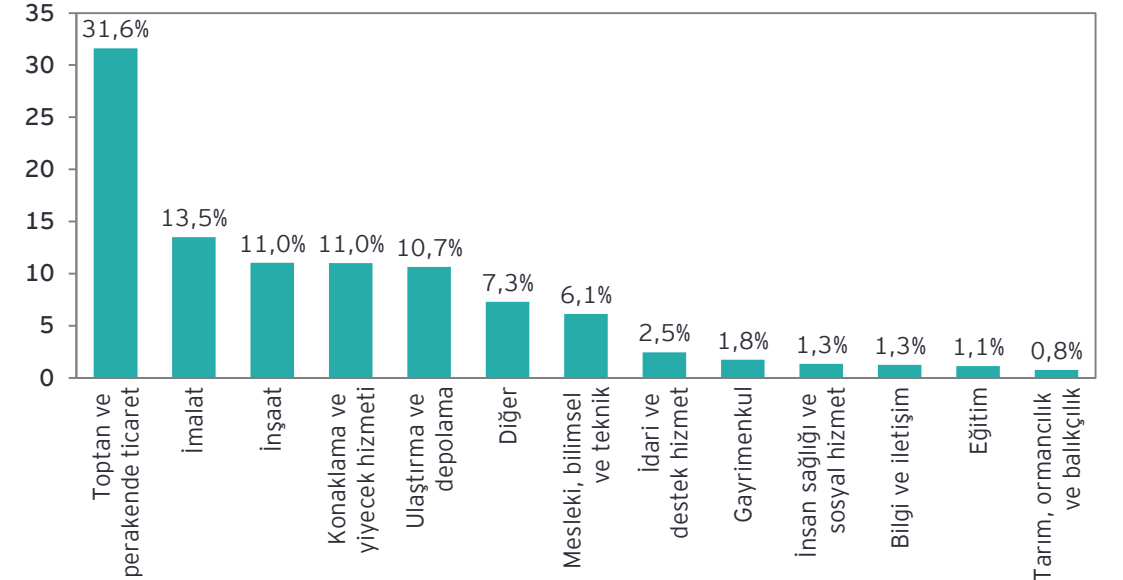
- ▶ Bu istatistiğe göre, Türkiye'deki girişimlerin kurulduklarından sonra ilk yıl içerisinde başarılı bir biçimde hayatta kaldıklarını görülebilmektedir.

Ülkemizde sahibi kadın olan girişimlerin büyük bir bölümünün az sayıda çalışana sahip olan girişimler olduğu görülmektedir.

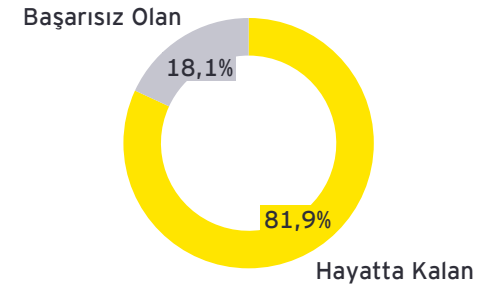
- ▶ Türkiye'de sahibi kadın olan girişimlerin yaklaşık %45'inin çalışan sayısı 20 kişiden küçüktür.
- ▶ 100 kişiden fazla çalışanı bulunan, sahibi kadın olan işletmelerin oranının %10 civarında olduğu görülmektedir.
- ▶ Kendi hesabına çalışmanın kadınlar arasında tercih edilen bir girişim şekli olması ile paralel olarak kadınların tek başlarına çalıştıkları ya da büyük işletmeler kurmadıkları söylenebilmektedir.

Kaynak: TÜİK

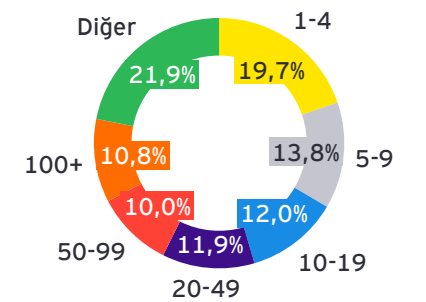
Yeni Doğan İşveren Girişimlerin Sektörlere Göre Dağılımı (2017)

İşveren Girişimlerin Hayatta Kalma Göstergeleri (2016)

Büyüklik Grubuna Göre Sahibi Kadın Olan Girişimlerin Oranı (2017)

Ek-1A | Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi ve Profil Çalışması

TÜİK'in yapmış olduğu araştırma sonucu, Türkiye'de girişimci olmak isteyip bu isteğini gerçekleştirememiş kadın ve erkeklerin finansal kaynaklara erişmekte zorlandıkları ve mali açıdan güvensiz hissettikleri ortaya çıkmaktadır.

- Kendi hesabına veya işveren olarak çalışmak isteyen kadınların yarısının bu isteğini gerçekleştirememesi nedeninin finansal kaynaklara erişimlerinin olmaması olduğunu göstermektedir. Aynı nedenin erkekler için de büyük bir engel olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum, «yalnızca kadınların finansmana erişmekte zorlandığı» algısının doğru olmadığını göstermektedir.

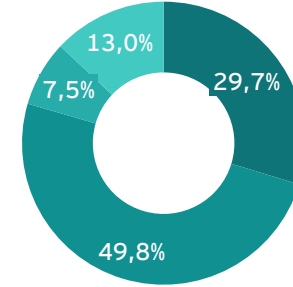
OECD 2013 yılı verilerine göre, Türkiye'de girişimcilik alanında, kadın ve erkekler arasında yeni iş kurmak için gerekli olan eğitim desteğine ve finansal kaynaklara erişim açısından büyük farklılıklar bulunmaktadır.

- Yeni bir iş kurma durumunda erkeklerin %35'e yakını eğitime erişimleri olduğunu ifade ederken, bu oran kadınlar için sadece %17'dir.
- Yeni bir iş kurmak için gerekli finansal kaynaklara erişimi olduğunu söyleyen erkeklerin oranı %21 iken kadınların oranı ise sadece %12'dir.

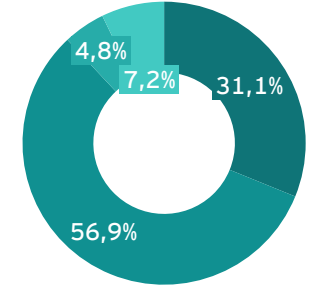
Kendi işini kurmak isteyen kadınların finansal kaynaklara erişim oranlarının düşük olması ve bu durumu iş kurmanın önündeki en büyük engel olarak görüyor olmaları, kadınlar için finansal kaynaklara ve eğitim desteğine erişimleri ile ilgili bilgilendirmeye yönelik çalışmalar yapılması gerektiğini göstermektedir.

Kendi İşini Kurmak İsteyen Kadınların Bu İsteğini Gerçekleştirememesi Nedenleri (2017-2.Çeyrek)¹

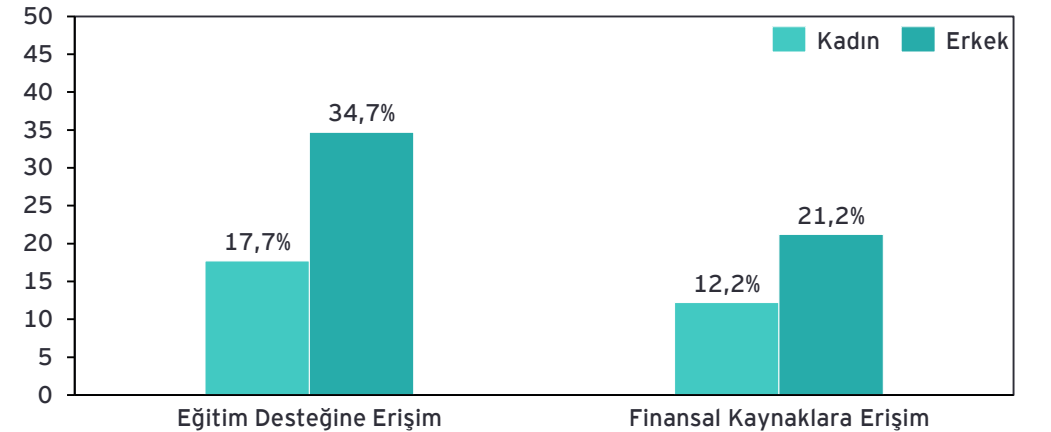
■ Mali Güvensizlik ■ Finansal Kaynaklara Erişimlerinin Olmaması ■ Stresli Olduğunu Düşünmek ■ Diğer

Kendi İşini Kurmak İsteyen Erkeklerin Bu İsteğini Gerçekleştirememesi Nedenleri (2017-2.Çeyrek)¹

Cinsiyete Göre Yeni İş Kurmak İçin Eğitime ve Finansal Kaynaklara Erişim Oranları (2013)²

Ek-1A | Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi ve Profil Çalışması

Türkiye'deki kadınların toplam erken aşama girişimcilik aktivite (TEA) oranları diğer ülkelerle kıyaslandığında, ülkemizde kadın girişimciliğinin desteklenmeye ihtiyacı olduğu anlaşılmaktadır.

- ▶ Toplam erken aşama girişimcilik aktivitesi (TEA) oranları, bir ülkedeki kuruluş aşamasındaki veya yeni kurulmuş bir işin (42 ayı geçkin olmayan) sahibi ve yöneticisi olan kişilerin 18-64 yaş aralığındaki nüfusa oranını göstermektedir. Bu alanda lider konumda bulunan Angola'da kadınlar için TEA oranı yaklaşık %40 iken, Türkiye'de bu oran sadece %8,4'tür.
- ▶ Birinci olan ülke ile Türkiye arasındaki fark yüksek olmasına rağmen, ilk 10'daki diğer ülkelere baktığımızda kadın girişimciliğinin diğer ülkelerde de çok yaygınlaşmadığı görülmektedir.

İlk 10'da bulunan ülkelerle karşılaştırıldığında, kadın ve erkek arasındaki en büyük farkın Türkiye'de olduğu dikkat çekmektedir.

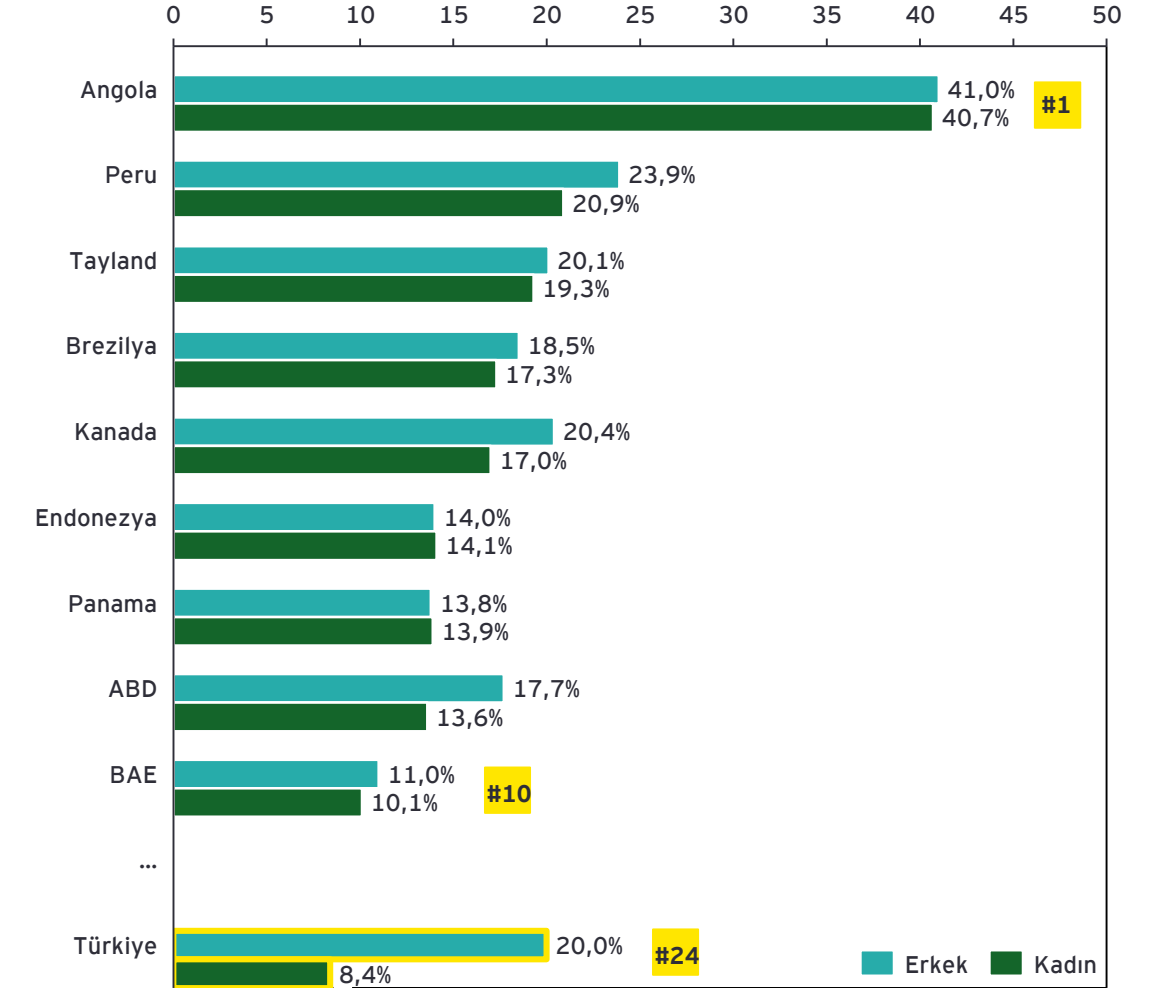
- ▶ GEM tarafından yapılan araştırma kapsamındaki bütün ülkelerin erken aşama girişimcilik aktiviteleri (TEA) değerlendirildiğinde, kadın ve erkek arasındaki farkın en yüksek olduğu 2. ülkenin Lübnan'dan sonra Türkiye olması dikkat çekmektedir.
- ▶ İlk 10'da bulunan ülkelere kadın ve erkek arasındaki farkın %5'i geçmezken, Türkiye'de bu farkın %12'ye yakın olduğu görülmektedir.

Diğer ülkelerdeki ve Türkiye'deki kadın girişimcilik oranları göz önünde bulundurulduğunda, Türkiye kadın girişimciliğinin ulaşılacak istenilen seviyenin çok altında kaldığı görülmektedir. Bu seviyeye ulaşabilmek için kadın girişimciliğini özendirici ve destekleyici faaliyetler gerçekleştirilmelidir.

Not: Ülke sıralaması, kadınların TEA oranlarına göre yapılmıştır.

Kaynak: (1) GEM

Cinsiyete Göre Toplam Erken Aşama Girişimcilik Aktivitesi Oranları (2018/19)¹

Ek-1A | Türkiye'de Kadın Girişimciliğinin Ekonomik ve Sosyal Göstergeler Üzerinden Analizi ve Profil Çalışması

GEDI tarafından hesaplanan kadın girişimcilik endeksine göre Türkiye'nin birçok ülkeye göre kadın girişimciliği alanında geride bulunduğu ortaya çıkmaktadır.

- ▶ Kadın girişimcilik endeksi, kadın girişimciliğini teşvik eden koşulları geniş çerçevede analiz eden ve tanımlayan bir ölçüttür. Ülkedeki girişimcilik ortamını*, girişimcilik ekosistemini** ve girişimcilik motivasyonlarını*** inceleyerek edinilen bu endeksin yüksek olması, ülkede kadın girişimciliği potansiyelini geliştirmeye uygun koşulların var olduğunu belirtmektedir.
- ▶ TEA'nın aksine, kadın girişimcilik endeksi ülkelerdeki girişimciliği nicelik değil nitelik bakımından değerlendirir. Bu nedenle, TEA sıralaması ve Kadın Girişimcilik Endeksi sıralaması çok büyük farklılıklar göstermektedir.
- ▶ Kadın girişimciliğine en uygun ülke konumunda görülen ABD'de söz konusu indeks 83 civarında iken Türkiye'de bu rakamın sadece 39 civarında olduğu görülmektedir. Bu da Türkiye'nin kadın girişimciliği için gerekli koşullara sahip olmadığını göstermektedir.
- ▶ Ülkemizde kadın girişimciliğinin gelişmesi için öncelikle girişimcilik ekosistemini geliştirilmesine, yani kadınların istekliliğinin artırılmasına ve networklerini geliştirmelerine yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Türkiye'de kadın girişimciliğinin gelişmemesindeki etkenlerden biri, koşulların buna elverişli olmamasıdır. Kadın girişimciliğinin geliştirilebilmesi ve yaygınlaştırılabilmesi için, öncelikle koşulların iyileştirilmesi ve kadınların girişimciliğe teşvik edilmesi gerekmektedir.

*Fırsat Algısı, Girişim Becerileri, İsteklilik ve Risk, Networking, Kültürel Destek

** Fırsat Girişimciliği, Teknoloji Sektörü, İnsan Kaynağı Kalitesi, Rekabet, Cinsiyet Uçurumu

***Üründe Yenilik, Süreçte Yenilik, Yüksek Büyüme, Uluslararasılaşma, Dış Finansman

Kaynak: (1) GEDI

Kadınların Girişimcilik Endeksi (2015)¹

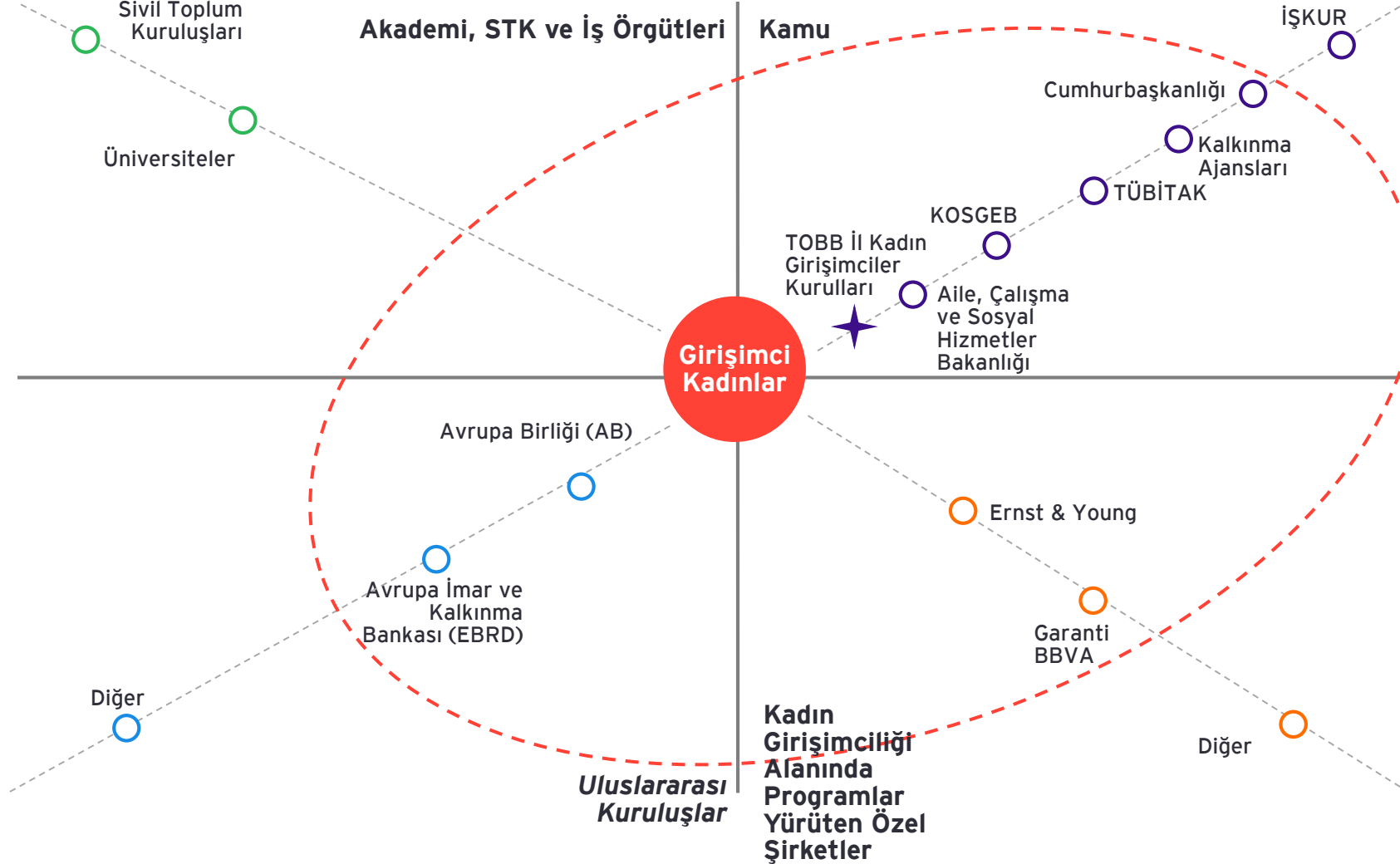

1B

**Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet
Gösteren Kurumların Analizi**

Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi

Kaynak: EY Analizi

Girişimcilik ve KOBİ'ler

«Girişimcilik kültürünün, teknoloji tabanlı ve yenilikçi girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi, finansmana, bilgiye ve pazara erişim imkânlarını geliştiren girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi, firmaların ölçek büyütmelerinin sağlanması temel amaçtır.»

- ▶ Bu amaç doğrultusunda, KOBİ ve girişimcilere yönelik yenilikçi finansman imkanlarının geliştirilmesi, girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi, girişimcilik kültürünün desteklenmesi, girişimcilik mevzuatının sadeleştirilmesi gibi alanlarda birçok politika geliştirilmiştir.
- ▶ 2017 yılında %56,2 olan KOBİ'lerin ihracat içerisindeki payının 2023 senesine kadar %60 seviyelerine ulaştırılması hedeflenmektedir.
- ▶ Öte yandan, KOBİ'lerin Ar-Ge harcamalarındaki payı 2017 yılında %19,6 iken, bu rakamın 2023 yılında %25'e yükseltilmesi girişimciliğe ilişkin iki önemli hedeften biri olarak belirlenmiştir.

Kadın

«Kadınlara yönelik her türlü ayrımcılığı önlemek, kadınların toplumsal hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarını ve güçlenmelerini sağlamak temel amaçtır.»

- ▶ Bu amaç doğrultusunda, kadınların ekonomik, sosyal ve kültürel hayata ve karar alma mekanizmalarının her düzeyine aktif katılım sağlanmasının teşvik edilmesi, kadınların iş geliştirme sürecine destek olunarak rehberlik danışmanlık hizmetlerinin artırılması, kadınların e-ticaret aktivitelerinde gelişmelerini destekleyici eğitim programları ve seminerlerin düzenlenmesi, kadının iş yaşamına etkin bir biçimde katılımın sağlanabilmesi için eğitim, staj, işbaşı eğitimi gibi uygulamaların yaygınlaştırılması gibi birçok alanda cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların güçlendirilmesine yönelik politikalar oluşturulmuştur.
- ▶ 2023 senesine kadar kadınların ilköğretim ve ortaöğretim okullaşma oranlarının %100'e, iş gücüne katılım oranının ise %34,2'den %38,5'a çıkarılması hedeflenmektedir.

Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi - Kamu Kurumları

- ▶ Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın 2018-2023 yıllarını kapsayan «Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı», kadınlara ilişkin birçok alanı kapsayan hedefler ve stratejiler içermektedir. Belgede kadınların güçlendirilmesi için eğitim, sağlık, ekonomi, karar alma mekanizmalarına katılım ve medya alanlarında politikalar üretilmiştir. Ekonomi alanında temel amaç, «**kadınların çalışma hayatının her alanına tam ve etkin katılımı sağlanarak, değişen işgücü piyasası dinamikleri doğrultusunda ekonomik hayatta söz sahibi olmasını temin etmek**» olarak belirlenmiş, bu başlık altında kadın girişimciliğin desteklenmesine de büyük önem verilmiş ve bu yönde hedef ve stratejiler geliştirilmiştir.
- ▶ Ekonomik alanda kadının güçlenebilmesi için belirli sektörlerde kadın istihdamının artırılması, bilgi ve iletişim sektöründe yetkinleşmiş kadınların yetiştirilmesi, kayıt dışı kadın istihdamı ile mücadele edilmesi, kadınların çalışma hayatına katılımının artırılabilmesi için özel sektörün rolünün güçlendirilmesi, çocuk, engelli ve yaşlı bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılmasının yanı sıra, kadın girişimciliği desteklenerek, ülke çapında işveren ve kendi hesabına çalışan kadın sayısının artırılması hedeflenmiştir.
- ▶ Kadın girişimciliği desteklenerek, ülkede işveren ve kendi hesabına çalışan kadın sayısının artırılması hedefi doğrultusunda, «**kadın girişimciliğinin geliştirilmesi ve özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılmasını yaygınlaştırarak kadınların ekonomik konumlarının güçlenmesinin sağlanması**» stratejisi geliştirilmiştir. Bu stratejinin hayata geçirilebilmesi için farklı faaliyetler planlanmış ve bunlara ilişkin performans göstergeleri belirlenmiştir.
- ▶ Belgede yer alan eylemlerin takip edilebilmesi için senede bir kez izleme ve değerlendirme raporlarının yayınlanması öngörülmüştür.

Kaynak: AÇSHB Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı, EY Analizi

Hedefler	1	2	3	4	5	6
	Ulusal İstihdam Stratejisi (2014-2023) dokümanında yer alan sektör stratejileri dikkate alınarak kadınların bahse konu sektörlerde istihdamı artırılabilecektir.	2023 yılı sonuna kadar bilgi ve iletişim sektöründe 200 bin kadın yetiştirilecektir.	Kayıt dışı kadın istihdamı ile mücadeleye ilişkin çalışmalar artırılabilecektir.	Kadınların çalışma hayatına tam ve etkin katılımının artırılmasında özel sektörün sahip olduğu rol güçlendirilecektir.	Ülkemizde kaliteli ve ulaşılabilir çocuk, engelli ve yaşlı bakım hizmetleri yaygınlaştırılacaktır.	Kadın girişimciliği desteklenerek, ülkemizde işveren ve kendi hesabına çalışan kadın sayısı artırılabilecektir.
Stratejiler	1	2	3	4	5	6
	Kadınların daha da güçlenmesi hedefi çerçevesinde işgücü piyasasına ilişkin mevzuatın yeniden değerlendirilmesi ve etkin uygulama için gerekli iyileştirmelerin yapılması	İşgücü piyasasında nitelikli kadın istihdamını artıracak biçimde eğitim ve beceri gelişimi fırsatlarının güçlendirilmesi	Kadınların ekonomik konumunun güçlenmesi ve başta ücretsiz aile işçiliği olmak üzere kayıt dışılıkla mücadeleye yönelik ekonomik ve sosyal politikaların geliştirilmesi	Şirketlerin kadın erkek fırsat eşitliği ile ilgili sertifikalandırma altyapısının hazırlanması ve kamu özel işbirliğinin geliştirilmesi	Kadın girişimciliğinin geliştirilmesi ve özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılmasını yaygınlaştırarak kadınların ekonomik konumlarının güçlenmesinin sağlanması	Özel politika gerektiren kadınların ekonomik hayata katılmaları konusunda çalışmaların artırılması

Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi - Kamu Kurumları

«Kadın girişimciliğinin geliştirilmesi ve özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılmasını yaygınlaştırarak kadınların ekonomik konumlarının güçlenmesinin sağlanması» stratejisine yönelik olarak 7 adet faaliyet belirlenmiş, bu faaliyetlere yönelik olarak sorumlu kurumlar, ilgili kurumlar, faaliyetin süresi ve performans göstergeleri ortaya konmuştur. Bu faaliyetler incelendiğinde, ilk üç faaliyetin kadın girişimcilikte dijitalleşmenin desteklenmesine yönelik olduğu anlaşılmaktadır.

- Günümüzde, teknolojinin ve dijitalleşmenin öneminin giderek arttığı görülmektedir. Bu alanda kadınların yer alması da büyük önem taşımaktadır. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde BTGM'nin (Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü) sorumluluğunda, kadın girişimcilere özel çalışmalar yapılması ile kadın girişimciler arasında farkındalığın artırılması hedeflenmektedir.
- Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında verilen KOSGEB teşviklerinde kadınlar önceliklendirilerek, kadın girişimciliğinin desteklenmesi amaçlanmaktadır.
- Kadın girişimcilerin e-ticarette daha yetkin hale gelmelerini sağlayabilmek için eğitimler ve seminerler organize edilmesi kararlaştırılmıştır.

Faaliyetler	Sorumlu Kurum	İlgili Kurumlar	Süre	Performans Göstergeleri	Açıklamalar
5.1. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde başta kuluçka merkezleri olmak üzere kadın girişimciler özelinde çalışmalar yapılacaktır.	BTGM	AÇSHB (KSGM), KOSGEB, Kalkınma Bakanlığı, TÜBİTAK, Üniversiteler, STK'lar, Özel sektör	2019-2020	► Desteklenen kadın girişimci sayısı	Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde, kadınlara yönelik başta patent konusunda olmak üzere farkındalık yaratmak için bilinçlendirme çalışmaları artırılacak, mevcut teşvik ve ödül mekanizmalarının duyurulmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
5.2. Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında verilen desteklerde kadınlara öncelik verilmesi sağlanacaktır.	KOSGEB	BSTB (BTGM), BTK, AÇSHB (KSGM), Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, TÜBİTAK, Üniversiteler, Meslek Kuruluşları	2019-2020	► Desteklenen kadın girişimci sayısı	Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında KOSGEB tarafından yapılacak destek çağrılarında kadınlara öncelik verilmesi sağlanacaktır.
5.3. Kadın girişimcilerin e-ticarette güçlenmelerini sağlamaya yönelik eğitim programları ve seminerler düzenlenecektir.	KOSGEB	Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, GTB, AÇSHB (KSGM), Meslek Kuruluşları, STK'lar, Özel Sektör	2018-2020	► Düzenlenecek eğitim programı ve seminer sayısı	Girişimcilik alanında faaliyet gösteren ve potansiyel taşıyan kadınların e-ticaretin sunduğu imkanlardan yararlanarak ulusal ve uluslararası pazarlara erişimlerini sağlamaya yönelik eğitimler ve seminerler düzenlenecektir.

Kaynak: AÇSHB Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı, EY Analizi

Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi - Kamu Kurumları

Kadın girişimciliğin geliştirilmesine ilişkin bir diğer önemli alan bilincin artırılması ve kadın girişimcilerin kapasitelerinin güçlendirilmesi için faaliyetlerde bulunulmasıdır. Bu kapsamda;

- ▶ Kadın girişimcilere iş geliştirme süreçlerinde destek olmak amacıyla KOSGEB iş birliği ile danışmanlık ve rehberlik hizmetleri verilmesi, kadınların iş süreçlerine ilişkin daha geniş bilgi sahibi olmasını ve iş kurma sürecinde sistematik bir biçimde ilerlemesini sağlamaktadır.
- ▶ Kadınlar arasında girişimcilik kültürünün geliştirilmesi amacıyla bilgi verici toplantıların yapılması, film ve belgesellerin çekilmesi, broşür, afiş ve görsel materyaller hazırlanması ülke bünyesindeki kadın girişimcilik bilincini artıracak bir unsurdur.

Faaliyetler	Sorumlu Kurum	İlgili Kurumlar	Süre	Performans Göstergeleri	Açıklamalar
5.4. Kadın girişimcilere iş geliştirme süreçlerinde danışmanlık ve rehberlik hizmeti verecek etkin bir sistem kurulması sağlanacaktır.	KOSGEB	GTB (İç Ticaret GM., Esnaf ve Sanatkarlar GM), İŞKUR, AÇSHB (KSGM), Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Kalkınma Ajansları, TRT, Meslek Kuruluşları, Özel Sektör, Üniversiteler, STK'lar	2018-2023	<ul style="list-style-type: none">▶ Danışmanlık ve rehberlik hizmeti verecek sistemin kurulması▶ Danışmanlık ve rehberlik hizmeti verilen kadın sayısı	Sistem; kadın girişimcilerin iş geliştirmelerine yönelik ihtiyaçlarını belirleyen danışmanlık ve rehberlik hizmetlerini kapsayacaktır.
5.5. Kadınlar arasında girişimcilik kültürünün geliştirilmesi amacıyla bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır.	AÇSHB (KSGM)	KOSGEB, Ekonomi Bakanlığı, TRT, RTÜK, GTHB, İŞKUR, Meslek Kuruluşları, Üniversiteler, STK'lar, Özel sektör	2018-2023	<ul style="list-style-type: none">▶ Film ve belgesellerin hazırlanması ve yayınlanması▶ Basılan/dağıtılan afiş/broşür vb. materyal sayısı▶ Düzenlenecek konferans sayısı	Kadınlar için girişimcilik konusundaki destek mekanizmaları hakkında bilgi paylaşımı toplantıları, spot filmler, belgeseller, broşür, afiş vb. basılı ve görsel materyaller hazırlanacak ve kadınların bilgi sahibi olması sağlanacaktır.

Kaynak: AÇSHB Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı, EY Analizi

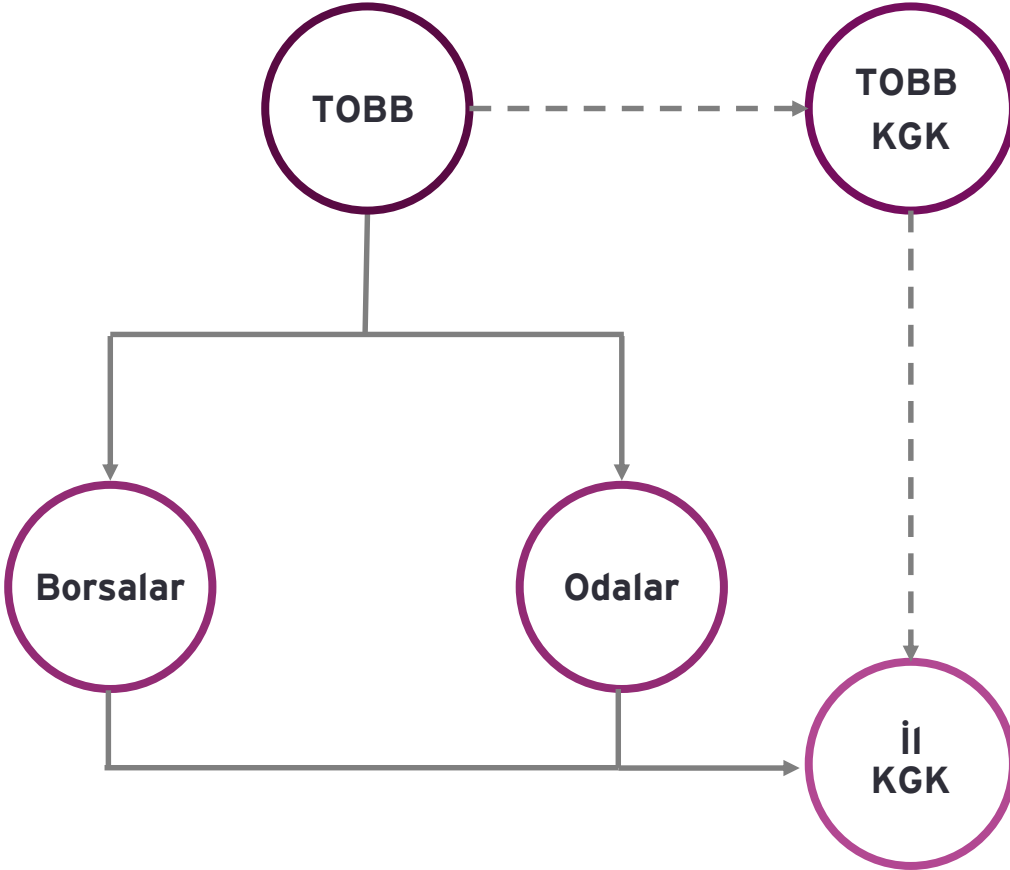
Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi - Kamu Kurumları

Kadın girişimciliğin özendirilmesi ve girişimci kadınların kendilerini ve şirketlerini geliştirebilmeleri için devlet teşviklerine erişimleri ve yerel çapta desteklenmeleri büyük önem taşımaktadır.

- ▶ Daha önce de ifade edildiği gibi, kadın girişimcilerin ve girişimci olmak isteyen kadınların finansmana erişim noktasında problemler yaşadığı bilinmektedir. Devletten alınabilecek teşviklere ilişkin kadın girişimcilerin bilinç seviyesinin artırılması, kadınların kendilerine uygun olan desteklerden daha çok faydalanmalarına olanak sağlamaktadır.
- ▶ Yerel ölçekte kadın girişimciliğinin desteklenmesine ilişkin program ve projelerin oluşturulması, başta küçük ölçekli kadın girişimciler olmak üzere birçok kadın girişimci için önemli bir fırsat olarak görülmektedir. Bu alandaki temel sorumluluk bölgesel kalkınma ajanslarına verilmiştir.

Faaliyetler	Sorumlu Kurum	İlgili Kurumlar	Süre	Performans Göstergeleri	Açıklamalar
5.6. Kadın girişimcilerin devlet tarafından verilen desteklere ulaşmasını kolaylaştıracak bir sistem oluşturulacaktır.	KOSGEB	GTB (İç Ticaret GM., Esnaf ve Sanatkarlar GM), İŞKUR, AÇSHB (KSGM), Ekonomi Bakanlığı, Meslek Kuruluşları, Üniversiteler, STK'lar	2018-2023	<ul style="list-style-type: none">▶ Sistemin kurulması▶ Kurulan sistemden yararlanan kadın sayısı	Sistem, girişimcilik konusunda kadınlara yönelik desteklerin daha etkin bir şekilde kullanılabilmesini temin etmeye yönelik bütüncül bir yapıda ve kullanıcı dostu olarak yapılandırılacaktır.
5.7. Bölgesel Kalkınma Ajanslarının kadın girişimciliğini destekleyen programlara ve projelere öncelik vermesi sağlanacaktır.	Kalkınma Bakanlığı (Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü)	Kalkınma Ajansları, AÇSHB (KSGM), Ekonomi Bakanlığı, GTHB, ÇSGB, Meslek Kuruluşları, Üniversiteler, STK'lar, Özel sektör	2018-2023	<ul style="list-style-type: none">▶ Kadın girişimciliği alanında desteklenen proje sayısı	Kamu, özel sektör ve STK'larla işbirliğinde; yerel dinamikler gözetilerek başta küçük ölçekli çalışan kadın girişimciler olmak üzere kadın girişimciliği projeler yoluyla desteklenecektir.

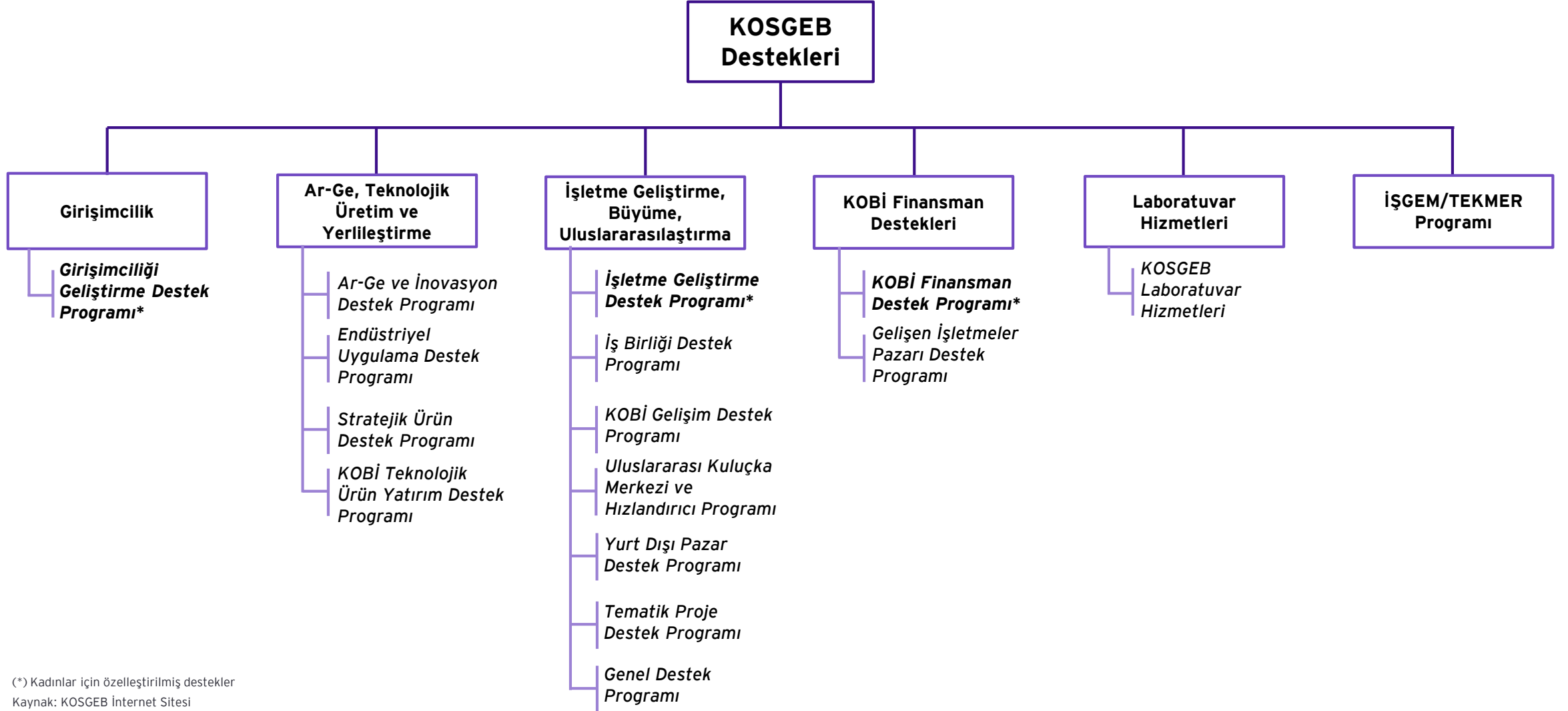
Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi - Kamu Kurumları

TOBB İl Kadın Girişimciler Kurulları (İl KGK), odaların bünyesinde, TOBB'un koordinatörlüğünde il bazında faaliyetlerini yürüten kuruluşlardır.

- ▶ TOBB İl Kadın Girişimciler Kurulları, ülkemizin 81 ilinde faaliyet gösteren, Türkiye'de kadın girişimciliğinin nicelik ve nitelik bakımından güçlendirilmesini ve kadın girişimcilerin daha donanımlı hale getirilmesini hedefleyen kurumlardır. Bu doğrultuda, kadın girişimciler için mentorluk, danışmanlık, staj, eğitim programları, sosyal etkinlikler gibi faaliyetlerle destek olunmakta, kadın girişimciliğinin desteklenmesi için projeler üretilmektedir.
- ▶ TOBB İl Kadın Girişimciler Kurulları, faaliyetlerini İl İcra Komiteleri aracılığıyla yürütmektedir. Seçilen İl İcra Komitesi üyeleri, düzenli toplantılar yaparak karar almakta ve il çapında uygulamaya koymaktadırlar.
- ▶ Merkezde bulunan TOBB Kadın Girişimciler Kurulu (TOBB KGK) ise, 29 üyeden oluşmaktadır. Kuruldaki 10 üye belirlenen bölgelerden seçilen İl Kadın Girişimciler Kurulları başkanlarından oluşurken, Ankara, İzmir ve İstanbul'un İl Kadın Girişimciler Kurulu başkanları merkezdeki kurula doğrudan dahil edilmektedirler. Kurul Başkanı ve 2 doğal üye TOBB tarafından atanmaktadır. Geri kalan 13 üye ise 13 üye tarafından seçimle belirlenmektedir. Bu kişiler akademisyen, iş kadını, şirketlerde üst düzey yöneticiler olabilmektedirler.
- ▶ Bölgelerde gerçekleştirilen faaliyetler TOBB Kadın Girişimciler Kurulu tarafından 2 ayda bir gerçekleştirilen toplantılar ile takip edilmektedir. Bu sayede illerde başarılı olan kadın girişimciliğini destekleyici projelerin başka bölgelere ya da illere yaygınlaştırılması sağlanabilmektedir.

Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi - Kamu Kurumları

(*) Kadınlar için özelleştirilmiş destekler

Kaynak: KOSGEB İnternet Sitesi

Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi - Kamu Kurumları

KOSGEB tarafından tasarlanan Girişimciliği Geliştirme Destek Programı, İşletme Geliştirme, Büyüme ve Uluslararasılaşma Destekleri ve KOBİ Finansman Destekleri kapsamında kadın girişimcilere yönelik olarak birtakım özel avantajlar sağlanmaktadır.

Girişimciliği Geliştirme Destek Programı:

- ▶ Geleneksel Girişimci Programı kapsamında, işletmelerin en kırılgan olduğu kuruluş yıllarında desteklenmesi ve istihdamın teşvik edilmesi hedeflenmektedir. Uygulama esaslarında belirlenmiş olan kriterlere göre 40.000 TL'ye kadar destek verilmekte, girişimcinin kadın, engelli, gazi veya şehit yakını olması durumunda ise 10.000 TL'ye kadar ek destek sağlanabilmektedir.
- ▶ İleri Girişimci Programı kapsamında, Yenilikçi, sanayide dijitalleşme uygulamaları ve orta yüksek/yüksek teknoloji düzeyindeki sektörler ile imalat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin nicelik bakımından artırılması, işletmelerin ilk yıllarında desteklenmeleri ve istihdamın teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Geri ödemesiz olarak 40.000 TL'ye kadar destek sağlayabilen program dahilinde girişimci kadın, genç, engelli, gazi ve şehit yakını ise 10.000 TL'ye kadar ek destek de verilebilmektedir.

İşletme Geliştirme, Büyüme ve Uluslararasılaşma Destekleri:

- ▶ İşletme Geliştirme Destek Programı kapsamında, küçük ve orta ölçekli işletmelerin rekabet güçlerinin, kurumsallaşma ve markalaşma seviyelerinin, ekonomiye olan katkılarının artırılması, kapasitelerinin geliştirilmesi ve öncelikli ihtiyaçlarının karşılanması amaçlanmaktadır. Nitelikli eleman istihdam desteği ile istihdam edilecek elemanın yeni mezun, kadın, engelli, birinci derece şehit yakını veya gazi olması durumunda destek oranına %20 ilave edilmektedir.

KOBİ Finansman Destekleri:

- ▶ KOBİ Finansman Destek Programı, ülkenin ekonomik ve sosyal gelişiminde küçük ve orta ölçekli işletmelerin payının ve etkinliğinin artırılması, rekabet güçlerinin yükseltilmesi, sanayi entegrasyonunun ekonomik gelişmelere uyumlu bir biçimde gerçekleştirilmesinin sağlanması amacıyla, işletmelerin kamu, özel ve katılım bankalarından uygun koşullarda kredi alabilmeleri için faiz ve kar payı masraflarına Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından destek verilmesini içermektedir. Destek kapsamında 50.000 TL olarak belirlenmiş olan kredi üst limiti, girişimcinin genç, kadın, engelli, gazi veya birinci derece şehit yakını olması halinde 70.000 TL'ye çıkarılmaktadır.

Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi - Kamu Kurumları

1) Teknogirişim Sermayesi Desteği Programı (BİGG):

- ▶ Program kapsamında, girişimcilerin teknoloji ve yenilikçilik odaklı iş fikirlerini, istihdam potansiyeli yüksek ve katma değer sağlayan işletmelere dönüştürebilmeleri için faaliyetlerinin desteklenmesi, böylelikle girişimciliğin özendirilmesi ve uluslararası rekabet gücü yüksek ve yenilikçi firmaların oluşturulması hedeflenmektedir.
- ▶ Uygun bulunan girişimcilere girişimcilik eğitimleri ve sanayi deneyimi olan rehberler ile girişimcilere teknik, ticari ve idari konularda destekler verilmektedir.

2) Girişim Sermayesi Destekleme Programı (GİSDEP):

- ▶ Ülke ekonomisine katkıda bulunabilecek KOBİ ölçeğindeki erken aşama teknoloji şirketlerinin Ar-Ge ve yenilikçilik faaliyetleri ile oluşturulan ürün ve teknolojilerin ticarileştirilme süreçlerinde gereken sermayenin girişim sermayesi fonları ile karşılanması amacıyla hazırlanmış bir programdır.
- ▶ Program kapsamında, Teknoloji Transfer Ofisleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ve yeterli kararı verilmiş Araştırma Altyapılarının yatırımcı olarak katılacakları Girişim Sermayesi Fonlarına belirli oranlarda destek sağlanacaktır.

3) Yenilik Girişimcilik Alanlarında Kapasite Artırılmasına Yönelik Destek Programı:

- ▶ Girişimcilik alanında kapasite artırma amacına yönelik olarak farklı çağrılar açıldığı bu programda, özel sektörün yenilikçilik alanında yaptığı yatırımlardan daha iyi sonuçlar alması, üniversite-sanayi iş birliğinin geliştirilmesi ve başlangıç firmalarının gelişimine katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

TÜBİTAK Ulusal Girişimcilik Destekleri

1 Teknogirişim Sermayesi Desteği Programı (BİGG)

2 Girişim Sermayesi Destekleme Programı (GİSDEP)

3 Yenilik Girişimcilik Alanlarında Kapasite Artırılmasına Yönelik Destek Programı

Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi - Kamu Kurumları

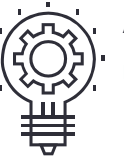
Kalkınma ajansları tarafından işletmelere birçok alanda destek sağlamaktadır. Ajansların sağladığı maddi destekler kapsamında doğrudan finansman desteği ve teknik destekler verilmektedir. Öte yandan, belirli projelere faiz desteği ve faizsiz kredi desteği de sağlanmaktadır. Kalkınma ajanslarının verdiği destekler kapsamında, kadın girişimcilere yönelik

Ajans Mali Destekleri

Doğrudan Finansman Desteği:

- ▶ Doğrudan Finansman Desteği ajansın esas itibari ile proje teklif çağrısı ile kullandığı desteklerden oluşmaktadır. Fakat, proje teklif çağrısı yapılmadan da farklı şekillerde destek sağlanabilmektedir.
 - ▶ Proje teklif çağrısı ile belli bir destek programı kapsamında, özellikleri belirlenmiş olan başvuru sahiplerinin, belirli konularda proje teklifi sunmaya davet edilmektedir.
 - ▶ Fizibilite desteği (doğrudan faaliyet desteği), bölgenin kalkınması, bölge ekonomisine yönelik risk ve tehditlerin önlenmesi, yenilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi gibi projelerin yürütülmesine yönelik olarak sağlanabilmektedir.
 - ▶ Güdümlü projeler desteği ile, bölge planında ya da saha çalışmaları sonucunda belirlenen alanlar için ekonomik ve sosyal nitelikteki projeler desteklenebilmektedir.

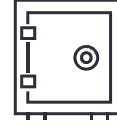

Ajans Teknik Destekleri:

- ▶ Ajans tarafından sağlanan teknik destekler, bölgedeki yerel oyuncuların bölgesel kalkınma açısından yüksek önem seviyesinde olan ancak kurumsal kapasitenin yeterli olmaması ve uygulama aşamasında sıkıntıya yol açan projelere ilişkin eğitim verme, hazırlık aşamasına katkıda bulunma, geçici personel görevlendirme, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişki kurma gibi alanlarda verilen destekleri içermektedir.

Kaynak: Kalkınma Ajansları İnternet Siteleri

Faiz ve Faizsiz Kredi Desteği

Faiz Desteği:

- ▶ Faiz desteği, önceden belirlenmiş kriterleri sağlayan projeler için ilgili aracı kurumlardan alınacak krediler karşılığında ödenmesi gereken faiz giderlerinin ajans tarafından karşılanmasını öngören bir mali destektir.

Faizsiz Kredi Desteği:

- ▶ Ajansın belirlemiş olduğu kriterlere uygun olan projelere aracı kurumlar aracılığı ile faizsiz kredi verilerek sağlanan mali destekleri içermektedir.

EBRD tarafından «Kadın İşletmelere Finansman ve Danışmanlık Desteği» programının birinci fazı tamamlanmıştır.

- ▶ Proje kapsamında 6500'den fazla kadın işletmesinin finansman ya da danışmanlık desteklerinden faydalanması sağlanmıştır.
- ▶ Program kapsamında EBRD tarafından katılımcı bankalar aracılığı ile kadın işletmelerine kredi fonu olarak aktarılmak üzere 300 milyon Avro tutarında fon ayırmıştır.
- ▶ Programın hedefi, Türkiye'de kadın girişimciliğinin ve kadınların iş hayatına katılımının geliştirilmesi olarak belirlenmiştir.
- ▶ Programın amacı ise, kadınlar tarafından yönetilen KOBİ'lerin sürdürülebilir büyümeleri ve istihdam yaratmaları için finansmana erişim konusunda desteklenmeleri, kadınlar tarafından yönetilen KOBİ'leri hedefleyen sürdürülebilir kredi mekanizmalarının oluşturulması ve kadınların sahibi olduğu ve kadınlar tarafından yönetilen KOBİ'lerin bilgiye erişim, finans dışı iş geliştirme hizmetleri ve iş ağıları fırsatları konusunda desteklenmeleridir.
- ▶ Projenin uygulama süresi ilk fazda 2014 ve 2017 yıllarını kapsayan 4 yıl olarak belirlenmiş olup, ikinci faz hazırlıkları da başlamıştır.

Kadın İşletmelere Finansman

300 milyon Euro'ya kadar kadın işletmelerine özel kredi imkanı

Kadın İşletmelere Danışmanlık

Kadınlar tarafından yönetilen işletmelere 5 milyon Euro'ya kadar danışmanlık ve iş geliştirme hizmetleri

Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi - Kadın Girişimciliği Alanında Programlar Yürüten Özel Şirketler

EY Türkiye Girişimci Kadın Liderler Programı, işlerini geliştirme amacı, tutkusu ve potansiyeli olan kadın girişimcilere ulaşarak onların hedeflerini gerçekleştirmelerine yardım edecek etkili bir liderlik programı olarak öne çıkmaktadır.

- Bir yıllık olan program, işletmelerin operasyonlarını bazı kazanımlar ile büyüterek, uluslararası pazarlarda faaliyet göstermeye hazır hale getirmekte ve alanında lider olmak isteyen kadınları desteklemeye yönelik olarak tasarlanmıştır.

Programa dahil olabilmek için kadın girişimcilerin belirli şartları sağlamaları gerekmektedir.

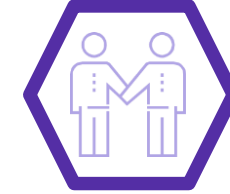
- Bu doğrultuda, şirketin son iki senede en az 3 milyon TL cirosu olması, merkezinin Türkiye’de bulunması, en az 3 yıldır faaliyet göstermesine ek olarak, kadın girişimcinin en az %25 hissedar olması ve yönetsel açıdan temel karar vericilerden biri olması, işini büyütmeyi hedeflemesi ve arzu etmesi, program dahilinde düzenlenmesi planlanan Oryantasyon Konferansı ve yıl içinde gerçekleştirilecek diğer eğitim ve gelişim etkinliklerine katılmayı taahhüt etmesi gerekmektedir.

Kazanımlar

Güncel sektör haberleri, araştırmalar, işletme stratejileri ve uygulamaları hakkında bilgi alışverişi ile bilgi birikimlerini artırmak

Potansiyel ortaklıkları, stratejik işbirliklerini, yeni müşteri ve tedarikçileri ve muhtemel sermaye kaynaklarını tespit etmek

Birebir mentorluk desteği almak

Üst düzey danışmanlar ve tanınmış girişimcilerle diyaloglar kurarak liderlik, yöneticilik ve işletme becerilerini geliştirmek

Kendileri ve şirketlerinin kurumsal yöneticiler, yatırımcılar ve medya karşısındaki görünürlüğünü artırmak

Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kurumların Analizi - Kadın Girişimciliği Alanında Programlar Yürüten Özel Şirketler

Birçok bankada olduğu gibi Garanti BBVA tarafından kurulan Kadın Girişimci Bankacılığı tarafından, kadın girişimcilere çeşitli ayrıcalıklar sağlanmaktadır.

- ▶ Kadınlar tarafından yönetilen işletmeler için teminat destekli krediler sağlanmaktadır.
- ▶ Bu kapsamda bir firmanın genel operasyonel sorumluluğunun kadınlarda bulunması, şirketin tamamının ve bir kısmının sahipliğinin kadınlara ait olması, yıllık ciro büyüklüğünün 10 milyon Euro altında olması ve çalışan sayısının 50'yi aşmaması beklenmektedir. Bu şartları sağlayan kadın işletmeleri için farklı kapsamlarda destekler sağlanmaktadır.

Garanti BBVA, Ekonomist Dergisi ve kadın girişimciliği alanında faaliyet gösteren bir STK tarafından geçtiğimiz sene 13.'sü düzenlenen yarışma kapsamında Türkiye'nin Kadın Girişimcisi, Türkiye'nin Gelecek Vaat Eden Kadın Girişimcisi, Yöresinde Fark Yaratan Kadın Girişimci ve Türkiye'nin Sosyal Girişimcisi dallarında ödüller verilmektedir.

- ▶ Yarışma kapsamında yalnızca büyük ölçekli kadın girişimciler değil, tüm kadın girişimcilerin desteklenmesi ve ödüllendirilmesi hedeflenmiştir.
- ▶ 2019 yılında farklı kategorilerde kazanan girişimci kadınlara 40 ila 50 bin TL arasında değişen tutarlarda para ödülleri verilmiştir. Ek olarak, tüm dereceye giren kadın girişimcilere 1 yıllık ücretsiz dernek üyeliği, Capital, Ekonomist ve Elele dergileri üyelikleri sağlanmaktadır.
- ▶ Daha önce yarışmaya katılmış kişilere de her sene yarışmaya katılma hakkı verilmektedir.

Bu programların yanı sıra, Boğaziçi Üniversitesi Yaşamboyu Eğitim Merkezi iş birliği ile hazırlanan kadın girişimcilere yönelik ücretsiz eğitim programı 2020 yılının Şubat ayında İstanbul'da başlamıştır.

Kaynak: Garanti BBVA İnternet Sitesi

Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kamu Kurumlarının Analizi

Kurum	Faaliyet/Politika Belgesi	Kadın Girişimciliğine Bakışı	Kadın Girişimciliğine İlişkin Faaliyeti	Açıklama
T.C. Cumhurbaşkanlığı	11. Kalkınma Planı	Kadın ve girişimcilik konuları ayrı ayrı ele alınmıştır.	Politika/strateji üretme	► Kadın ve girişimciliğine ilişkin detaylı politikalar üretilmiştir.
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı	Kadın girişimciliği detaylı bir biçimde ele alınmıştır.	Politika/strateji üretme	► Kadın girişimciliğinin desteklenmesine yönelik olarak 7 adet faaliyet belirlenmiştir.
Kalkınma Ajansları	Mali Destekler, Faiz Destekleri	Kadın girişimciliği özel olarak ele alınmamış, girişimciliğe ilişkin genel teşvikler sağlanmıştır.	Destek mekanizmaları, politika/strateji üretme	► Girişimciliğin desteklenmesine yönelik olarak iki ana başlıkta (mali destekler ve faiz ile faizsiz kredi destekleri) teşvikler sağlanmaktadır.
TÜBİTAK	Ulusal Girişimcilik Destekleri	Kadın girişimciliği özel olarak ele alınmamış, girişimciliğe ilişkin genel teşvikler sağlanmıştır.	Destek mekanizmaları	► Ulusal Girişimcilik Destekleri kapsamında, Teknogirişim Sermayesi Desteği Programı (BİGG), Girişim Sermayesi Destekleme Programı (GİSDEP) ve Yenilik Girişimcilik Alanlarında Kapasite Artırılmasına Yönelik Destek Programı aracılığı ile destekler sağlanmaktadır.
İŞKUR	Kadın, Genç ve Mesleki Yeterlilik Belgesi Olanların Teşviki, İlave İstihdam Teşviki	İstihdama yönelik teşvikler içerisinde kadınlara özel bazı ayrıcalıklar sunulmuştur.	Destek mekanizmaları	► Kadınların istihdam edilmesini teşvik edici ayrıcalıklar sağlanmaktadır.
İl Kadın Girişimciler Kurulları	Kadın girişimciliğinin desteklenmesine ilişkin faaliyetler	Kendi işini kurmak isteyen, girişimci olmak isteyen tüm kadınlar, İl KGK'nın hedef kitlesi içerisinde yer almaktadır.	Destek mekanizmaları, politika/strateji üretme	► Kadınlara mentorluk (koçluk), danışmanlık, eğitim, staj, networking gibi alanlarda destek sağlanmaktadır.

Ek-1B | Kadın Girişimcilik Alanında Faaliyet Gösteren Kamu Kurumlarının Analizi

Kurum	Faaliyet/Politika Belgesi	Kadın Girişimciliğine Bakışı	Kadın Girişimciliğine İlişkin Faaliyeti	Açıklama
KOSGEB	Girişimciliği Geliştirme Destek Programı, İşletme Geliştirme, Büyüme ve Uluslararasılaşma Destekleri, KOBİ Finansman Destekleri	Kadın girişimciliğinin desteklenmesine yönelik olarak bazı ayrıcalıklar sağlanmıştır.	Finansal ve Teknik Destek Mekanizmaları	► Girişimciliğe yönelik bir dizi teşvikin yanı sıra, kadınların girişimci olmasını destekleyici bazı avantajlara yer verilmiştir.
Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)	Kadın işletmelerin finansman ve kapasite açısından desteklenmesi	Kadın girişimcilere bankalar aracılığı ile finansman desteği sağlanması ve danışmanlık destekleri verilmesi öngörülmüştür.	Finansal ve Teknik Destek Mekanizmaları	► Kadın girişimcilerin finansal kaynaklarına yönelik desteklerin bankalar vasıtası ile sağlanmasının desteklenmesi ve kadın girişimcilere danışmanlık verilerek yol gösterilmesini içermektedir.
Ernst & Young	EY Girişimci Kadın Liderler Programı	İşlerini büyütme hedefi, tutkusu ve potansiyeli olan kadın girişimcilerin hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmak için üretilmiş bir programdır.	Teknik Destek Mekanizmaları	► Kadın girişimcilere birebir mentorluk desteği verilmesi, kadın girişimcilerin tanınırlığının artırılması, işletmelerinin geliştirilmesi gibi kazanımlar sağlamaktadır.
Garanti BBVA	Kadın girişimci kredileri, kadın girişimci yarışması ve girişimcilik okulu	Farklı programlar için kadın girişimci tanımları farklılaştırılmıştır.	Finansal ve Teknik Destek Mekanizmaları	► Kadın girişimcilerin güçlendirilmesi adına kredi desteğinin yanı sıra, kadın girişimcilerin ödüllendirilmesi ve teknik kapasitelerinin artırılmasına yönelik hizmetler verilmektedir.

2A

**Erzurum Ekonomisinin Genel Görünümü
ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu
Profil Çalışması**

Ek-1B | Erzurum Ekonomisinin Genel Görünümü ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Profil Çalışması

Türkiye genelinde görülen kadın ve erkek arasındaki istihdam oranı farkı, Kuzeydoğu Anadolu Bölgesinde de görülmektedir.

- ▶ Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerinden oluşmaktadır.
- ▶ Bölgedeki istihdam oranı 2019 yılında erkek için %66 seviyelerinde iken bu sayı kadınlar için yaklaşık %26,7'dir.

İstihdam oranları 2014-2019 yılları arasında her iki cinsiyet için de olumlu bir değişim göstermemiştir.

- ▶ Söz konusu illerde 2014 yılında kadın istihdam oranı %33'e yakın iken 2019 yılında bu sayı %26,7'ye düşmüştür. Erkek istihdam oranı ise 2014 yılından 2019 yılına doğru %5'e yakın bir azalma göstermiştir.
- ▶ İş gücüne katılım oranları incelendiğinde ise, iki cinsiyet için de azalma söz konusudur. Kadın iş gücüne katılım oranı %5'e yakın bir azalma gösterirken, erkek iş gücüne katılım oranı %3 azalmıştır.

Kuzeydoğu Anadolu Bölgesinde, hem kadın hem de erkek için istihdam ve iş gücüne katılım oranlarının azaldığı gözlemlenmektedir. Girişimciliğin desteklenmesi ve buna bağlı yeni iş alanlarının açılması, istihdamın artırılabilmesi için değerlendirilebilecek faaliyetlerdir.

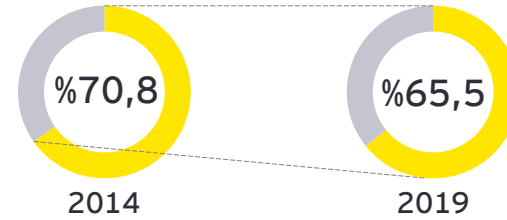
Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi Kadın İstihdam Oranı (2014-19)¹

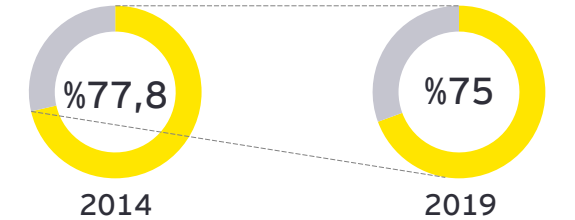
Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi Kadın İş Gücüne Katılım Oranı (2014-19)¹

Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi Erkek İstihdam Oranı (2014-19)¹

Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi Erkek İş Gücüne Katılım Oranı (2014-19)¹

Ek-2A | Erzurum Ekonomisinin Genel Görünümü ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Profil Çalışması

2014-2019 yılları arasında Türkiye ve Erzurum'da aktif sigortalı sayılarında genel bir artış gözlemlenmesine rağmen, bu sayının 2017-2019 yılları arasında azaldığı gözlemlenmektedir.

- ▶ Türkiye'de yaşanan ekonomik daralmaların da etkisiyle 2017-2018 yılları arasında toplam aktif sigortalı sayısında yaklaşık %1'lik bir azalma görülmektedir. Türkiye genelindeki bu durumun Erzurum'a da yansıdığı gözlemlenmiştir. 2017 yılında Erzurum'da yaklaşık 151 bin aktif sigortalı bulunurken bu sayı 2018 yılında 147 bine gerilemiştir.
- ▶ Erzurum'daki aktif sigortalı sayısının 2014-2019 yılları arasındaki durumu incelendiğinde ise ortalama %3'lük bir artış gösterdiği görülmektedir.
- ▶ Aktif sigortalı sayısındaki artışa rağmen, Erzurum'daki aktif 4b sigortalı sayısında olumlu bir değişimin olmadığı dikkat çekmektedir.

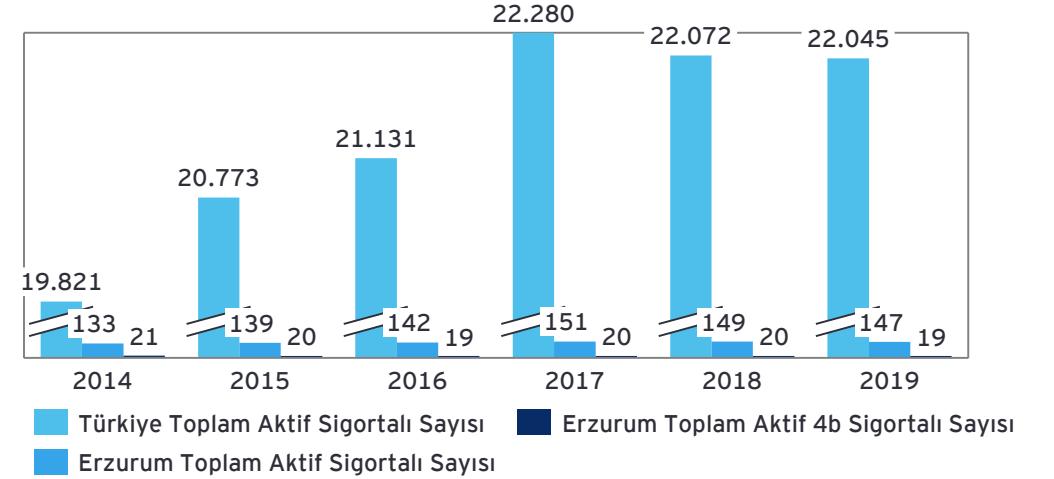
Erzurum ilinde toplam aktif 4b sigortalı erkek sayısı azalırken kadın sayısının arttığı görülmektedir.

- ▶ 2014-2019 yılları arasında toplam aktif 4b sigortalı erkek sayısı yaklaşık %1'lik bir azalma gösterirken, kadın sayısı yaklaşık %2'lik bir oranla artmıştır.
- ▶ Toplam aktif 4b sigortalı kadın sayısındaki artışa rağmen, erkek sigortalı sayısının kadınların neredeyse 15 katı olduğu dikkat çekmektedir.

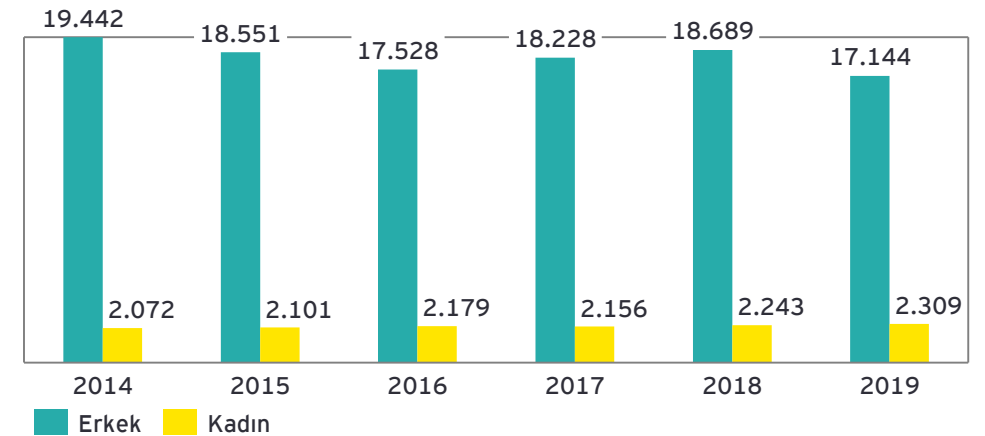
Erzurum'daki toplam aktif 4b sigortalı sayısında azalma gözlemlenirken, aktif 4b sigortalı kadın sayısının arttığı görülmektedir. Bunun sebeplerinden birinin, kadın girişimciliği için yapılan teşviklerin olduğu söylenebilir.

Kaynak: SGK

Erzurum ve Türkiye Toplam Aktif Sigortalı Sayıları (Bin) (2014-19)¹

Erzurum Toplam Aktif 4b Sigortalı Cinsiyet Dağılımı (2014-19)¹

Ek-2A | Erzurum Ekonomisinin Genel Görünümü ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Profil Çalışması

2017 yılında Erzurum'da toptan ve perakende ticaretinin, girişimciliğin en yaygın olduğu alan olduğu gözlemlenmektedir.

- ▶ 2017 yılında Erzurum'da toptan ve perakende ticaret faaliyetlerinde 8 bine yakın yeni girişimcilik aktivitesi gerçekleşmiştir.
- ▶ Katma değeri yüksek olan bilgi ve iletişim alanında girişim sayısının ise diğer illerde olduğu gibi daha düşük seviyede olduğu gözlemlenmiştir.

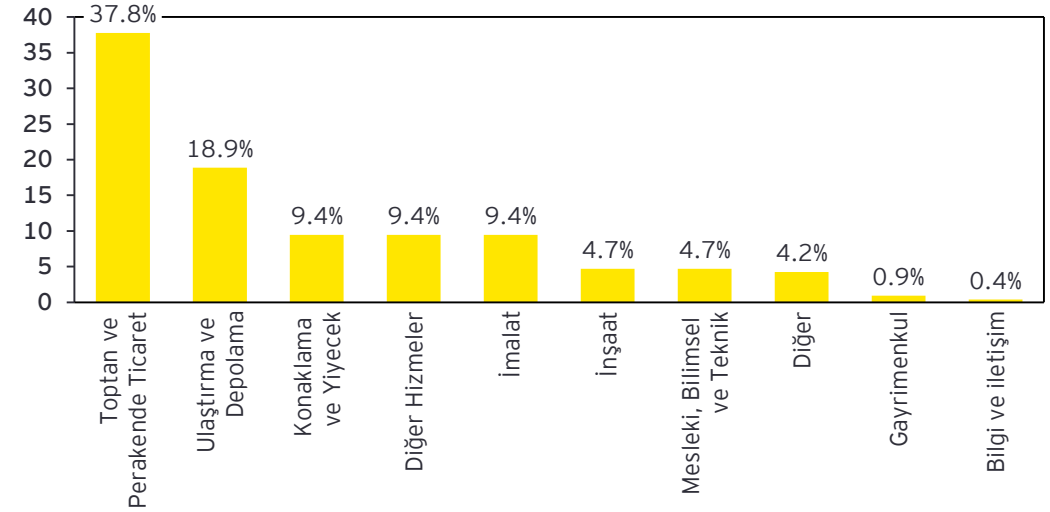
Erzurum, Türkiye'nin GSYH'sine en fazla hizmet sektörü ile katkı sağlamaktadır.

- ▶ Erzurum'da hizmet sektöründen elde edilen gelirin her yıl artış gösterdiği gözlemlenmektedir. Hizmet sektöründe 2014 yılında 6 Milyar TL civarında olan GSYH, yeni girişimlerle birlikte 2018 yılında yaklaşık 11 Milyar TL'ye yükselmiştir.
- ▶ Hizmet sektörünün aksine, tarımdan elde edilen GSYH'nin oldukça düşük olduğu ve yıllar içerisinde fazla artış göstermediği görülmektedir. 2014 yılında yaklaşık 1 Milyar TL olan tarımsal GSYH, 2018 yılında 2 Milyar TL artarak 3 Milyar TL olmuştur.

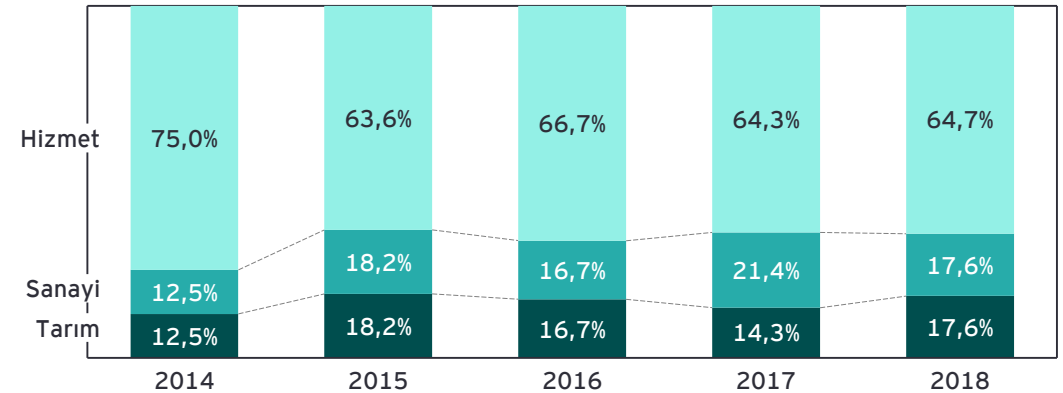
Erzurum ilinde girişimlerin hizmet sektöründe yoğunlaşmış olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, en yüksek GSYH hizmet sektöründen elde edilmektedir. Öte yandan, tarım alanındaki potansiyelin kullanılmadığı da dikkat çekmektedir.

Kaynak: (1) TÜİK

Erzurum Sektöre Göre Girişim Oranları (2017)¹

Erzurum Yıllara ve Sektörlere Göre GSYH Oranları (% Milyar TL)¹

Ek-2A | Erzurum Ekonomisinin Genel Görünümü ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Profil Çalışması

Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı'nın (KUDAKA) Kurumsal Stratejik Planı'nda yer alan girişimcilik ile ilgili hedeflerin ve faaliyetlerin çoğunluğunun girişimciliğin en büyük sorunlarından biri olan finansmana erişimi hedef aldığı görülmektedir.

- ▶ KUDAKA Kurumsal Stratejik Planı'nda girişimciliğin gelişimi için sadece bir hedefin ve buna ilişkin altı tane faaliyetin olduğu gözlemlenmektedir. Girişimciliğin önemli sorunlarından bir tanesi olan finansman ile ilgili faaliyetlerin planlandığı ancak kadın girişimciliği özelinde bir faaliyetin olmadığı dikkat çekmektedir.
- ▶ Finansman sorununun yanı sıra girişimcilik ile ilgili gerekli eğitim desteğine erişim sorunu da hedef alınmıştır. Girişimcilik ve mesleki/teknik eğitim gibi alanlarda eğitim verilmesi planlanmıştır.
- ▶ KUDAKA'nın Erzurum özelinde hazırladığı İl Gelişim ve Strateji Eylem Planı incelendiğinde ise girişimcilik ile ilgili bir hedefin olmadığı ancak belirlenen hedefler içerisinde girişimciliği desteklemeye yönelik faaliyetlerin olduğu görülmektedir.

Hedef	Faaliyetler
Hedef 4.1 - Mevcut ve potansiyel girişimcilere ve yatırımcılara destek sağlamak.	4.1.1 Potansiyel yatırımcılara ve girişimcilere yönelik veri tabanı hazırlanacaktır.
	4.1.2 Güncel destek mekanizmaları ve teşvik sistemleri hakkında yatırımcılar düzenli olarak bilgilendirilecektir.
	4.1.3 Girişimcilerin ve yatırımcıların hayata geçirmeyi düşündükleri projelerin hazırlık, başvuru ve uygulama süreçlerinde mevzuat doğrultusunda ücretsiz teknik danışmanlık hizmeti verilecektir.
	4.1.4 Girişimcilik, mesleki/teknik eğitim, kurumsal kapasite artırımı, markalaşma, pazarlama vb. alanlarda eğitimler düzenlenecek ve bu kapsamdaki eğitimlere katkı sağlanacaktır.
	4.1.5 Cazibe Merkezleri Programı tanıtım faaliyetleri yürütülecek ve program ile yatırımcılara teknik destek sağlanacaktır.
	4.1.6 Yatırımcıların talepleri doğrultusunda izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idari iş ve işlemleri yürütülecektir.

Ek-2A | Erzurum Ekonomisinin Genel Görünümü ve Erzurum Kadın Girişimciler Kurulu Profil Çalışması

Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO) Stratejik Planı incelendiğinde, girişimcilik özelinde hedeflerin ve bu hedeflere yönelik bir çok faaliyetin olduğu ve bu faaliyetlerin yoğunlukla finansman ve altyapı sorunları üzerine kurgulandığı gözlemlenmektedir.

- ▶ 2018-2022 yıllarını kapsayan ETSO stratejik planında hem kadın hem genel olarak girişimciliğin gelişmesi ve yaygınlaşmasına yönelik hedefler ve bu hedefleri gerçekleştirmeye yönelik faaliyetler bulunmaktadır.
- ▶ Bu hedeflerden ilki, girişimciliğin ana sorunlarından bir tanesi olarak görülen finansmana erişimdir. ETSO, girişimciliğin önündeki bu sorunu ortadan kaldırmak adına birtakım faaliyetler planlamıştır. Hedeflerden bir diğeri ise kadın ve genç girişimciliğinin diğer sorunu olan uygun altyapı eksikliğinin giderilmesidir.

Hedef	Faaliyetler
Hedef 1.2: Finansmana erişimin kolaylaştırılması	1.2.1 Stratejik Plan süresince en az 2 bankaya düşük faizli kredi olanakları sunan kredi protokolü imzalamak.
	1.2.2 Her yıl, en az 1 kere bünyemizde bulunan KGF (Kredi Garanti Fonu) aracılığıyla üyelerimize yönelik kredi kefalet koşulları bilgilendirme toplantısı yapmak.
	1.2.3 KUDAKA, KOSGEB vb. devlet destek ve teşviklerinin artırılması ve çeşitlendirilmesine yönelik en az 1 lobi faaliyeti yürütmek.
	1.2.4 Makine ve teçhizat temini için 0 faizli kredi imkanı sunulması için en az 1 lobi girişiminde bulunmak.
	1.2.5 ETSO'nun bölgemize verilecek teşvikler ve proje teklif çağrılarını öncesinde görüşlerinin alınması hususunda ilgili kurumlarla temas halinde olmak ve öneri sunmak amacıyla en az 1 lobi çalışması yürütmek.
Hedef 1.3: Başta kadın ve genç girişimciler olmak üzere girişimciliği özendirme ve orta ve ileri teknoloji girişimciliği altyapısını oluşturmak.	1.3.1 2019 yıl sonuna kadar İl Kadın ve İl Genç Girişimciler Kurularının üyelerini güncellemek.
	1.3.2 Kuruluşundan bugüne kadar ABİGEM aracılığı ile uygulamalı girişimcilik eğitimi alan işletmelerimize stratejik plan süresince her yıl en az 12 kez orta ve yüksek teknoloji girişimciliği eğitimi vermek.
	1.3.3 Girişim ve ortaklık kültürünü sağlamaya yönelik olarak konsorsiyum ve A.Ş. oluşumları hakkında plan süresince en az 1 bilgilendirme toplantısı yapmak.
	1.3.4 Girişimcilik faaliyetlerini daha etkin ve verimli hale getirebilmek için 2019 yılı başında KOSGEB Temsilciliği açmak.

Kaynak: ETSO Stratejik Planı 2018-2022

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok, üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

© 2020 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

Sadece genel bilgi verme amacıyla sunulan bu yayın muhasebe, vergi veya diğer profesyonel hizmetler alanında geçerli bir kaynak olarak kullanılması amacıyla hazırlanmamıştır. Belirli bir konuya ilişkin olarak ilgili danışmana başvurulmalıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTürkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiyex